

Notulen Raadsvergadering Gemeenteraad Almelo

Datum: 14 januari 2020
Aanvang: 19.30 uur
Locatie: Raadzaal

Voorzitter: de heer A.J. Gerritsen, burgemeester; mevrouw I.A.M. ten Seldam, vice-voorzitter van de raad, tijdens de behandeling van agendapunt 5; mevrouw Y. Bijenhof, tijdens de behandeling van de agendapunten 9 en 10.

Griffier: mevrouw C.M. Steenbergen.

Aanwezige leden: de heer F. Akse, mevrouw Y. Bijenhof, mevrouw J.T. Buikema-Albers, de heren H. Buitenweg, U. Çete, mevrouw M.J.C. van Doorn, de heer A. Ekizkuyu, mevrouw H.J. Geerdink, de heren R.H. Gelici, F.J. Gerritsen, mevrouw E. van den Ham-Jaarsma, de heren M.V.F.M. Hubers, A.G.P. Hümmels, J.L.R. Kampman, W. Loupattij, M. Makkinga, E.J. van Marle, mevrouw Q.D.D.M. Munnich, de heren H.G. de Olde, J. Pauwels, mevrouw P. Pol, mevrouw M.I. van Saane, mevrouw I.A.M. ten Seldam, de heren G.W.L. Stork, T.S.M. Stöteler, W.B. Teeuw, H. Teunis, A.J.J.M. Trienen, J. Tijhof, A. de Vries, W.H.H.L. Weinreder, J.B.W. Wiertz, mevrouw D.C. Wind en de heer M. Zielman.

Afwezig lid: de heer J.J.H. Hammink.

Aanwezige wethouders: de heren A.L. Langius, A. Maathuis, E.J.F.M. van Mierlo en J.M. van Rees.

1. Opening en mededelingen.

De VOORZITTER: Dames en heren! Ik heet de aanwezigen van harte welkom. Bericht van verhindering is ontvangen van de heer Hammink.

Ik wil de vergadering graag beginnen met het uitspreken van een in memoriam ter gelegenheid van het overlijden van oud-wethouder Guus van Gessel.

Dames en heren! Vlak voor de kerstdagen is voormalig raadslid en voormalig wethouder Guus van Gessel overleden. De heer Van Gessel was lid van de gemeenteraad van Almelo van 1978 tot 1991. In de periode van 1982–1991 was hij – dat was het oude niet-duale stelsel – tevens wethouder van Almelo. De heer Van Gessel was als wethouder verantwoordelijk voor onder andere personeelszaken, sport en openbare werken. In de periode van 1982-1991, zijn ambtsperiode als wethouder, was onze gemeente volop in ontwikkeling. Wethouder Van Gessel was daar als bestuurder, maar ook als inwoner van onze stad, als Almeloër, nauw bij betrokken.

Zo vond in die tijd een ingrijpende herstructurering plaats van de binnenstad en de omgeving. Iets wat op dit moment opnieuw actueel is met bijvoorbeeld de vernieuwing van het Centrumplein en de aanleg van het busstation tegenover de toenmalige rechtbank. De heer Van

Gessel was daarbij nauw betrokken, zoals hij dat ook was bij de bouw van het appartementencomplex De Hagenborgh, naast de voormalige schouwburg De Hage, op het terrein dat al jaren braak had gelegen. Het was een bouw-wethouder, zou je tegen die achtergrond kunnen zeggen. Hij speelde namelijk ook een belangrijke rol bij de realisatie van compleet nieuwe woningen in het Vijverstratengebied, een gebied dat daarvoor werd gekenmerkt door verouderde en verloederde arbeiderswoningen, die aan vervanging toe waren.

In de periode van het wethouderschap van de heer Van Gessel werden ook de Schelfhorst en het Windmolenbroek gebouwd. Op oude foto's is goed te zien hoe hij daarbij betrokken was. De heer Van Gessel is in beeld bij de opening van het gloednieuwe winkelcentrum in het Windmolenbroek.

Guus van Gessel was wethouder in een cruciale periode waarin Almelo nog hard bezig was om zich te ontworstelen aan de gevolgen van de teloorgang van de textielindustrie. De jaren '80 zijn zeer bepalend geweest voor het Almelo dat we heden ten dage nog kennen. Een tijd waarin soms pijnlijke besluiten moesten worden genomen, maar die ook werd getekend door optimisme en vooruitgangdenken.

Guus van Gessel was een zeer begaafd en scherpzinnig bestuurder, die het in zich had om altijd te streven naar consensus. Het liefst verliet hij een vergadertafel pas als alle partijen tevreden waren en er overeenstemming was bereikt. Hij was ook een sociaal bewogen man, wat ook blijkt uit de vele bestuursfuncties die hij naast het werken bij de gemeente vervulde op het gebied van onder andere de kinderbescherming en het jeugdwerk. Mensen die hem gekend hebben, herinneren zich Guus van Gessel als een bijzonder aimabele man die buitengewoon toegankelijk was. Als sportwethouder kwam hij graag onder de mensen. Op foto's uit die tijd is te zien hoe hij bij een voetbaltoernooi zelf de aftrap neemt of zelfs bij een zwemvierdaagse zelf de eerste baantjes ging trekken. Opmerkelijk is ook de foto waarop hij in 1987 de laatste bloemen steekt in het hoogste bloemstuk ter wereld, waarmee Almelo het Guinness Book of Records heeft gehaald, een opmaat misschien ook voor zijn latere functie als voorzitter van de Stichting Almelo Promotie.

Uit waardering voor het vele werk dat wethouder Van Gessel voor het gemeentebestuur van Almelo – en voor onze stad, voor onze gemeente – heeft verricht, heeft de gemeenteraad van Almelo hem bij zijn afscheid als wethouder de erepenning van de gemeente in goud toegekend. De gemeente Almelo verliest dan ook met zijn overlijden, in zijn persoon, iemand die als bestuurder van groot belang is geweest voor de kwaliteit van onze stad. We zijn hem daarvoor veel dank verschuldigd. Ik wil u vragen om staande, samen met mij wethouder Van Gessel enige ogenblikken te herdenken.

(De aanwezigen nemen hierop staande enige momenten van stilte in acht.)

De VOORZITTER: Het zijn momenten zoals deze, geachte leden van de raad, die ons weer bepalen bij het feit dat we in een traditie staan en dat we het stuurwiel van de gemeente eigenlijk maar een korte tijd in handen mogen houden. Dat was het geval bij wethouder Van Gessel en dat zal later ook weer over ons gezegd worden. Wij zijn eigenlijk maar voorbijgangers in een bestuur van een stad die volgens sommigen al 600 jaar stadsrechten heeft, volgens sommige anderen nog veel langer. Wij hebben maar tijdelijk het genoeg om het stuurwiel van de stad te mogen vasthouden.

2. Vaststellen agenda.

De VOORZITTER: Er zijn woordmeldingen op alle agendapunten die vanavond aan de orde van behandeling zijn. Ik deel u mee dat voor wat betreft het leiden van deze beraadslagingen bij agendapunt 5, zoals gebruikelijk, de vicevoorzitter dat deel van de vergadering zal leiden. Ten aanzien van agendapunt 9 en 10 ligt het portefeuillehouderschap in beide gevallen bij mij. Tijdens het overleg van het presidium is besloten, omdat de vicevoorzitter woordvoerder is voor haar fractie, dat bij beide onderwerpen onze collega mevrouw Bijenhof zal optreden als voorzitter van deze vergadering.

Ik stel nu bij u aan de orde de agenda die is aangereikt. Is er iemand die daar het woord over wenst? Dat is het geval bij mevrouw Ten Seldam.

Mevrouw TEN SELDAM (CDA): Voorzitter! Om de avond misschien iets voortvarender te laten verlopen en geen onaangename debatten te krijgen, zal ik mij terugtrekken als kandidaat voor de vertrouwenscommissie. Dat doet geen recht aan het doel van de vertrouwenscommissie, dat doet geen recht aan de verordeningen die we hebben. Ik constateer ook dat de verordeningen, die wij zelf vastgesteld hebben, ons soms een beetje in de weg zitten met betrekking tot kandidaatstelling en vanuit mijn rol in het presidium zal ik deze dan ook ter discussie gaan stellen. Ik ben niet langer beschikbaar als kandidaat.

De VOORZITTER: Op dit punt kunt u het woord niet voeren, mevrouw Pol, want dit is een persoonlijk feit voor mevrouw Ten Seldam, die zich terugtrekt als kandidaat. Dat betekent dat de keuze die de raad straks kan maken, beperkt wordt tot drie.

Mevrouw POL (Forum voor Rechts): Voorzitter! Soms geniet ik liever wat vaker het vertrouwen van u en dat ontbreekt soms. Dat spijt mij. Ik wil graag verdergaan met mijn tekst, die ik in aansluiting hierop wil geven. Ik had het bedoeld voor het moment dat het in de behandeling was, maar ik denk dat het nu een mooie aansluiting is.

Voor de benoeming van de commissie Functioneringsgesprekken Burgemeester hebben zich drie fractievoorzitters van de oppositiepartijen kandidaat gesteld en één fractievoorzitter uit een coalitiepartij. Blijkens artikel 4 van de Verordening Functioneringsgesprekken Burgemeester is het wenselijk dat de Commissie functioneringsgesprekken burgemeester een evenredige verdeling kent tussen oppositie en coalitie. Thans zijn er drie commissieleden uit de coalitie benoemd en slechts twee uit de oppositie. Ondanks "keuze is reuze" zal de keuze uit drie oppositieleden afbreuk doen aan een mogelijke benoeming van een commissielid uit de oppositie. Forum voor Rechts heeft belang bij een succesvolle benoeming van een kritisch oppositielid in de commissie en bijgevolg heb ik besloten om mij terug te trekken als kandidaat voor deze commissie. Zulks gedaan hebbende, spreekt Forum voor Rechts wel nadrukkelijk een voorkeur uit voor de benoeming van een commissielid uit een oppositiepartij. Ik neem aan dat dit een mooie aansluiting was op hetgeen mevrouw Ten Seldam zei.

De VOORZITTER: U ging op het randje van de inhoud, maar dat laten we even waar het is. Dat betekent dat er bij het raadsvoorstel dat nu voorligt de keuze niet meer gemaakt kan worden uit een viertal van uw collega's, maar dat het straks bij de behandeling van agendapunt 6 gaat om de keuze tussen het lid de heer Hümmels en het lid de heer Wiertz.

Zijn er andere woordmeldingen voor de agenda? Dat is niet het geval. Aan de agenda wordt een agendapunt 10 toegevoegd, dat betreft een motie vreemd aan de agenda. Dat is een motie van de fractie van de ChristenUnie en het CDA. De titel is me even ontschoten, ik heb die niet paraat, maar het gaat over vuurwerk.

De agenda wordt hierna zonder stemming vastgesteld, met inachtneming van de daarin aangebrachte wijziging.

3. Ingekomen stukken.

Ingekomen raadsbrieven vanuit B&W (R 1905841).

Met betrekking tot de ingekomen raadsbrieven vanuit B&W wordt zonder stemming besloten overeenkomstig hetgeen daaromtrent is voorgesteld.

Ingekomen stukken aan de gemeenteraad (R 1905835).

Mevrouw POL (Forum voor Rechts): Voorzitter! Ik had een vinkje bij drie stukken gezet. Ik zou graag vanuit het college wat aandacht willen voor de volkstuinen. Ik verwacht niet per direct een reactie, maar het lijkt me wel fatsoenlijk dat hiernaar gekeken wordt. Het lijkt me niet de bedoeling dat het op deze manier gebeurt. Wellicht denken andere raadsleden daar ook zo over. Hetzelfde geldt voor brieven die kennelijk aan het college worden gestuurd en waar geen reactie op volgt. Dat dat misschien niet vanuit het college zelf is, is tot daaraantoe, maar een reactie aan sich, zeker als dat begin kennelijk al in september is geweest, lijkt mij niet de goede orde van de ambtenarij. Daar is het college voor om daarop op toe te zien. Daar ook graag aandacht voor. De

derde laat ik nog even rusten, wellicht heeft een ander het daar nog over.

De heer ZIELMAN (CDA): Voorzitter! Mijn opmerking sluit deels aan bij die van mevrouw Pol. Het gaat over brief nummer 4, het verzoek van de heer Bergevoet. Ik neem aan - de eerste brief is ingekomen in september en nu nog een keer - dat het college daar inmiddels op gereageerd heeft of er snel op zal reageren. Dat is de opmerking die ik hierbij wil maken. Graag hoor ik daar een reactie op.

De heer DE VRIES (PvdA): Voorzitter! Ik sluit aan op de opmerkingen van mevrouw Pol over de volkstuinten. Ik denk dat volkstuinten als complex, maar ook in het georganiseerde verband van een vereniging, een echte functie hebben. Het lijkt een soort tekentafelbesluit om nu de boodschap te zenden, nadat er - zo ik het lees uit de brief - in het proces een tijdlang samen op is getrokken. Nu krijgt de vereniging het bericht dat ze het zelf verder maar uit moeten zoeken. Ik denk dat dat een heel slecht signaal is. Ik vind dat heel moeilijk te slikken.

De VOORZITTER: Dank. Op dat laatste punt van mijn kant: de briefschrijver geeft aan waar bij hem en zijn vereniging de schoen wringt, maar vraagt ook de raad - zo lees ik in deze brief - om het initiatief te nemen om eens langs te komen en daarover te praten. We moeten voorkomen dat wij aan de hand van ingekomen brieven hoor en wederhoor met het college moeten gaan toepassen. Ik denk dat u uw eigen instrumentarium heeft om hier het licht over op te steken. U kunt het college daarop bevragen op de daarvoor gebruikelijke manier. U kunt natuurlijk ook met de volkstuintenvereniging Sluitersveld als eerste het gesprek gaan zoeken. Ik hoop ook dat u dat doet, want deze mensen schrijven u een brief.

Ten aanzien van de opmerkingen die zijn gemaakt over de brief van de heer Bergevoet ... Ik had u niet gezien mijnheer Hümmels. Ik had alleen de heer De Vries en de heer Zielman gezien. Ga uw gang, mijnheer Hümmels.

De heer HÜMMELS (Leefbaar Almelo): Voorzitter! Ik had bij drie zaken opmerkingen en ik weet niet of ik kan volstaan met het noemen van de nummers - want het is ook altijd maar de vraag of die overeenkomen. Het gaat om brief 11, 4 en 10: volkstuinten, COSBO en bestuursrechten. Het college hoeft mij daar nu geen verklaring over te geven, maar ik wil daar graag wat meer duidelijkheid over en niet alleen maar "ter afdoening college", want er ligt een taak voor de raad om daar kritische vragen over te stellen. Gezien uw opmerking van net ga ik het nu niet nog ingewikkelder maken.

De VOORZITTER: Nee. Het staat u te allen tijde vrij om wat dan ook formeel of informeel met het college in gesprek te brengen. Dat weet u ook, want dat hebben we vaker gedaan. Die gelegenheid geef ik u graag en dat is dan aan u. De andere punten had ik al even geadresseerd. Dan kom ik bij de beantwoording van de vragen die zijn gerezen over de brief van de heer Bergevoet.

De heer MAATHUIS (wethouder): Voorzitter! Dat had niet zo moeten. De heer Bergevoet is dan ook gebeld voor de kerst en er zijn hem excuses aangeboden voor het lange wachten. Inmiddels zijn de vragen, die hij heeft gesteld, uitvoerig beantwoord. Er is hem ook gevraagd of hij op korte termijn een gesprek wilde. Hij wilde eerst de antwoorden die hij gekregen heeft, met zijn achterban bespreken alvorens al dan niet met ons in gesprek te gaan. De opening is er voor een gesprek. Dit had niet van het stapeltje moeten vallen. Het heeft te lang geduurd en daar zijn excuses voor aangeboden.

De heer HÜMMELS (Leefbaar Almelo): Een korte reactie naar aanleiding van de reactie van de wethouder. Het lijkt nu een incidentele oplossing, maar het vervelende is dat er wel vaker dit soort zaken gebeuren. Ik hoop dat het structureel opgelost wordt.

De VOORZITTER: Dat spreekt voor zich.

Met betrekking tot de ingekomen stukken aan de gemeenteraad wordt zonder stemming besloten overeenkomstig hetgeen daaromtrent is voorgesteld, met inachtneming van de gemaakte opmerkingen.

4. Vaststellen notulen 7 november 2019 (R1905850).

Mevrouw TEN SELDAM (CDA): Voorzitter! Op pagina 10 staat op enig moment als ik aan het woord ben, het woord "energie". Dat is niet correct, dat moet "illusie" zijn. Ik heb de band keurig teruggeluisterd, want ik vond het woord "energie" wat raar in de zin staan, dus ik dacht dat maar even terug te luisteren op die band. Het zijn maar 133 pagina's.

Op pagina 125 ben ik niet aan het woord, maar daar zie ik een beschrijving die wellicht wethouder Maathuis wel mooi zou vinden als het werkelijkheid zou zijn. Het gaat namelijk over de taakstelling met betrekking tot het minimabeleid van € 500.000. Daar staat het euroteken en dan 0,5, oftewel 50 eurocent. Als dat zijn taakstelling zou zijn, zou hij die al opgelost hebben. Ik denk dat hier de komma verplaatst moet worden en een paar nullen toegevoegd moeten worden. Dat zou ook recht doen aan het debat dat de heer De Vries op dat moment voerde.

De VOORZITTER: Ik denk dat het woord "miljoen" daar toegevoegd moet worden. Wij passen de opmerking over de woordkeus die mevrouw Ten Seldam gedaan heeft ook even aan en voegen het woord "miljoen" toe na die halve euro. Dat zet het allemaal in een heel andere dimensie.

De notulen worden hierna zonder stemming vastgesteld, met inachtneming van de daarin aangebrachte wijzigingen.

(Burgemeester Gerritsen draagt hierop het voorzitterschap van de vergadering over aan mevrouw Ten Seldam.)

5. Vragenhalfuur (R1905842).

De VOORZITTER: Dames en heren! Het is een compacte vraag. Ik nodig mevrouw Van Saane uit om namens D66 de buitengewoon compacte en heldere vraag te stellen.

1. Vragen van de D66-fractie inzake provinciaal toezicht.

Mevrouw VAN SAANE (D66): Voorzitter! In de krant van woensdag 18 december 2019 las de fractie van D66 met blijdschap, maar vooral met grote verbazing en in tweede instantie geërgerd dat "de patiënt zo goed als genezen was". De ochtend na onze laatste raadsvergadering van het jaar en een afsluitende borrel met het college stond in de krant dat het provinciaal toezicht waaronder onze gemeente stond, was opgeheven.

Deze volgorde van informeren, eerst de pers en dan de raad, heeft de fractie van D66 vaker geconstateerd en afgekeurd. Wij hebben hierover de volgende vragen:

1. Waarom leest de raad in de krant dat het provinciaal toezicht is opgeheven?
2. Waarom is er niet voor gekozen eerst de raad te informeren en daarna de pers?
3. Kan het college toezeggen in het vervolg eerst de raad te informeren alvorens de pers te benaderen?

De heer LANGIUS (wethouder): Voorzitter! Alvorens de vragen afzonderlijk te beantwoorden reageer ik even in algemene zin op de intro. Daar mag een beeld uit ontstaan, ik weet niet of dat willens en wetens is, dat het niet tijdig informeren van de raad door het college usance is, een beetje schering en inslag. Het komt in ieder geval naar de waarneming van D66 vaker voor. Dat is een beeld waar het college zich niet in herkent. Onze beraadslagingen gaan er altijd over op het moment dat wij perscontacten hebben of daaraan ten grondslag liggend een besluit dat eerst ter kennis moet worden gebracht aan de gemeenteraad. We tunen daar ook altijd op fijn, namelijk eerst zorgen dat het in ieder geval in het postvak van de griffie ligt, zodat het de raad ter kennisname kan worden gebracht, alvorens wij ook maar wat delen met een journalist. Daar is ook hier uiteindelijk sprake van, al lopen de zaken iets anders.

Ten aanzien van het artikel zelf, zal het u opgevallen zijn, dat er geen enkele quote instaat. Er wordt geen wethouder van Financiën geciteerd en daarmee werp ik dan het eerste licht op de totstandkoming van dat artikel. Het was namelijk - dat is het antwoord op vraag 1: waarom leest

de raad in de krant dat het provinciaal toezicht is opgeheven - het college van Gedeputeerde Staten van Overijssel, dat ervoor heeft gekozen om via een persbericht te communiceren over de toezichtvorm van de gemeente. Dit persbericht is vervolgens door de krant opgepakt. In zijn volgorde is het zelfs zo dat op dinsdag, de dag waarop wij de laatste raadsvergadering hadden, het college van Gedeputeerde Staten nog niet eens een definitief besluit had genomen. Dat is pas op woensdag gevallen. Dat was ook de dag dat het artikel in de krant stond. Dat was de vrije nieuwsgaring van een journalist, die vervolgens het wel aandurfde om dat artikel te schrijven en te publiceren. Maar één en andermaal is de journalist verwezen naar de afdeling communicatie c.q. Gedeputeerde Staten van Overijssel en uiteindelijk heeft de journalist besloten om, vooruitlopend op welk persbericht dan ook of welke brief dan ook, alvast te gaan publiceren.

Het antwoord op vraag 2 is dat ten aanzien van de toezichtvorm de gemeenteraad de gesprekspartner is van Gedeputeerde Staten. De jaarlijkse brief over het toezicht is dan ook gericht aan de gemeenteraad en het college heeft slechts een afschrift daarvan ontvangen. Mevrouw Van Saane wil mij de toezegging ontlokken dat we zorgvuldig met u omgaan, alvorens de pers te benaderen. Dat zullen wij vanzelfsprekend doen. Ik gaf al aan dat we dat ook als werkwijze hebben ingericht. In de onderhavige casus ligt dat wat genuanceerder, zoals ook uit de beantwoording blijkt. Het is het college van Gedeputeerde Staten, dat het tijdstip en de wijze van bekendmaken publiceert. De raad is gesprekspartner van Gedeputeerde Staten, niet het college, op dit punt althans.

De heer ÇETE (Lijst Çete): Voorzitter! Een duidelijk antwoord. Maar twee of drie weken eerder had ik een andere discussie gevoerd in de raadsapp met collega's, net voor het kerstreces. We hebben het KPMG-rapport ook maar een halfuurtje van tevoren gekregen. Ik weet niet of het bij het college ligt of bij anderen, maar dit is niet de eerste keer. Het huidige verhaal is dat de verantwoordelijkheid niet bij het college ligt, maar bij KPMG. Het is een advies voor de volgende keer. Ik ga er niet een te lang verhaal van maken. Ik ben er niet van gediend om een half uurtje van tevoren een rapport te krijgen, waar ik een ton voor betaal als raad. Ik hoop dat u hier ook iets mee doet. Ik weet niet wat mijn collega's hiervan vinden, maar ik heb het liever een paar uur van tevoren. Stel dat wij benaderd worden door de pers, dan moeten we behoorlijk de tijd hebben om ons daarin te verdiepen. Ik heb de discussie ook met een andere collega van de wethouder gevoerd, maar ik wil, nu ik de gelegenheid heb, nogmaals via de wethouder, het college aanraden om tijdig dit soort informatie bij ons neer te leggen, zodat wij tijd en ruimte hebben om ons goed in te lezen.

De VOORZITTER: Goed, u maakt een opmerking en stelt daarin geen enkele vraag. Het onderwerp dat u inbrengt, had ook marginaal relatie met de gestelde vragen, dus u krijgt daar echt geen antwoord op. Ik denk dat u het punt in een ander gremium aan de orde moet stellen. Mijnheer Buitenweg, ik hoop dat u een echt aanvullende vraag heeft.

De heer BUITENWEG (GroenLinks): Voorzitter! Daar ga ik wel van uit. De wethouder stelt dat de formele brief woensdag 14 december 2020 binnenkwam. Is het dan zo dat de wethouder informeel niet voor die tijd op de hoogte is? Was hij dat die dinsdag dan niet?

De heer LANGIUS (wethouder): Nee, want ik heb u al gezegd dat op dinsdag geen besluit was gevallen. Er zijn natuurlijk wel contacten en ik heb ook al een keer aangegeven dat Gedeputeerde Staten erg te spreken was over de begroting zoals we die hebben ingediend, maar dat zij een definitief oordeel over de toezichtvorm aan zich houden tot na beraadslaging in het college van GS. Ik heb al gezegd op dinsdag is dat besluit niet gevallen, dat is pas op woensdag gevallen. Vandaar dat ik de raad op die laatste raadsvergadering niet kon informeren. Tenminste, dan zou ik voor de troepen uit aan het lopen zijn geweest. Dat is niet de werkwijze die we moeten gaan hanteren.

Mevrouw POL (Forum voor Rechts): Ik sluit me wel een beetje aan bij de heer Buitenweg. Ik was ook vrij ontsteld toen ik het de dag erna in de krant las, terwijl ik de dag ervoor in de raadsvergadering moest stemmen over de aanzienlijke afwijkingen in de begroting en het negatieve saldo. Toen hebben ik nog specifiek gevraagd wat voor consequenties dit had in verband met de provincie. Ik heb de wethouder op geen enkele manier enige hint over horen geven dat het er zo positief uitzag. Daar was ik best wel geschokt over. Hij had op zijn minst een

tipje van de sluier kunnen oplichten, vind ik. In die zin ben ik daar nog steeds verbijsterd over. Ik begrijp enige voorzichtigheid van zijn kant. Als de cijfers dusdanig uit de pas lopen met wat er verwacht werd en de consequenties juist veel nadeliger hadden kunnen zijn en hij kennelijk al in een vergevorderd stadium van het traject was, had ik het wel fatsoenlijk gevonden om er wel één en ander over te zeggen, iets meer in deze richting dan dat ik de dag erna het inderdaad in de krant moet lezen en mijn mond gewoon openvalt van verbijstering. Hoe kijkt u daar tegenaan? Hier heeft u de vraag.

De VOORZITTER: U hoeft er van mij geen vraag aan te koppelen, want ik vond het hele verhaal al een vraag.

De heer LANGIUS (wethouder): Ik vind het fatsoenlijk dat wij, als het gaat om oordeelsvorming door Gedeputeerde Staten over een toezichtvorm, als college niet voor onze beurt praten op basis van sfeerbeelden of op basis van indicaties, maar het dan aan Gedeputeerde Staten overlaten, ook gelet op de directe relatie die zij daarin met de raad hebben, om dat antwoord zelf te formuleren. Tipjes van sluiers en wat diens meer zij, zo moeten we niet gaan werken, want dan kunnen we ook net het verkeerde tipje van de sluier optillen, met alle verdrietige gevolgen en reparaties achteraf van dien. Dat is niet de werkwijze die wij voorstaan.

De VOORZITTER: Mevrouw Pol, iets korter deze keer misschien?

Mevrouw POL (Forum voor Rechts): Het kan vrij kort. Het college is een fan van besloten vergaderingen op ongepaste momenten. Ik had dit bijvoorbeeld wel een gepast iets gevonden om in een besloten vorm aan ons te communiceren. Dat is gewoon een mening. Dus nee, ik sluit me niet aan bij de wethouder.

De VOORZITTER: Dank u voor uw reactie. Dan zijn we daarmee aangekomen aan het einde van het vragenhalfuur, dat deze keer ook echt binnen het halve uur is afgerond. Daarvoor de complimenten aan u allen.

(Mevrouw Ten Seldam draagt hierop het voorzitterschap van de vergadering over aan burgemeester Gerritsen.)

6. Benoeming lid Commissie functioneringsgesprekken burgemeester (R 1905804).

De VOORZITTER: Dames en heren! Ik had u, maar er zijn nu nog maar twee kandidaten over, deelgenoot willen maken van het feit dat wij de stemmodule zodanig hebben weten aan te passen dat u in het vervolg ook met meervoudige kandidaturen kunt stemmen, maar de keuze is vanavond vrij binair. Ik kan u meedelen dat wij, voor zover het beperkte voordrachten van maximaal vijf kandidaten betreft in het vervolg niet meer schriftelijk hoeven te stemmen, maar een keuze uit vijf kunnen maken en dat wij alle knoppen zouden kunnen benutten. Ik weet dat een aantal van u daar niet gelukkig van zal worden, maar de tussentijdse uitslag is niet langer zichtbaar in uw schermen. Dat betekent dat alleen de einduitslag op het bord komt. Strategisch stemmen, mocht iemand dat willen, wordt een stuk ingewikkelder op zo'n manier. Dat ligt dus allemaal nog in het verschiet. Aan de orde van behandeling is nu de benoeming van een lid in de Commissie functioneringsgesprekken burgemeester. Er heeft zich één iemand gemeld, want er zijn twee woordmeldingen teruggetrokken. De heer De Vries.

De heer DE VRIES (PvdA): Ik trek me terug.

De VOORZITTER: U ziet er ook van af. Zijn er nog andere woordmeldingen bij dit agendapunt? Dat is niet het geval. Wij hebben hier op het scherm nu een titelblad bij dit agendapunt. Wij gaan deze stemmodule nu wel gebruiken. Dat betekent dat u op het scherm nu een keuze ziet van twee kandidaten. Let u even goed op. Kandidaat de heer Hümmels heeft keuzeletter A, de heer Wiertz keuzeletter B. Ik geef toe dat dit tamelijk experimenteel is. Dit is even wennen voor iedereen. U moet in één keer uw stem goed uitbrengen, want als u zich vergist bij de stemming kan dat alleen hersteld worden door de hele stemming opnieuw te gaan

doen. U ziet straks boven in het schermje boven de stemknoppen een letter A en een letter B verschijnen en uiteraard ziet u de corresponderende letter ook op het scherm. Als u wilt stemmen op de kandidatuur van de heer Hümmels drukt u straks op de knop onder de A. Wilt u op de heer Wiertz stemmen dan drukt u op de knop onder de B. Roept deze procedure vragen bij u op? Waar is de heer Tijhof?

De heer STÖTELER (PVV): Naar het toilet.

De VOORZITTER: Dan wil ik toch nog wel even wachten tot hij terug is, omdat ik het van belang vind dat iedereen aanwezig is. De griffier wijst mij er net op: u zult de letter A straks onder knop 1 zien, die gebruikt u normaal niet. Letter B staat onder knop 2. Nogmaals mijn vraag of er vragen zijn over deze werkwijze? We willen het in één keer goed doen. Dat is een stuk makkelijker nu de keuze wat binair geworden is. Dan vraag ik de griffiemedewerkers de stemmodule nu open te stellen. Dan ziet u, als het goed is, dat er lampjes gaan branden bij de actieve knoppen, als u tenminste autorisatie heeft om te stemmen. Dan vraag ik u uw geheime stem, want die is straks niet herleidbaar op uw naam, uit te brengen voor kandidaat A, de heer Hümmels, of kandidaat B, de heer Wiertz.

Hierna wordt digitaal gestemd over de benoeming, waarna de voorzitter constateert dat 15 stemmen zijn uitgebracht op de heer Hümmels en 19 stemmen op de heer Wiertz, zodat deze is benoemd.

De VOORZITTER: De heer Wiertz wordt al gefeliciteerd, maar ik hoor graag nog even van hem of hij de benoeming wil aannemen.

De heer WIERTZ (D66): Dat doe ik.

De VOORZITTER: Dan stel ik vast dat u daarmee bent benoemd tot lid van de Commissie functioneringsgesprekken burgemeester. Van harte gefeliciteerd en veel succes in die functie.

Ik wilde nog even van de techniek melding maken dat als de lampjes, die naast de knopjes zouden moeten branden, het niet doen, uw stempas niet goed in het apparaat zit. Ze gaan weer uit, nadat u uw stem hebt uitgebracht. We komen daar in andere instanties, waarin we op deze manier moeten gaan stemmen, ongetwijfeld bij u op terug.

7. Beleidsplan integrale schuldhulpverlening (R 1905472).

De heer TEEUW (ChristenUnie): Voorzitter! Voor de ChristenUnie is schuldhulpverlening een belangrijk punt. Daar hebben we ons sterk voor gemaakt, ook voor het SchuldHulpMaatje, het eigen initiatief van mensen, het elkaar helpen. Via deze bijdrage wil ik kenbaar maken dat wij met instemming kennisgenomen hebben van het beleidsplan. De uitgangspunten van het beleidsplan zijn eigen verantwoordelijkheid. Dat is ook iets wat heel goed bij de ChristenUnie past. Wij zeggen altijd maar: rechts wil dat de markt het regelt, links dat de overheid het regelt. Wij zetten heel erg aan op de eigen verantwoordelijkheid van mensen. Eigen verantwoordelijkheid zie je ook terug in bijvoorbeeld bedrijven die een app ontwikkelen om een buddy te vinden. Eigen verantwoordelijkheid zie je ook terug in SchuldHulpMaatje, enzovoorts.

Een ander punt is wederkerigheid, vooral in de zin dat je bijvoorbeeld jongeren wilt stimuleren om in hun eigen toekomst te investeren, een opleiding af te maken en op die manier iets te doen met hun schulden. Iets waar vandaag Amsterdam nog mee in het nieuws was. Ook dat is een mooi iets. Tegelijkertijd zien we ook aandacht voor het aanpakken van uitwassen. Ook dat is iets wat goed is en wat nodig is. We hebben er verder geen vragen over.

In het politiek beraad zijn meer details aan het licht gekomen over het Schuldenlab, over allerlei experimenten die daar in plaats vinden. Ook daar moeten we zeggen dat we het goed vinden als ChristenUnie dat je met een bepaalde uitdagendheid experimenten durft aan te gaan. Daarbij moet je wel altijd kritisch blijven ten opzichte van de privacy van mensen. Er waren ook wat experimenten. Ik geloof dat er landelijk iets kwam vanuit banken, het gebruik van bankgegevens om te zien of mensen in de schulden komen. Dat zit wat ons betreft op de rand. Ook zien we de noodzaak om de bewindvoering aan te pakken, al is het ons niet helemaal duidelijk hoe we dat dan gaan doen en hoe we het aantal bewindvoerders terug gaan dringen.

We wensen in ieder geval de wethouder veel succes bij het uitwerken van de plannen.

Mevrouw POL (Forum voor Rechts): Voorzitter! Het gaat op dit moment nog niet om een mening, maar meer om een verduidelijking die ik graag wil. Op pagina 10 van de toelichting, onder het kopje "Rollen eigen gemeente", staan de volgende zinnen: "We experimenteren met methodieken om te zorgen dat mensen binnen drie jaar perspectief hebben op een toekomst. Bijvoorbeeld inwoners met een P - ik neem aan dat dit staat voor Participatiewet-uitkering - en een schuld bij de gemeente zijn in drie jaar van deze schuld af wanneer zij in deze periode werken. De gemeente bespaart hiermee drie jaar lang op uitkeringslasten. Het experiment gaat dus ook over wederkerigheid." Ik heb hier geen beeld van. Hoe werkt dit? Kan de wethouder dat mij toelichten? Dat is mijn vraag en voor de rest heb ik nog geen mening.

De heer HÜMMELS (Leefbaar Almelo): Voorzitter! Ik heb geen idee wanneer dit in een politiek beraad is geweest. Ik dacht in oktober of zo. Het lijkt al haast weer een halfjaar geleden. Ondertussen is er ook het één en ander aan de hand geweest. De wethouder schrijft in het stuk over enkele partners. Daar staat de Stadsbank ook bij. Daar is nogal wat kritiek op geweest. Ik ben benieuwd of dat ondertussen een partner is die deugt of waar we niks aan hebben. Er worden meer partners genoemd waarvan ik me afvraag welk rendement ze hebben. Daarom vind ik het ook wel jammer dat er in het stuk wel wat cijfers staan, maar dat er nauwelijks inzichtelijk is gemaakt wat het rendement bij die initiatieven is per activiteit en wat de kosten zijn. Bijvoorbeeld bij de grotere partners staat iets van € 3 miljoen kosten en 1.000. Bij een ander staat € 25.000 aan kosten, maar 100 initiatieven. Dan ben ik soms wel benieuwd naar het effect van de inzet van middelen. Ik heb het idee dat enkele organisaties veel te duur zijn.

Ik vind het trouwens ook een beetje – hoe zeg je dat netjes - een schamel beleidsplan. Dat is wel netjes, maar niet vriendelijk; mijn excuses daarvoor. Ik heb niet het idee dat er veel nieuws in staat. Ik heb niet het idee dat er veel onbekends in staat. Ik heb het idee dat er heel veel mooie woorden in mooie zinnen staan, maar ik zie nauwelijks wat we ook echt willen bereiken. Ik krijg hierdoor niet het idee dat we een goede aanpak hebben en goede doelen weten te bereiken. Die staan er in elk geval nauwelijks in beschreven, mijns inziens. Dit is een lastige, ik heb een leesbril op en dan kijk ik rond en dan zie ik zowat niks, het schiet niet echt op. Ik doe hem nu even af. Ik zag de wethouder bijna niet. Dat vind ik wel jammer, want volgens mij kan je met zo'n plan ook duidelijk laten zien wat je wilt bereiken, hoe je het wilt bereiken, wat je daarvoor inzet en een kostenbatenanalyse. Met name omdat er nogal wat kritiek is op de grootste partners. Dan denk ik: zijn die kleinere partners niet veel belangrijker?

Er staat ergens in het stuk "er zijn nog veel meer initiatieven". Dan ben ik wel benieuwd welke initiatieven dat zijn en wat het rendement van die andere initiatieven is. Als je er vijf noemt, ben ik benieuwd waarom die vijf, of tien, wel genoemd worden en die andere initiatieven niet. Ik werd er niet echt vrolijker van. Ik zou het ook fijn vinden als er meer vergelijkingsmateriaal in stond, want – ik onthoud ook niet alles, dat maakt het ook ingewikkeld – één van mijn notities is: de enige cijfers die hierin staan zijn eigenlijk financieel. Wat aantallen, wat financiën, maar niet cijfermatig wat je wilt bereiken. Volgens mij kan dat heel erg helpen om steun te krijgen voor een plan.

Ik vind bijlage 1 bijna komisch, maar hij is vast heel goed bedoeld. Er wordt ook van stukken gevraagd dat ze begrijpelijk geschreven worden en dat is in dit geval bijna overdreven. In bijlage 2 vraagt men eigenlijk om te zorgen dat er ook een bijlage 3 komt, want het gaat over de cijfers van Nederland en ik zou het mooi vinden als de cijfers van Almelo ook mooi in zo'n plaatje geschetst werden. Dat zou heel gemakkelijk zijn als dit goed was voorbereid. Dat wil niet zeggen dat het niet goed is voorbereid, maar als het anders is voorbereid, is het in elk geval moeilijker. Ik ben benieuwd waarom dat er niet bij zit, een duidelijk Almeloos overzicht.

Ik heb nog veel meer vragen. Ik heb geen idee of jullie daar allemaal zin in hebben, maar bijvoorbeeld "Vroeg erop af" dat wordt genoemd. Dat is wel mooi, maar als die echt daadwerkelijk alleen maar signaleren - dat staat volgens mij ook in de stukken - vraag ik me af wat het rendement daarvan is. Je kunt een heleboel signaleren, maar als je er niets mee doet, schiet je er niets mee op. Dat zou jammer zijn. Ik wil graag weten wat jullie daar dan ook mee doen.

Volgens mij staat er ook ergens in het stuk dat het gebaseerd is op informatie van professionals en deskundigen. Ik vind het goed dat beide genoemd worden, want lang niet alle professionals zijn deskundigen, maar ook lang niet alle deskundigen zijn professionals. Ik hoop

dat die deskundigen dan ook ervaringsdeskundigen zijn. Je kunt volgens mij meer leren van de mensen voor wie je wat moet doen dan van de mensen die iets moeten doen, in elk geval wat het effect op die mensen betreft. Daar ben ik dan ook wel weer benieuwd naar.

Even kijken of ik niets vergeten ben. Ja, er staat heel mooi in dat er gestreefd wordt naar samenwerking. Mijn tekst is vast niet exact zoals het in het stuk staat, maar ik vind het wel een bijzonder streven, want we hebben al heel lang gedaan alsof we dit werk hartstikke goed doen en alsof we heel goede resultaten bereiken. Dan verwacht ik eigenlijk dat er al een goede samenwerking is. Als er nu heel nadrukkelijk beschreven staat dat er gezocht wordt naar samenwerking, schrik ik daar bijna van, want ik verwacht dat die er al lang is. Ik ben benieuwd hoe dat zit.

De heer ZIELMAN (CDA): Voorzitter! Met dit plan wordt er verder uitvoering gegeven aan het schuldenhulpbeleid, het beleidsplan Integrale Schuldhulpverlening, het vroegtijdig signaleren en het maatwerk toepassen waar dit gevraagd wordt. Almelo heeft hier zelfs het landelijk nieuws mee gehaald, met het overnemen van de schulden. Wij waren immers vooruitstrevend in het overnemen van de schulden, waardoor schulden niet verder op konden lopen en mensen die schulden hadden nog dieper in die schulden zouden geraken. Ook in ons verkiezingsprogramma van deze periode heeft het CDA al opgenomen dat wij graag verdere uitwerking willen op het gebied van de schuldhulpverlening.

Met de investering van € 3 miljoen, die hiermee gemoeid is – dat lijkt veel geld en dat is natuurlijk ook veel geld –haal je onzes inziens dusdanig veel problematiek uit de wereld, dat je je een nog grotere kostenpost bespaart. Het weegt niet tegen elkaar op. Het punt van aandacht wat wij als CDA nog wel hebben, is de vroegsignalering. Bij de vroegsignalering missen wij hier in dit plan de link met het onderwijs. Het één hoeft niet altijd gelijk te zijn aan het ander. Er zijn mensen die in armoede leven, maar geen schulden hebben, maar er zijn ook mensen die schulden hebben, maar niet in de armoede leven. Als er één graadmeter, een indicatie voor armoede en/of schulden is, is dat toch wel het kind. Het kind dat met ongekamde haren naar school gaat, dat geen lunch mee krijgt vanuit huis. Dat is vaak een graadmeter dat er iets aan de hand is. Die link is de enige link die wij in dit stuk missen. Daarvoor zouden wij graag willen weten hoe wij hier aangesloten blijven bij het onderwijs en daarmee in de schuldenproblematiek. Graag horen we dat via de wethouder. Al met al zijn we tevreden met het voorliggende plan en hopen we dat dit in de komende tijd nog verder uitgewerkt zal worden.

De heer EKIZKUYU (GroenLinks): Voorzitter! Het beleidsplan ziet er volgens GroenLinks wel redelijk goed uit. We zijn enthousiast over het Jongeren Perspectief Fonds, omgaan met geld, en de rol van onze eigen gemeente die onder andere moet leiden tot schuldvrij binnen drie jaar voor bepaalde doelgroepen. Toch hebben we wel een aantal opmerkingen. We hebben kunnen lezen over de twee uitgangspunten, verantwoordelijkheid en wederkerigheid. Daar staan we gedeeltelijk achter, zolang het binnen de capaciteiten van het individu past en de context van het individu eigen verantwoordelijkheid en wederkerigheid toelaat en dat er niet meteen hard wordt opgetreden als er onderweg dingen niet helemaal lopen zoals we dat zouden willen zien. Zo lees ik het stuk ook niet, dus dat is goed. We wilden het toch even genoemd hebben.

Dan de 12% rente op de leningen van de Stadsbank voor noodzakelijke aankopen. Daar hebben we het al eerder over gehad. Volgens GroenLinks rijmt het niet om zo'n hoog rentepercentage te vragen aan mensen die in de schulden zitten. Wij hopen dat er in de toekomst genoeg draagvlak zal zijn in de raad om dat naar beneden te brengen. Een lager rentepercentage betekent minder kosten, sneller uit de schulden, eerder een verminderd stressniveau, dus eerder perspectief.

Dan de laatste opmerking. Ik wil één oorzaak benoemen, die naar ons idee niet voorkomt in de stukken, dat gaat over reclames. We kunnen bijdragen aan een stukje bewustwording wat betreft reclames, vooral aan de jonge generatie. Die zijn extra gevoelig voor hypes en marketingstrategieën, waardoor er overbesteding ontstaat. Je hebt de oude media, kranten, tijdschriften, etc. en de nieuwe media, Instagram, Facebook. Marketingmensen weten heel goed hoe ze het verlangen moeten creëren om een nieuwe dienst of product af te nemen, terwijl dat lang niet altijd nodig is. Dat mag natuurlijk, maar met de nieuwe media is hier nog flink kracht bijgezet. Wij kregen echt krankzinnig veel reclame op ons af en dat speelt zeker een rol in ons bestedingspatroon. Niet voor niets gaan er miljarden euro's naar de marketingindustrie in Nederland. Dat is omdat het werkt.

We kunnen op veel sites zonder een BKR-check aankoop op afbetaling doen. Dat is ook niet gewenst. We zouden graag zien dat er een workshopachtig concept wordt aangeboden op scholen over dit onderwerp. We hopen dat het college overweegt om dit onderwerp toe te voegen aan de portfolio. Onze intentie is niet dat reclames niet mogen en slecht zijn, maar om na te gaan wat voor invloed reclame en advertising hebben op ons aankoopgedrag en wat je kunt doen om de negatieve effecten te minimaliseren.

Mevrouw GEERDINK (PvdA): Voorzitter! Het college vraagt om het beleidsplan schuldhulpverlening vast te stellen. Het beleidsplan staat vol met ambities en verwijst naar de vele onderzoeken die zijn gedaan en die gebruikt gaan worden als kennisbron in de nieuwe werkwijze van de schuldspecialist. Alle hulp wordt geboden via integrale toegang-teams en er wordt, zo begrijpen wij, al doende gekeken naar wat werkt. Wij denken dat het goed is om maximale beleidsvrijheid te hebben om schuldhulpverlening zo passend mogelijk te laten aansluiten bij de persoonlijke situatie van mensen. Of het dan verstandig is om het oude in stand te houden en te integreren in de nieuwe situatie vraagt de PvdA zich af. Eerder is gebleken dat de bereidheid tot samenwerking tussen bestaande instanties, zoals het opzetten van het geldloket, op niets is uitgelopen. Als iedereen op zijn eigen eiland blijft zitten, is integraal werken onmogelijk. De vraag is dan ook welke maatregel het college neemt om de kwaliteit van de integrale schuldhulpverlening via bestaande instanties te borgen.

Verder lijkt het beleidsplan ervan uit te gaan dat mensen die schulden hebben niet werken en een uitkering hebben. De hulp die geboden wordt, is gericht op mensen met een uitkering en er wordt een koppeling gemaakt met de Participatiewet. Op zich is daar niets mis mee, het is alleen te makkelijk om alleen aandacht te geven aan een groep mensen die al in beeld is via de uitkeringsgegevens en zo de problematiek rond de schulden kleiner te laten lijken dan dat ze daadwerkelijk is. De PvdA-fractie wil dat er meer aandacht is voor de toegang is tot schuldhulpverlening voor werkende mensen met schulden. Dat zijn de mensen die boven de inkomensgrens zitten van aanspraak op eventuele inkomensondersteuning. In het juridisch kader van hoofdstuk 2 staat dat de beleidsregel toelating tot schuldhulpverlening in een later stadium op basis van het beleidsplan wordt aangepast. Onze vraag hierbij is of die beleidsregel ter besluitvorming aan de raad wordt voorgelegd of dat we hier nu ongezien akkoord voor geven als we dit plan vandaag vaststellen.

Het resultaat dat verwacht wordt in het plan is vooral uitgedrukt in aantallen en in financiële besparing, maar hoe gaan we hier als raad zien of de geboden schuldhulpverlening echt perspectief biedt op een schuldenvrij bestaan van mensen? Op welke termijn is dan dat schuldenvrij bestaan? We vragen ons af of het mogelijk is om in de doelstelling een termijn op te nemen van maximaal vijf jaar voor het gehele schuldentraject vanaf aanmelding tot aan schuldenvrij via minnelijk traject of een schone lei via de Wsnp?

Dan hebben we nog de toegang tot hulp. Hulp zoeken om je schulden op te lossen, dat doe je pas als je echt geen uitweg meer ziet om je schulden op te lossen. Het besluit nemen om hulp te zoeken, is ook erg moeilijk. Als je nu bijvoorbeeld naar de website van de gemeente Almelo gaat en je zoekt op schulden, dan staat daar dat je misschien hulp kunt krijgen bij de Stadsbank Oost-Nederland. Dit heet schuldhulpverlening. Vervolgens krijg je op de website een link te zien naar zelf je schulden regelen. Daarna wordt er uitleg gegeven over wat er van je verwacht wordt en waar je aan moet voldoen als je hulp wilt hebben van de Stadsbank. Als je dan op de button van de Stadsbank klikt, moet je vervolgens dertien bladzijden invullen met allerlei gegevens. Het is een heel lang traject. Bij bijvoorbeeld de commerciële bureaus, die ook hulpverlening aanbieden, vul je je telefoonnummer in en dan word je de volgende dag teruggebeld of je krijgt meteen iemand aan de telefoon. Zij beloven ook een schuldenvrij leven, maar dat is niet altijd waar. Wij hebben gezien met bepaalde bewindvoerders dat er mensen meer dan tien jaar lang in allerlei gedoe zitten.

Zodra iemand die stap durft te zetten om hulp te zoeken, dan moet die hulp snel en makkelijk te vinden zijn. Een gesprek met een schuldhulpverlener van de gemeente moet snel en eenvoudig geregeld zijn volgens de PvdA-fractie. Een direct telefoonnummer naar een schuldspecialist binnen de gemeente Almelo zou de toegang tot hulp ten goede komen. Ik heb op de website gekeken en ik zie dat daar nu het ondernemersloket geregeld is. Ook via dat ondernemersloket kun je – daar staan zelfs foto's van de mensen bij – contact opnemen en je krijgt gewoon iemand aan de telefoon die je verder helpt. Dat zou een mooie aanvulling zijn. Wij

horen graag of dit mogelijk is.

De heer STÖTELER (PVV): Voorzitter! Ik heb al vaker gezegd dat de PVV-fractie vindt dat de gemeente zich terughoudend moet opstellen in de schuldendiscussie en de schuldhulpverlening. Wij vinden dat de gemeente moet zorgen dat er goed overleg is, goede samenwerking en dan verder de markt vooral zijn werk moet laten doen. Wat het college hier voorstelt, is eigenlijk het tegenovergestelde. Het college stelt voor om een grote ingreep te doen in een verder vrije markt door met vijf of zes bewindvoerders, van de 100 of 150, zaken te gaan doen. Hoe ziet het college dat voor zich? Hoe komen ze tot de keuze van vijf of zes? Welke moeten dat worden? Gaat het college dat aanbesteden, hoe moeten we dat voor ons zien?

Hoe ziet het college het voor zich als iemand met schulden zich meldt bij een bewindvoeringskantoor, waar het college geen fan van is, en zij gaan naar de rechtbank. Steekt het college daar dan middels deze regeling en via de rechtbank een stokje voor? Hoe verhoudt zich dat tot de eigen verantwoordelijkheid waar het stuk bol van staat en waar wij op zich ook wel voorstander van zijn? Mensen moeten zelf het heft in handen kunnen nemen en niet in de weg gezeten worden door een college.

De eigen verantwoordelijkheid schuurt ook weer waar het college wil bewerkstelligen dat schuldeisers niet eerst naar de markt gaan of naar de debiteur zelf om het op te lossen. Nee, die moeten naar de hulpverleners van de gemeente toe om te zeggen dat iemand schulden aan het maken is. Hoe moeten we dat voor ons zien? Bol.com die na het niet-betalen van een factuur zich meldt bij de gemeente? Hoe verhoudt zich dat dan tot de AVG, waar we met de hele markt volslagen zenuwachtig van zijn geworden de laatste tijd?

De heer ÇETE (Lijst Çete): Van een kale kip kun je niks plukken. Als dat de beredenering is van de schuldeisers om direct naar de hulpverlenende instanties te gaan, moet de heer Stöteler het toch met mij eens zijn dat je – en hij weet dat uit het dagelijks leven – bij sommige mensen 100 keer per dag langs kunt gaan. Als je daar niks kunt halen, kun je blijven doorgaan, maar met een goede samenwerking met de plaatselijke overheid kun je het probleem voor de schuldeisers en voor de schuldenaar beter oplossen. Toch?

De heer STÖTELER (PVV): Ik kan dan zeggen dat je ze wel kunt scheren, maar de beste schulden zijn die, die niet gemaakt worden. Daar zien wij wel een goede rol voor dit college of voor de overheid in het algemeen, die ze op dit moment nog niet pakken. Je ziet in het onderwijs, met name in het basisonderwijs, weinig over schulden onderwezen worden.

De heer ÇETE (Lijst Çete): Mijnheer Stöteler, ik ben hier een ervaringsdeskundige in. Ik zelf heb nooit zitten klagen, maar ik weet uit mijn omgeving ook donders goed dat mensen ziek zijn geworden, in een scheiding zijn gekomen, zoveel dingen in hun leven hebben meegemaakt dat ze echt zonder wens alles hebben verloren en in schulden zitten en bij de bijstandsuitkering zitten. Ik kan hem één ding garanderen: die mensen zijn niet bewust in die schulden gekomen. Als hij alle mensen met schuld op één plekje zet, dan vind ik dat jammer van hem, want zelfs zijn achterban zit hier ook heel erg mee. Het zijn mijn straatgenoten en de meesten hebben er niet voor gekozen. Zij zijn of ziek geworden of ontslagen of ze zijn in een scheiding gekomen. Dus alstublieft, iets meer hart voor zijn achterban. De heer Stöteler doet net of de mensen die in de schulden belanden daar zelf voor kiezen. De meesten komen er echt niet bewust in, dat is overmacht.

De heer STÖTELER (PVV): De heer Çete legt mij hier woorden in de mond, doet alsof ik iets gezegd heb, wat ik niet gezegd heb. Wat ik juist doe, zeg ik dan maar in de richting van de heer Çete, is het opnemen voor die achterban die het moeilijk heeft, die in de schulden is gekomen, door eigen schulden of door andermans schuld of door omstandigheden. Alleen volgens het huidige plan, zoals het nu voorligt, worden ze dan vervolgens in de weg gezeten door het college omdat ze zich kennelijk niet mogen melden bij een bewindvoerder die zij het liefste zouden willen hebben. Dat wordt voorgesteld. Je kunt nog maar zakendoen met vijf of zes bewindvoeringskantoren, kennelijk door het college gekozen.

De heer TEEUW (ChristenUnie): Voorzitter! Ik ben even benieuwd hoe de heer Stöteler denkt over bewindvoering, want het wordt voorgesteld als een keurige markt, maar volgens mij

– maar ik hoor graag hoe de heer Stöteler hierover denkt – wordt er meer verdiend aan schulden dan dat er überhaupt schulden zijn. De bewindvoerders zijn daar de grootste verdieners. Er zitten ook heel keurige bij, dat weet ik, maar er zitten ook heel veel rotte appels bij. Dan ben ik wel benieuwd hoe de heer Stöteler de rotte appels zou willen aanpakken.

De heer STÖTELER (PVV): Dat is een goed punt. Er zijn inderdaad een paar hele goede. Ik ken ook een paar hele goede en ik ken ook heel veel bewindvoerders, waarvan ik niet overtuigd ben, ook in mijn dagelijkse werk. Is dat iets waar wij als gemeente zouden kunnen ingrijpen? Het is iets dat de landelijke overheid heeft ingesteld, de vrije markt. Ze hebben wel in 2014, zeg ik zo uit mijn hoofd, het nieuwe toezicht op de bewindvoering geregeld. Dat is goed belegd bij de rechtbanken. Die hebben allemaal instrumenten om dat aan te pakken, maar zoals ook bij ons weleens gebeurt, bij gemeenten in het algemeen, krijg je toezicht en bepaalde taken naar je toe geworpen waar je op dat moment eventjes niet van weet wat je ermee moet. Dat hadden de rechtbanken ook. Je ziet dan dat de rotte appels er onderhand wel uitgefilterd worden. Je ziet bijvoorbeeld ook dat de Stadsbank tot 1 maart 2020 geen zaken meer mag aannemen, omdat ze kennelijk de regels niet zo serieus namen. Je ziet wel dat toezicht helpt. Moet dat meer? Ja, volgens mij wel. Alleen daar kunnen wij toch hier als gemeenteraad niet over beslissen? Zeker niet om nog maar met vijf of zes bewindvoerderskantoren zaken te doen van de 150 en daarmee 125 aan de kant te zetten.

De heer TEEUW (ChristenUnie): Over de zorg is er al discussie of dat nu een markt is of dat er geen markt is, of je dat wilt. Datzelfde zou je ook bij schuldhulpverlening misschien kunnen zeggen. Het is wel duidelijk hoe de heer Stöteler erover denkt, hij vindt schuldhulpverlening een vrije markt.

De heer STÖTELER (PVV): Voor zover het niet een vrije markt is en we het aan de Stadsbank overlaten, gaat het ook niet goed. We moeten er wel iets mee, dat ben ik met de heer Teeuw eens. Is dat dan ingrijpen in die vrije markt? Dat vragen wij ons af. Hoe de vragen die we net gesteld hebben zich precies verhouden tot de eigen verantwoordelijkheid van de mensen, zou ik graag uitgelicht willen zien.

De VOORZITTER: Dank u wel. Dan gaan we luisteren naar de beschouwing die wethouder Maathuis op deze eerste termijn kan geven.

De heer MAATHUIS (wethouder): Voorzitter! Dank voor de reacties vanuit de raad met betrekking tot dit beleidsplan, een belangrijk onderwerp. Het moge duidelijk zijn dat dit voor het college een topprioriteit is. Dat is ook de reden waarom we met een geactualiseerd beleidsplan, waar de raad ook een rol en een taak heeft liggen, zijn gekomen, maar waarin wij ook als college het koersdocument Schuldenlab en het bijbehorende werkdocument geaccordeerd hebben. We hebben dat ook met de raad gedeeld tijdens het politiek beraad van 8 oktober 2019. De heer Hümmels vroeg wanneer dat was.

Ik dank de ChristenUnie voor de complimenten en voor het uitlichten van de punten die belangrijk zijn binnen dit beleidsplan. Een reactie op de vraag van mevrouw Pol wat nu precies wordt bedoeld met die rol van de eigen gemeente. Vanuit het college hebben we aangegeven dat we het belangrijk vinden dat we ook kritisch zijn op onze eigen rol. Dat betekent dat wij als gemeente soms mensen weliswaar aangeven dat ze iets niet mogen en daardoor ontstaat een vordering ten opzichte van de gemeente. Soms betekent dat ook voor die mensen dat ze geen perspectief meer hebben om uit die schuld te geraken en dan is elke prikkel weg om bijvoorbeeld aan het werk te gaan, want dan blijf je de komende 15-20 jaar alles wat je meer verdient, ten opzichte van de bijstandssituatie, bij de gemeente inleveren voor de aflossing van die vordering die wij nog op die persoon hebben.

Om daar een win-win situatie van te maken, kun je eigenlijk van zo'n individuele situatie een business case maken, want anders blijft iemand maatschappelijke kosten maken door in een bijstandsuitkering te zitten. Als hij nu aan het werk gaat, bespaart ons dat op de uitkeringslast en zou je kunnen kijken of er binnen drie jaar een perspectief voor die persoon ontstaat om ook die stap naar werk te zetten, omdat nu die vordering die wij op die persoon hebben als belemmering wordt ervaren. Dat is wat we proberen aan te geven, mensen een kans gunnen nadat ze weliswaar in de fout zijn gegaan, op een schuldenvrij bestaan voor wat betreft de vorderingen

die wij als gemeente soms op mensen hebben. Dat is de methodiek, die daarachter zit. Die schuurt ook, moet ik erbij zeggen, met wetgeving, maar wij willen het experiment daaromtrent best aangaan om te kijken wat dat nu in de praktijk betekent.

Ik merk dat er in de zaal wat opmerkingen gemaakt zijn over de Stadsbank. De raad is daar ook nog vlak voor het reces door mij over geïnformeerd. Volgende week zullen we ook in het college een brief vaststellen - tenminste als het college daarmee instemt - waarin de raad nog wat nader wordt geïnformeerd over de ontwikkelingen rondom de Stadsbank. Deugt die partij? Ja, die partij deugt. De Stadsbank heeft een wettelijke taak als het gaat om de schuldhelpverlening. Bewindvoering is trouwens een taak waar zij niet wettelijk toe verplicht zijn, wat niet binnen de GR-opdracht ligt, maar waar ze wel actief op zijn. En ja, het is zo dat ook de Stadsbank moet voldoen aan de eisen die de rechtbank aan hen stelt. Als zij in dossiers zaken niet op tijd bij de rechtbank aanleveren, krijgen ze inderdaad een gele kaart van de rechtbank. Wij voeren vanuit het dagelijks bestuur met de directeur van de Stadsbank het gesprek hoe dit nu zo heeft kunnen ontstaan. Wij zijn er niet gelukkig mee, maar er is verbetering aangekondigd. Wij monitoren dat kritisch.

De heer Hümmels had het ook nog over het rendement van initiatieven, kleinere versus grote partners. Hij refereert aan de financiële bijlage die we erbij hebben gedaan. Dat was ook om de raad inzicht te geven in hoeveel geld er gemoeid is met schuldhelpverlening in breedste zin. Ja, er zijn partners die met kleine bedragen heel veel maatschappelijk effect bereiken. Er zijn ook partners die een wettelijke taak hebben en daar wat meer organisatiekracht bij nodig hebben. Het gaat erom dat die partners elkaar weten te vinden, want alleen of uitzonderlijke partners binnen dat hele netwerk gaan het niet redden. Dat is ook de reden dat elke partner in dat speelveld een rol en een verantwoordelijkheid daarin heeft. We zijn natuurlijk hartstikke blij met de voorliggende voorzieningen die in dat opzicht de laatste tijd zijn uitgebreid. Ik refereer in het bijzonder naar SchuldHulpMaatje.

De cijfers van Almelo. De raad heeft in het kader van beleidsafschaling ooit aangegeven dat het met wat minder moest en dat is ook de reden waarom de gemeente Almelo sinds 2013 of zo, even uit mijn hoofd, geen armoedemonitor meer bijhoudt. Wel hebben we het signaal tijdens het politiek beraad serieuzer genomen door de evaluatie en monitoring op te pakken en dat is verwoord in hoofdstuk 7.

Door de heer Hümmels wordt gevraagd naar Vroeg erop af. Wat gebeurt er dan? Op het moment dat beide partners die in het convenant Vroeg erop af elkaar hebben gevonden en er sprake is van een tweetal betalingsachterstanden of één betalingsachterstand bij twee verschillende partners, hebben wij een zogenoemde "match" en dat betekent dat er in die situatie in dat huishouden iets aan de hand is. Dat is allemaal AVG-technisch afgeregeld en dan rolt die naam er voor ons uit zodat wij met dat huishouden aan de slag kunnen. Dan gaan wij er ook daadwerkelijk op af. We proberen bij die persoon binnen te komen en met hen het gesprek aan te gaan: wilt u hulp, want wij zien dat er iets bij u aan de hand is. Als men daar bevestigend op antwoordt - dat is altijd nog een vrije keus van iemand, maar het geeft onze drive aan om daar in een vroeg stadium bij te willen zijn - worden op dat moment de incassomaatregelen bij die partners gestopt. Er wordt een plan gemaakt voor die individuele situatie om te voorkomen dat er grotere schulden ontstaan. Op die manier zijn wij preventief bezig om schulden te voorkomen. Dat in antwoord op de heer Hümmels.

De heer Zielman van het CDA heeft het over het Jongeren Perspectief Fonds en de nadere uitwerking. De heer Ekizkuyu heeft het daar ook over. In het tweede kwartaal, heb ik mij net per app laten bevestigen, gaat het Jongeren Perspectief Fonds van start, gericht op jongeren tussen de 18 en 27 jaar, die normaal gesproken niet voor hulpverlening makkelijk in aanmerking komen. Op die manier proberen wij hen te helpen. We gaan wel afspraken maken met hen - daar is die wederkerigheid - of je gaat een opleiding volgen of je gaat aan het werk. Nietsdoen is geen optie. We vragen van de jongeren een actieve houding terug. Den Haag heeft dat plan ooit bedacht. Wij hebben die jongeren hier ook, dat weten we. We moeten ze zien te vinden. De verbinding met het ROC van Twente is daarvoor ook heel erg noodzakelijk. Op die manier proberen wij jongeren die op jonge leeftijd geen toekomst kunnen opbouwen, bij de hand te pakken en een perspectief op een betere toekomst te gunnen. Dat is zo'n project dat wij uit het Schuldenlab halen en wij zijn er trots op dat we dat kunnen implementeren hier in Almelo.

Wat betreft de verbinding met het onderwijs, mijnheer Zielman, gaf ik al aan dat we de samenwerking met het ROC opzoeken. Ook wordt er op dit moment gewerkt vanuit de schuldenspecialisten - we hebben daar een uitbreiding op ingezet, sinds september/oktober

2019, die mensen zijn zich aan het inwerken – om de verbinding met de basisscholen te zoeken. Bovendien wordt er met het ROC verkennend gesproken over workshops op middelbare scholen. Ik weet niet wie daar nog meer aan refereerde, volgens mij ook de heer Ekizkuyu. Wij proberen dat op te pakken. Wij willen ook aansluiten bij de Week van het geld. Dit jaar is het te kort dag, maar voor volgend jaar pakken we dat zeker op, omdat wij ook zien dat wij, daar waar het niet vanzelfsprekend is dat kinderen dat van huis uit meekrijgen, als overheid een duwtje in de rug moeten geven om kinderen te leren omgaan met geld, of in ieder geval ze ervan bewust te maken. Veel van de schuldenproblematiek, dat is spijtig om te zeggen, ontstaat al op heel jonge leeftijd, omdat men wellicht niet vanuit huis het juiste voorbeeld heeft meegekregen. Een volledig terecht punt en we werken daar hard aan om juist ook op die preventieve kant te investeren en te voorkomen dat er situaties ontstaan, die jongeren een mooie toekomst ontnemen. Uiteraard hebben jongeren, dat heb ik ook aangegeven, daar zelf ook een rol en verantwoordelijkheid in.

Over de 12% van de Stadsbank voor de leningen is volgens mij al eens eerder een punt gemaakt. Het is eerder in deze raad aan de orde geweest. De Stadsbank zegt dat ze een kosten-dekkend tarief hanteren. Gelijktijdig valt er wel wat voor te zeggen om je af te vragen in hoeverre dit nu een marktconform tarief is. Ik wil met de raad – want aan een verlaging van het rentetarief hangt ook een prijskaartje – nog wel eens een keertje het gesprek aan of dit niet een begaanbare weg is om het percentage te verlagen. Dan zal de raad daar ook budgettaire prioriteiten bij moeten stellen.

De heer HÜMMELS (Leefbaar Almelo): De wethouder zegt dat daar een prijskaartje aan hangt, maar het zou toch ook kunnen zijn dat door beter te werken dat prijskaartje niet hoeft te veranderen of zelfs nog gunstiger uit zou kunnen pakken?

De heer MAATHUIS (wethouder): Dat gesprek neem ik ook mee binnen de Stadsbank. We kijken er op twee manieren naar, mijnheer Hümmels. Ik stel voor dat we in de eerste helft van dit jaar daar met elkaar nog eens een keertje het gesprek over aangaan. Misschien laat ik het eerst uitzoeken en dan via een raadsbrief bij uw raad aanbiedt of ik zoek er een politiek beraad over. Het is wel een groot onderwerp, maar aan de andere kant vraag ik me af of je nu een heel politiek beraad moet wijden aan een rentepercentage. We komen daar vanuit het college bij de raad op terug in de eerste helft van dit jaar.

Dan de Partij van de Arbeid, het oude en het nieuwe integreren. We hebben aangegeven met het beleidsplan dat er al heel veel is en dat er ook al heel veel goeds gebeurt in deze stad, maar we hebben ook met elkaar geconstateerd dat er meerdere stappen moeten worden gezet om, als het gaat om een schuldenvrije toekomst binnen Almelo, meer resultaten te bereiken. Daarom zit onze innovatie juist in dat Schuldenlab met partners die misschien in andere constellaties ook actief zijn. Het is wel zo dat de stappen moeten worden gezet. Actiegerichtheid, dat zit hem in het Schuldenlab en dat is wat we nu vol aan het uitrollen zijn. Daar ziet ook de integrale schuldhelpverlening op om dat te verbeteren door te kijken waar zitten de hiaten op dit moment. Particuliere armoedebestrijding vind ik een ander thema. Daar kun je ook wel een hele boom met elkaar over opzetten, maar dat is volgens mij nu niet aan de orde.

De beleidsregel ter besluitvorming voorleggen aan de raad: nee, die is al eerder door het college besloten, zoals dat in het verleden ook ging en zoals dat ook binnen onze bevoegdheid valt. Het punt dat daarin is gewijzigd, is dat de beleidsregel in het verleden vrij rigide was. Er zat een heel erg straffend effect in. Als u zich één keer niet aan de afspraken houdt met ons heeft u geen recht meer op schuldhelpverlening. Het college heeft gezegd dat het dat wat ruimer wil zien, want er kan soms best een oorzaak aan ten grondslag liggen waarom iemand iets doet. Dan is het zonde om iemand te laten vallen terwijl er misschien in een tweede poging juist wel met die persoon stappen gezet kunnen worden. Daarom hebben we gezegd dat we die beleidsregel wat ruimer willen formuleren zodat overheid en de menselijke situatie elkaar niet in de vingers snijden.

De periode van vijf jaar vind ik wel iets te strak om hier te formuleren. Soms biedt het ook wat meer inspanning om iemand schuldenvrij te krijgen. Dat is echt afhankelijk van de individuele situatie. Wij weten ook dat, hoe korter die periode is, hoe meer perspectief er bij iemand is en ook bereidheid om met elkaar de schouders eronder te zetten. Hoe langer dat duurt, hoe uitzichtlozer. We begrijpen elkaar goed, zeg ik richting mevrouw Geerdink, maar ik wil daar nu geen termijnen aan te hangen. We zijn ook afhankelijk van de inzet van de persoon in kwestie. Ik zie dat mevrouw Geerdink een interruptie gaat plegen.

Mevrouw GEERDINK (PvdA): Je ziet nu dat er helemaal geen termijn is. Er wordt altijd wel gezegd dat je binnen zoveel tijd ervan af bent, dat wordt overal aangegeven, ook via de Stadsbank, maar niemand houdt zich daaraan. Het zou wel fijn zijn, want een minnelijk traject kan wel in twee jaar en als je dan vervolgens in het saneringstraject komt, kun je dat binnen drie jaar, dus dan heb je vijf jaar. Dat zou dan toch mogelijk moeten zijn? Dat zou je dan richting de Stadsbank als opdracht kunnen meegeven.

De heer MAATHUIS (wethouder): Ik kan het punt nog wel eens uitzoeken, maar de Wsnp ligt natuurlijk niet op ons uitvoeringspad. Het is ook maar de vraag wanneer iemand voor de Wsnp in aanmerking komt. Dat gebeurt ook niet zomaar. Die regeling is behoorlijk aan de voorkant dichtgelegd, ook om mensen zelf ervan bewust te maken om problemen zelf op te lossen. Dat lukt niet altijd, dat zien wij ook vanuit de gemeente. Daarom werken we ook met partners samen om mensen een perspectief te geven.

Mevrouw GEERDINK (PvdA): Als iemand zich via de Stadsbank bijvoorbeeld aanmeldt, die gigantisch in de problemen zit, kun je dat traject met die schuldeisers, als dat via een minnelijk traject niet opgelost kan worden, toch via de rechter regelen?

De heer MAATHUIS (wethouder): Het minnelijk traject proberen we via – dat is ook zo’n innovatie binnen het Schuldenlab – het collectief schuldregelen af te doen. Dan krijgt de overheid, in dit geval de Stadsbank, het vertrouwen om die minnelijke schuldregeling binnen 30 dagen te doen. Dat is de termijn die daarvoor staat. Nu zie je dat om al die partijen samen te brengen men soms wel een jaar bezig is om tot overeenstemming te komen of misschien nog wel langer. Dat is de reden waarom we de innovaties binnen dat Schuldenlab zo hard nodig hebben, juist ook om tijdswinst te boeken en ervoor te zorgen dat de problemen die zijn ontstaan niet groter worden. We zijn het met elkaar eens als het gaat om de snelheid, die we moeten betrachten, maar het gaat te ver om daar nu keiharde termijnen aan te hangen.

Dan tot slot nog het punt van mevrouw Geerdink over het telefoonnummer. We hebben daarvoor het KCC. We hebben het wijkgericht werken, dat we gaan uitrollen, waardoor mensen ook in de wijk binnen kunnen stappen bij het wijkteam. Op die manier zijn wij en de schuldhulpspecialisten laagdrempelig bereikbaar.

Tot slot. De heer Stöteler vraagt hoe wij dat nu voor ons zien. De gemeenten Almelo, Hengelo en Enschede proberen elkaar te vinden voor wat betreft de ambitie om meer regie te voeren op de bewindvoering. Perken we daarmee de vrije keuze in? Nee. Wat we wel willen doen, is met een aantal bewindvoerders - we hebben we nog niet echt een heel specifiek beeld van hoeveel dat er moeten zijn – ervoor zorgen dat er een convenant komt waardoor bewindvoerders ook zijn gecommiteerd aan de kwaliteitseisen die je van hen mag verwachten om ervoor te zorgen dat, als mensen daar terechtkomen, mensen ook op een adequate manier geholpen worden. Wat het college tegen de borst stuit, is het aantal bewindvoerders. Een consument zit helemaal niet te wachten op een bewindvoerder uit Delfzijl. Die is heel ver van je af georganiseerd. Het is belangrijk dat de bewindvoerder nabij is, bereikbaar is voor de client. Dat noopt ertoe om met regionale bewindvoerders afspraken te maken. We gaan echt niet zo ver als bijvoorbeeld de gemeente Groningen, waar de bewindvoering helemaal naar de gemeente toe is getrokken, maar we zullen iets moeten doen aan die breidel van organisaties, waarbij de ene bewindvoerder belooft dat iemand nog beter geholpen wordt dan bij de ander. Vaak wordt daar ook het leefgeld als pressiemiddel ingezet. Dat is niet acceptabel.

De heer STÖTELER (PVV): De wethouder zegt nog geen beeld te hebben. Nee, laat ik beginnen met Hengelo en Enschede, want men heeft elkaar natuurlijk al gevonden bij de Stadsbank. De wethouder zegt dat ze nog niet scherp hebben hoeveel bewindvoeringskantoren er moeten zijn. Toch noemt hij er in het stuk al vijf of zes, dus een redelijk beeld. Op pagina 10: "Vijf á zes van de 130", dus hij heeft wel een aantal in beeld. Overleg met bewindvoerders is natuurlijk altijd goed, zeker vanuit de gemeente, want de gemeente is ook degene die het betaalt. Dus dat is altijd goed, maar dan ook nog kwaliteit. Je moet het met hen gaan hebben over kwaliteit, terwijl er wetgeving ligt vanaf 2014. De rechtbanken gaan over de kwaliteit bij de bewindvoerders, niet de gemeente. Bovendien vind ik het een beetje moeilijk om bewindvoerders de maat te nemen als je zelf de zaakjes ook niet op orde hebt.

De heer MAATHUIS (wethouder): De heer Stöteler heeft helemaal gelijk dat de rechtbanken over de kwaliteit en het kwaliteitstoezicht gaan. Dat is ook de reden waarom de rechtbank bij ons aangeschoven is om daar gezamenlijk afspraken met elkaar op te formuleren. We zien het meer in een convenantvorm. Over de bewindvoering die onder de Stadsbank hangt dat heb ik de raad in het mailbericht voor de kerst laten weten dat er door de rechtbank niet wordt getwijfeld aan de kwaliteit die door de Stadsbank wordt geleverd. Het gaat om de termijnen die we in acht moeten nemen voor het aanleveren van stukken. Daar hebben we niet aan voldaan en daarvoor zijn we op onze vingers getikt. Dat betreuren wij. Wij voeren daar intern pittige gesprekken over met de directeur, want dat moet natuurlijk niet voorkomen. Ik ben het met de heer Stöteler eens dat het niet helpt in de beeldvorming als je andere bewindvoerders ook wil dwingen tot betere kwaliteit. Dat was het in eerste termijn.

De VOORZITTER: Dank u wel. Dan kijk ik of er behoefte is aan een tweede termijn. Ik ga het rijtje even langs.

Mevrouw POL (Forum voor Rechts): Voorzitter! Gaandeweg de beantwoording van de vragen kwam er iets nieuws in me op en ik vroeg me af of daar wat mee gedaan is. Ik heb in het verleden de heer Gerritsen een mail gestuurd. Wat ik begrepen heb, is die doorgestuurd aan de wethouder. Ik heb er op enige moment ook al een keer met de wethouder over gesproken. Ik zou hem nog een keer doorsturen, maar ik weet nu waarom dat niet is gebeurd. Ik had hem namelijk van mijn zakelijke adres gestuurd en ik had dus ook enige moeite om hem te vinden zojuist. Ik had de heer Gerritsen verzocht om de juiste instanties wellicht te wijzen op de mogelijkheid van de maatschappelijke dienstverleners van de Belastingdienst. Op enig moment schijnt dat de ombudsman de Belastingdienst ook enigszins op de vingers heeft getikt. De Belastingdienst is een grote schuldeisers en ook een grote betaler uiteraard of ontvanger. Dan hebben we netjes de verdeling van de functies. Dat betekent dat de Belastingdienst vrij machtig is. Als je in het systeem van de Belastingdienst zit en de Belastingdienst op je dak hebt – denk maar aan de toeslagenaffaire van heden ten dage en welke chaos dat met zich meebrengt - heb je het zwaar. De Belastingtelefoon is ook een drama. Dan spreek ik uit mijn zakelijke kennis als fiscaliste, ik ga daar niet eens naartoe bellen, maar dat terzijde. Het gaat erom dat de Belastingdienst kennelijk op de vingers is getikt, dus niet alleen over die toeslagen, maar ook in het verleden over de schuldhelpverlening. Op enig moment ben ik - omdat ik ook wel eens mensen op de goede weg probeer te helpen, gewoon vanuit goede maatschappelijke overwegingen - met een bepaalde dame in gesprek gekomen en die is dus onder andere betrokken geweest bij het opzetten van de maatschappelijke dienstverleners van de Belastingdienst. De gemeente Almelo of de schuldhelpverleners van de gemeente kunnen daar contact mee leggen. Dat kan een goede stap zijn, want ik heb daar met iemand waar ik bij betrokken was vanuit de privésfeer, die zwaar in de problemen zat, goede ervaringen mee. Er is dus een speciale afdeling van en ik vroeg me af of de wethouder daarvan op de hoogte is en of de gemeente Almelo daar "zaken mee doet"? Zo niet, dan lijkt het me erg verstandig om dat toch te beginnen. Dit was het. Ik heb de mail gestuurd op 5 maart 2019.

De heer HÜMMELS (Leefbaar Almelo): Voorzitter! Ik heb het idee dat er wat dingen zijn blijven liggen, of ik heb het gemist - ook ik laat wel eens een steekje vallen. De wethouder was bang dat hij terug zou moeten komen om het alleen over de rente te hebben. Daar hoeft de wethouder niet bang voor te zijn, want er is veel meer. Ik zou het zeer op prijs stellen als hij voor de zomer gewoon nog een keer met ons rond de tafel gaat om in elk geval te kijken hoe het uitpakt en of er nieuwe dingen te melden zijn. Het gaat om meer dan alleen maar die rente, in elk geval de dingen die nu zijn blijven liggen.

Weet ik nog uit mijn hoofd wat er is blijven liggen? Hoe denkt de wethouder ons beter inzicht te geven? Ik heb een paar dingen genoemd die ik miste. Hoe komt het dat hij nu de mond vol heeft over samenwerking, die er volgens mij al lang moet zijn. Er was nog wat nieuws bij gekomen. Dat komt door de heer Ekizkuyu van GroenLinks en dat is positief in dit geval. Het komt trouwens ook door de wethouder zelf, want hij zei dat dit een belangrijk onderwerp is, vandaar dat we met een beleidsplan komen. Volgens mij is het ook een plicht. Ik heb zelfs het idee dat we te laat zijn met dit beleidsplan, want het vorige stuk dat heette "2019-2023" of zo en nu heet het "2020-2024". Ik weet niet of hij alles nog meekrijgt, dat zou heel knap zijn, want

ik kan dat niet. Ik ben benieuwd hoe belangrijk dit is en of hij hier nog wel mee voldoet aan de voorwaarden, die gesteld zijn in de wet die voorschrijft dat je elke vier jaar een beleidsplan moet hebben.

Mevrouw GEERDINK (PvdA): Voorzitter! Eén vraag van mij is nog niet beantwoord, namelijk de vraag hoe de mensen die werken en schulden hebben, bereikt worden. Op de vraag of die beleidsregel ter besluitvorming wordt voorgelegd aan de raad, zegt de wethouder dat dit in het college al besloten is, maar dan zou ik graag willen weten wat daar dan besloten is. Dat zou dan in het plan moeten staan volgens mij, hoe de toegang geregeld is.

Ik heb net nog even gekeken op de site van Almelo. Als je kijkt bij schulden staat daar geen telefoonnummer van het klantcontactcentrum. Dat is niet bereikbaar. Je komt wel bij de Stadsbank uit.

De heer ÇETE (Lijst Çete): Voorzitter! Mevrouw Geerdink vraagt hoe we mensen bereiken die niet officieel bij ons in de Participatiewet zijn, maar die werken en die wel schulden hebben. Ik denk dat dat onmogelijk is voor ons om hen te bereiken als ze zich niet bij ons melden. Stel dat dat wel het geval zou zijn, dan zou de privacy van die mensen toch geschonden worden? Of ik begrijp het niet of de vraagstelling ligt anders. Als de vraagstelling betrekking heeft op mensen, die niet in de Participatiewet zitten en die een beroep doen op de schuldhulpverlening van onze gemeente, zou ik het snappen, maar als zij van de wethouder of van de gemeente verwacht dat mensen, die niet cliënt zijn bij ons, maar dat de gemeente toch op de hoogte is van hun schulden, zou de privacy wel heel erg geschonden worden denk ik.

Mevrouw GEERDINK (PvdA): Dat tweede bedoel ik. Het gaat erom dat niet iedereen met schulden een uitkering heeft.

Bij de hulpverlening, die nu geboden wordt, heb je een wirwar aan websites, die zogenaamd toegang bieden en dan kom je op allerlei instanties uit. Het is één grote puzzel waar je in terechtkomt als je schulden hebt en hulp zoekt. Dan krijg je af en toe het gevoel dat de hulpverlening via de gemeente geregeld wordt, maar dan is dat weer een website die via ergens anders iets aanbiedt. Ik kan het wel laten zien op de iPad.

De heer MAATHUIS (wethouder): Voorzitter! In reactie op mevrouw Pol: ja, daar hebben onze schuldhulpspecialisten contact mee. Dat heb ik even laten checken, want daar was ik persoonlijk niet van op de hoogte.

Op de vraag van de heer Hümmels, of wij nog terugkomen hierop, is het antwoord: ja. Ik heb ook in het politiek beraad van 8 oktober 2019 laten weten dat het heel belangrijk is om de raad periodiek te informeren, ook over de voortgang.

Dan die termijn van vier jaar. We hebben geconstateerd dat we tegen een verouderd beleidsplan aan zaten. Dat is de reden geweest dat we een nieuw beleidsplan hebben opgesteld. Nu is het heel gevaarlijk wat ik zeg. Het is niet een doelstelling om elke keer maar een beleidsplan te maken, het gaat uiteindelijk ook om de actie. Ja, het is verplicht, maar het gaat ook om de actie. We hebben vorig jaar volop ingezet op de ontwikkeling van het Schuldenlab. Uiteraard is dit gereed gekomen en dit ligt nu ter besluitvorming aan u voor, zodat wij aan de wet voldoen in dat opzicht.

Dan richting mevrouw Geerdink nog even over de mensen die wel werk hebben en schulden hebben. Niet alles loopt via de P-wet, er zijn ook mensen die een sociale huurwoning hebben, dus bij een corporatie in het bestand zitten. Die hebben misschien nog wel een zorgverzekering via de collectieve zorgverzekering van Menzis. Deze zijn beide partner in het convenant "Vroeg erop af". Dit kan ertoe leiden dat iemand, zonder de privacygegevens in het geding te hebben, ook hulp krijgt vanuit de gemeente, maar geen P-uitkering heeft. Daar wordt ook aandacht aan besteed.

Dan de beleidsregel. Mevrouw Geerdink had verwacht dat dit hier terugkomt in het beleidskader. Nee, zo werkt dat niet. Het is de zelfstandige bevoegdheid van het college om te bepalen hoe de route naar schuldhulpverlening bepaald wordt. We hebben dat in een beleidsregel gegoten en die is inmiddels aangepast. Die kunt u vinden bij de collegestukken, die is openbaar. Ik moet even opzoeken wanneer hij precies is vastgesteld.

We zullen even op de website kijken of het telefoonnummer misschien wat beter in beeld gebracht kan worden. Ik denk dat we dat in de marge van deze vergadering met elkaar

kortsluiten.

De VOORZITTER: Ik word er van de kant van het college op gewezen dat ik u had moeten adresseren als wethouder Economie en Participatie en niet als wethouder Sociale Zaken, waarvoor mijn excuus. Zo zijn de vormen in het college, u hoort het alweer: schuivende panelen. Ik vraag of er uwerzijds behoefte is tot het afleggen van een stemverklaring, want de beraadslagingen zijn nu gesloten. Als dat niet zo is, geef ik u de gelegenheid om uw stem voor of tegen het vaststellen van dit beleidsplan uit te brengen. U bent nog steeds met 34 leden aanwezig. Dat betekent dat u met 34 aan die stemming gaat deelnemen. De stemming is geopend. U stemt nu weer met de knoppen 2 en 3, voor de duidelijkheid.

Hierna wordt digitaal gestemd over het voorstel, waarna de voorzitter constateert dat het met algemene (34) stemmen is aangenomen.

8. Afwaarderen grond inzake heroriëntering bedrijventerreinen (R 1905709).

De VOORZITTER: Ik wijs u erop - het voorstel gaat nu ook in iBabs voor u ter beschikking komen - dat er een kleine omissie is geslopen in het raadsvoorstel dat voorligt. Het dictum en de hele toelichting kloppen, maar u ziet op bladzijde 4 dat er onder het kopje "Alternatieven" gesproken behoort te worden niet over drie, maar over twee alternatieven. De bedragen die genoemd zijn onder "Kosten, opbrengsten, dekking en preventief toezicht" corresponderen niet met wat in het dictum van het besluit wordt gevraagd. Die bedragen die daar staan, dateren uit een eerdere versie van dit stuk. U kunt uitgaan van de bedragen die keurig in het dictum staan opgesomd en in iBabs. Ik geloof dat dit nu het geval is als u een keer ververst. Dan ziet u de wijziging en kunt u zien dat op bladzijde 4 het bedrag van € 6.870.000 is vervangen door € 7.250.000 en het bedrag van € 730.000 is vervangen door € 375.000. Dat zijn de bedragen die corresponderen met het besluit dat op de voorpagina staat.

Ik zie dat er drie woordmeldingen zijn bij dit agendapunt. Ik geef als eerste graag de heer Buitenweg het woord.

De heer BUITENWEG (GroenLinks): Voorzitter! Al die wijzigingen hebben volgens mij geen invloed op mijn bijdrage. Ik noem geen bedragen.

De afwaardering van industrieterreinen. Veel gemeenten hebben in het verleden te veel gronden aangekocht voor industrieterreinen en bedrijvenparken. Dat geldt ook voor Twentse gemeenten, waaronder Almelo. Binnen de dertien Twentse gemeenten is afgesproken om in totaal ruim 100 hectare industrieterrein af te boeken. De provincie Overijssel heeft hier de regie in genomen. Voor Almelo gaat het om ruim 14 hectare en dan lezen we in het stuk: minus die twee hectare, die waarschijnlijk nog verkocht gaat worden, dus het komt op ruim 12. Voor de afgeboekte grond moet een andere bestemming worden gevonden. Wordt dat natuur? Of blijft dat natuur? Want één stuk was al in een pilot natuur. Hoe ziet het college dit? Wat gaan we met die gronden straks doen?

De GroenLinks-fractie is het eens met het afboeken van deze gronden. We hebben ook al in voorgaande jaren diverse colleges aangesproken op de onzes inziens overbodige aankopen en de risico's hiervan voor de gemeente. Die waarschuwing hebben we ook altijd geuit over de aankoop van Waterrijk, nog steeds één van de oorzaken waarom we er financieel zo slecht voor staan. Met dat geld, en nu ook weer een flink bedrag, hadden we ongelooflijk mooie dingen voor deze stad kunnen doen. Om toch een bedrag te noemen, we praten nu bijna weer over € 9 miljoen.

GroenLinks heeft wel moeite met de koppeling die in het raadsvoorstel is gemaakt met de Kanaalsprong. Volgens ons staan deze twee zaken los van elkaar. Is het namelijk niet zo dat dit college de Kanaalsprong niet zou willen maken als er geen industrieterrein afgeboekt hoeft te worden? Wij vinden de koppeling, wie die dan ook gemaakt heeft, de gemeente, de provincie of de regio, in dit raadsvoorstel dan ook onterecht. Het lijkt namelijk op de gang van zaken bij de opstelling met betrekking tot de agenda van Twente. Daar werd namelijk een koppeling gemaakt met de verkoop van Twence. Die vonden wij destijds ook al onterecht. Op deze Kanaalsprong is de GroenLinks-fractie faliekant tegen. Waarschijnlijk is dit plan bedoeld om nog meer grote distributiecentra naar Almelo te halen, de zogenaamde blokkendozen. Ik kan iedereen aanraden de uitzending van het tv-programma Monitor van maandag 6 januari 2020 terug te kijken. Deze

uitzending gaat namelijk over het verdozen van Nederland. Het is zelfs al een werkwoord geworden, het verdozen van Nederland. Het levert ook maar zeer beperkt werkgelegenheid op, dat bleek ook al uit die documentaire. Dit wordt veelal gedaan door werknemers uit de Europese Unie. Een besluit over de Kanaalsprong wordt nu niet genomen. Het blijft voorlopig bij een onderzoek, maar GroenLinks is er niet helemaal gerust op. Wel zien we gelukkig voldoende waarborgen dat de provincie de Kanaalsprong tegenhoudt op dit moment.

De heer STÖTELER (PVV): Voorzitter! Hoor ik nu dat GroenLinks tegen de import van arbeid vanuit de Europese Unie is?

De heer BUITENWEG (GroenLinks): Nee, ik constateer iets. Er wordt vaak het argument van werkgelegenheid gebruikt, ook voor onze Almelose mensen uit het bijstandbestand. In de praktijk blijkt dat vaak niet zo te zijn. Dan zijn het toch mensen - ik kan gerust man en paard noemen - uit Polen of uit Bulgarije, die het werk gaan doen.

De heer STÖTELER (PVV): Daar is GroenLinks toch zo voor? Voor globalisme en iedereen overal maar werken en maar leven en maar doen. Maar u schetst het nu als een...

De heer BUITENWEG (GroenLinks): Niet op de wijze zoals dat gebeurt.

De heer STÖTELER (PVV): Oké, dus op deze ontwikkeling is GroenLinks tegen.

De heer BUITENWEG (GroenLinks): Daar wil ik wel iets verder op ingaan. Als je ziet hoe mensen worden gehuisvest, hoe mensen worden betaald, hoe ermee wordt omgegaan, dan is dat niet ons ding, nee.

De VOORZITTER: Ik wil nu toch beide gesprekpartners erop wijzen dat we het hebben over iets wat nu feitelijk niet meer aan de orde is. We hebben het over het afboeken van bedrijven-terreinen.

De heer BUITENWEG (GroenLinks): Ja, maar de Kanaalsprong wordt duidelijk genoemd.

De VOORZITTER: Ja, dat weet ik, maar de principiële discussie waar dat toe leidt, hoort hier op dit moment niet thuis.

De heer BUITENWEG (GroenLinks): Dat mag hij proberen natuurlijk.

Wel zien we gelukkig nog voldoende waarborgen dat de provincie de Kanaalsprong tegenhoudt. De wethouder schrijft namelijk zelf in het raadsvoorstel, ik citeer: "Provincie Overijssel geeft aan dat de provinciale omgevingsverordening van kracht is, wat nieuwe plannen onmogelijk maakt." Wat ons betreft, blijft dat zo.

Tot slot, afboeken, ja, en ons verlies nemen, dat stelt het college ook voor. Over de Kanaalsprong zullen we het nog wel hebben.

Mevrouw POL (Forum voor Rechts): Voorzitter! Ik was razend benieuwd naar alternatief 3, maar het is duidelijk een foutje. Dank u, ik heb geen spreektekst.

De heer DE OLDE (PVA): Voorzitter! Wij hebben nog een paar verhelderende vragen. Waarom is het nu precies noodzakelijk dat 10 hectare bedrijventerrein voor € 9 miljoen afgewaardeerd moet worden naar natuur en agrarisch op bestaande bedrijventerreinen? Het afwaarderen kost € 9 miljoen. Wat kost het de burger als de grond niet wordt afgewaardeerd? Wat zijn de precieze nadelen als de raad de grond niet gaat afwaarderen? Is er sprake van een vooropgezet plan om zonnepanelen te plaatsen? Welke argumenten kan het college ons aanreiken waarmee we onze mening kunnen gaan bijstellen?

De VOORZITTER: Dank u wel de heer De Olde. Dan geef ik thans graag het woord aan wethouder Langius. Mijnheer Çete, ik zou het op prijs stellen als er wat minder commentaar van de zijlijn komt op de gebeurtenissen in deze raadzaal. Anders moet ik u een balkon geven en u Waldorf & Statler gaan noemen misschien.

De heer ÇETE (Lijst Çete): Dan heb ik er iemand bij nodig, voorzitter. Als u dat ook kunt regelen, be my guest.

De VOORZITTER: Inderdaad, maar ik verzoek u gewoon te zwijgen als de gemeenteraad allerlei verhandelingen pleegt.

De heer LANGIUS (wethouder): Voorzitter! Bedankt, bedankt ook voor de inbreng vanuit de raad. Ik ga maar meteen met de vraag van de heer Buitenweg aan de slag, omdat de oorzaak van waarom wij dit stuk bij de raad hebben neergelegd ons allen wel bekend is. Dat heeft zijn eigen voorgeschiedenis en de heer Buitenweg wijst daar ook op. Het heeft alles te maken met inderdaad te veel in Twente. Aangezien we in Twente op dat punt de zaken gezamenlijk moeten oplossen, ligt er ook een opdracht bij de gemeente Almelo. De oorzaken zijn altijd te vinden in het verleden en dat is gelegen in het vooruitgangsgeloof dat toen breed, ook wel in de kringen van GroenLinks, werd aangehangen. Dat was het geloof dat alles maakbaar was en als je nu maar flink investeerde dan zou het allemaal wel goed komen. Daar hebben we de nodige zaken van ondervonden, onder andere onze financiële situatie.

Dan de 12 hectare, die nu wordt gedeprogrammeerd, of althans de raad stelt vast dat dat traject nu in gang wordt gezet. Daar zal het nodige op moeten gebeuren, onder andere het inregelen van een nieuwe bestemming. Dat traject wordt nu in gang gezet. Dan is ook aan de orde dat je precies bepaalt per locatie - er zijn uiteindelijk drie locaties - welke bestemming je daaraan wilt hechten. Dat kan zijn natuur, het kan ook voor de hand liggen dat je een grotere oppervlakte bestemd voor een zonnepark. Daar komen we nog met elkaar over in gesprek. Ook op dat punt moeten we maar niet te veel op de zaken vooruitlopen. Het gaat erom dat er een zinnige bestemming aan wordt gegeven, die ook weer toekomstbestendig is. Als je er dan ook nog wat opbrengst mee weet te genereren - want we hebben het aangekocht, veelal is het al bouwrijp gemaakt - zouden we nog daarin een kleine winst kunnen boeken. Dat gesprek gaan we met elkaar hebben.

Dan de bespiegeling op de koppeling die in het stuk is gemaakt, eigenlijk op de inzet van het college met betrekking tot de Kanaalsprong, de studie die wij toch ook in regionaal verband met elkaar hebben afgesproken. Het college vond in ieder geval wel noodzakelijk voor de doorontwikkeling, ook in de toekomst en dat gelegen zijn in de periode na 5 of 10 jaar, dat wij toch ons voorbereiden, dat is een strategisch pad, op: wat dan? Eens zullen ook onze bedrijventerreinen gevuld zijn en dan ligt wel de vraag voor: wat dan? In dat verband hebben wij vooral gekeken naar kansrijke locaties en hebben wij met elkaar in Twents verband afgesproken dat wij vinden dat daar een studie naar gedaan moet worden. Dat is een breed-opgezette studie. Dat is een locatiestudie, maar ook vooral kijkend naar wat nog de ontwikkeling in de markt is en wat de aantrekkelijkheid is van Almelo om daar een aanbod in te vervullen.

Dat doen we niet alleen, het komt niet alleen maar uit de broedstal van het college of bij de provincie vandaan, maar dat zullen we breed opzetten. Daar zal ook vooral het bedrijfsleven ondervraagd moeten worden. Wat zien zij als haalbaar? Dat de heer Buitenweg in dat verband nu al zijn zorgen uit - meer nog, hij gaat zelfs iets verder en zegt dat het van hem allemaal niet hoeft - is een keuze die hij maakt. Het college acht het onder alle omstandigheden wenselijk dat we in ieder geval plannen maken en die hier aan elkaar presenteren. Dan zal er een go of een no-go aan worden gegeven. Nietsdoen is stilzitten en ondertussen gebeurt het. Misschien neem je dan over een aantal jaren met teleurstelling kennis van het feit dat je hier de slag hebt gemist. Dan hebben we het dus ook over werkgelegenheid en voor wie dat nu precies is. Dat is wellicht in het Europa van vandaag wat minder relevant. Werkgelegenheid zal in enigerlei vorm, afgeleide vormen, ook altijd neerslaan bij Almelse inwoners, van welke afkomst ze dan ook zijn. Dat zal ook neer kunnen slaan bij mensen die zich nu met een zekere afstand van de arbeidsmarkt bewegen. Of dat grote aantallen zijn of kleinere aantallen, daar moeten we nu nog niet op bespiegelen. Ook kleinere aantallen is toch een zekere winst, al was het maar voor het individu als zodanig.

Dan de vragen van de heer De Olde. Waarom nu 10 of 12 hectare afboeken voor € 9 miljoen? Dat zijn we in regionaal verband aan elkaar verplicht. Dat weten we ook al geruime tijd, want het alternatief was geweest dat we het hadden verkocht. Dan was er geen centje pijn geweest, maar dat is in al de afgelopen jaren niet gelukt in de mate die wij wenselijk achten. Op enig moment, gelet ook op de samenhang in deze regio, zul je dan de daad bij het woord moeten voegen. De voorziening hadden we al getroffen, dat was een specifieke voorziening van ruim

€ 10 miljoen, € 10,6 miljoen, die we daarvoor hebben staan. Nu voegen we de daad bij het woord.

Wat kost het dan als het niet wordt afgewaardeerd, als de raad besluit om met dit voorstel niet akkoord te gaan? Dan gaan wij vallen onder het regime van de provinciale verordening en dan zal het bij ons worden afgedwongen. Dan niet voor 12 hectare, maar dan zal daar nog een kop bovenop worden gezet, omdat de provinciale verordening ervan uitgaat dat wij 80% van de marktvraag mogen overhouden, dus dan komt daar nog iets bovenop. Dat lijkt mij niet een begaanbare weg en ik zou de raad dat ook niet willen adviseren.

Is er sprake van een vooropgezet plan om te komen tot een zonnepark op de 10 hectare van Twente-Noord? Dat is niet vooropgezet, maar het is wel een strook die we mogelijkwerijs voor die ontwikkeling zouden kunnen bestemmen. Zoals gezegd, komen we daar nog over te spreken bij het vaststellen van de uitgangspunten voor het nieuwe bestemmingsplan.

De VOORZITTER: Is er behoefte aan een tweede termijn? Dat is het geval.

De heer BUITENWEG (GroenLinks): Voorzitter! Ik wil toch heel even terugkomen op die beantwoording van de wethouder over de Kanaalsprong. Het betreft een locatiestudie. Hij zegt er ook bij dat daar over 5, 6 of 10 jaar behoefte aan kan zijn. Dat ligt heel ver in de toekomst. GroenLinks vraagt zich al jaren af of er steeds weer behoefte is aan nieuwe industrieterreinen. Je kunt op een gegeven moment ook bestaande industrieterreinen herontwikkelen. Of je kan het ook laten plaatsvinden op een plek waar het minder een aanslag doet op het landschap. Ik herinner me de hele discussie over de CO₂ of stikstofuitstoot, dat de boeren naar Den Haag reden en dat half Nederland, nog veel meer mensen, die boeren steunden. Je moet ze niet van hun land verdrijven voor het stikstofprobleem, maar wij verdrijven wel boeren regelmatig voor woningbouw. Nu weer een plan voor industrie. Ik weet niet hoeveel boeren daar wonen. Dat zullen sowieso een stuk of 4, 5 bedrijven zijn en die mogen dan wel verdwijnen voor industrie. Dan kom ik weer terug op de blokkendoos waar dan bijna niemand in werkt en over 10 jaar misschien helemaal niemand meer, want de robotisering gaat door. Alles wordt straks met drones vervoerd. Het CDA komt straks ook met een drone-verhaal over vuurwerk. Dat wordt allemaal actueel in de toekomst. Ik vraag me af of we dit wel moeten doen. Moeten we ons niet gaan bezinnen op de vraag hoe we met de schaarse grond in Nederland, maar ook met onze schaarse grond in Almelo, omgaan?

De VOORZITTER: Ik wil voorkomen dat we dat gesprek vanavond gaan voeren, omdat dat een zeer aangelegen onderwerp is, maar nu niet van de raad gevraagd wordt om daar ja of nee tegen te zeggen. Mevrouw Pol had zich al teruggetrokken. De heer De Olde nog in tweede termijn? Dan geef ik het woord aan wethouder Langius, als daar nog behoefte aan is van zijn kant? Nee. Zijn er nog andere woordmeldingen? Dat is niet het geval. Dan sluit ik de beraadslaging. Is er behoefte om een stemverklaring af te leggen? De heer Buitenweg.

De heer BUITENWEG (GroenLinks): De GroenLinks-fractie zal voor dit voorstel stemmen, omdat we het eens zijn met deze afboeking van grond, die te veel is voor industrieterreinen. Ik heb mijn kritiek geuit over de link met de Kanaalsprong, maar vooralsnog is het niet zo ernstig dat we dat besluit nu hier vanavond nemen. Het blijft bij een studie, dat is het dan ook, dus we stemmen voor.

De heer DE OLDE (PVA): Ik vind het jammer dat mooie grond ongeschikt wordt gemaakt voor bedrijventerreinen. We zullen helaas tegen stemmen.

De VOORZITTER: Mevrouw Buikema heeft de vergadering verlaten, u bent nu met 33 aanwezige leden.

Hierna wordt digitaal gestemd over het voorstel, waarna de voorzitter constateert dat het is aangenomen met 32 stemmen tegen 1 stem.

Voor het voorstel hebben gestemd de aanwezige leden van de fracties van VVD, CDA, Lokaal Almelo Samen, ChristenUnie, D66, SP, GroenLinks, PvdA, PVV, Leefbaar Almelo, Fractie Weinreder, Forum voor Rechts, Democraten.Nu en Lijst Çete.

Tegen het voorstel heeft gestemd het lid van de PVA-fractie.

(Burgemeester Gerritsen draagt hierop het voorzitterschap van de vergadering over aan mevrouw Ten Seldam.)

9. Toestemming wijzigen van gemeenschappelijke regelingen SON en ODT (R 1905848).

Mevrouw VAN DOORN (Lokaal Almelo Samen): Voorzitter! Er wordt zowel voor de Stadsbank Oost Nederland als voor de Omgevingsdienst Twente een technische wijziging voorgesteld met het oog op het op 1 januari 2020 in werking treden van de Wet normalisering rechtspositie ambtenaren. Ambtenaren gaan daarbij over van ambtenarenrecht naar privaat arbeidsrecht. Dit is voor een aantal gemeenschappelijke regelingen reden om lid te worden van de werkgeversvereniging voor gemeenschappelijke regelingen, opgericht door de VNG.

Lokaal Almelo Samen kan zich in het bovenstaande vinden. Het betreft een technische wijziging, die erin voorziet dat beide organisaties lid kunnen worden van de WSGO. Het gaat om een technische wijziging die alleen de WSGO betreft.

Wat Lokaal Almelo Samen niet begrijpt, is dat er tevens – en dit alleen voor de Omgevingsdienst Twente – aan de raad wordt gevraagd om toestemming te verlenen tot het oprichten van en deelnemen in stichtingen, maatschappen, vennootschappen, verenigingen, coöperaties en onderlinge waarborgmaatschappijen. Dit is een inhoudelijk feit. Als de ODT iets dergelijks wil, dient zij volgens ons terug te komen naar de raad voor toestemming. De raad moet deze bevoegdheid niet uit handen willen geven. Daarom hebben wij een amendement om dit gedeelte van het raadsbesluit te schrappen en te vervangen door een gelijkkluidende tekst als bij de SON.

Ik spreek mede namens de fracties van PvdA, Democraten.Nu, Leefbaar Almelo, Forum voor Rechts, PVV en PVA. Het amendement wordt door al die partijen, inclusief Lokaal Almelo Samen, ingediend en is tevens ondertekend door de fractie van D66.

"Amendement 1.

Aanpassing besluit uitbreiding bevoegdheden SON en ODT.

De raad van de gemeente Almelo, in vergadering bijeen d.d. 14 januari 2020, constaterende:

- dat er technische wijzigingen voorgesteld worden, met betrekking tot toetreding WSGO, ten behoeve van gemeenschappelijke regelingen, waartoe de gemeente Almelo op 3-12-2019 heeft besloten;
- dat er zowel voor de SON als voor de ODT voorzien moet worden tot het aantreden in de WSGO (werkgeversvereniging samenwerkende gemeentelijke organisaties);
- dat het bij de SON een technische wijziging betreft;
- dat het bij de ODT een verregaande inhoudelijke wijziging betreft, die niet alleen het toetreden tot de WSGO mogelijk maakt, maar meer (inhoudelijke) bevoegdheden aan de ODT toekent;

overwegende:

- dat er door deze wijziging meer bevoegdheden aan de ODT worden toegekend, waarmee de raad de zeggenschap kwijt raakt;
- dat de voorgestelde wijzigingen onder dictum 2b, c, d en e niet het algemeen belang dienen en financiële risico's voor de gemeente Almelo met zich mee kunnen brengen;
- dat er alleen toestemming gevraagd wordt om toe te treden tot de WSGO;

besluit:

dictumpunt 2b, c, d en e te schrappen en te vervangen door dictumpunt 2b, met de volgende tekst:

Aan artikel 15 wordt een sub f toegevoegd waarvan de tekst luidt:

'Het besluiten tot deelneming/toetreding in een belangenvereniging/werkgeversvereniging ter behartiging van een of meer belangen van de ODT, onverminderd het bepaalde in art. 31a van de wet gemeenschappelijke regelingen'."

De heer GERRITSEN (burgemeester): Voorzitter! Het is jammer dat de eerste termijn niet even afgewacht is voordat het amendement is gepresenteerd. Dan had er wat achtergrond gegeven kunnen worden bij het voorstel dat voorligt. Feitelijk ligt de vraag aan de gemeenteraad voor – en die wordt ook aan dertien andere gemeenteraden en aan de Staten van Overijssel

gesteld – om toestemming te geven tot het wijzigen van de gemeenschappelijke regelingen van de Stadsbank Oost Nederland en de Omgevingsdienst Twente. Die wijzigingen heb ik een paar maanden geleden bij het wijzigen van de GR van het GBT al aangekondigd, juist met als doel om lid te kunnen worden, zoals mevrouw Van Doorn terecht zegt, van werkgeversverenigingen in het kader van het effectueren van de Wnra.

De tekst van de wijziging van de GR-en wordt door het AB en DB van de betreffende GR voorbereid. Zo heeft het bestuur van de Stadsbank deze tekst aangeleverd en het bestuur van de Omgevingsdienst Twente de andere tekst. Beide putten daarvoor uit hun eigen netwerken of expertise. Het bestuur van de ODT heeft geput uit de regelingen die ook bij andere omgevingsdiensten van toepassing zijn. Ik noem Haaglanden, West-Holland, IJsselland, heel dichtbij, en West- en Midden-Brabant. In al die regelingen is deze tekst opgenomen als grondslag om lid te kunnen worden van een werkgeversvereniging. Als lid van het college ga ik ervan uit dat dit volstrekt te goeder trouw is gedaan, omdat het een soort voorbeeldtekst is die men gebruikt heeft om lid te kunnen worden van die vereniging. Men heeft het dus niet op voorhand verengd tot alleen maar de werkgeversvereniging, maar men heeft, met een blik op bijvoorbeeld IJsselland, West- en Midden-Brabant, West-Holland en Haaglanden, gezegd: laten we daar uniform in zijn.

Natuurlijk zit er een aantal veiligheidskleppen in, voor zover dat nodig is. Het AB van de ODT stelt voor om op te nemen dat het alleen kan voor zover dat bijzonder aangewezen moet worden geacht voor de behartiging van het daarmee te dienen openbaar belang. Dat is voor een omgevingsdienst het uitvoeren van de omgevingsdiensttaken. Ook kan het alleen nadat alle aan de omgevingsdienst deelnemende gemeenten en de provincie daar hun zienswijze bij kenbaar hebben kunnen maken. In theorie zal voor het aansluiten bij de werkgeversvereniging opnieuw een zienswijze gevraagd moeten worden.

Op de keper beschouwd zou ik kunnen zeggen dat het voorstel dat gedaan wordt door de ODT helemaal niet geamendeerd kan worden. Formeel kan dat natuurlijk wel – de raad kan een amendement aannemen – maar materieel komt het amendement erop neer dat de raad van Almelo geen toestemming geeft tot de door de ODT voorgestelde wijziging. De raad van Almelo wil immers een andere tekst hebben. Het gevolg daarvan is dat er geen unanimiteit is voor de wijziging van de regeling en dat alle andere participanten, de dertien Twentse gemeenten en de provincie Overijssel, een nieuw besluit moeten nemen. De procedure zal in vijftienvoud over moeten. Tot die tijd is het voor de ODT onmogelijk om lid te worden van de WSGO.

Ik begrijp het sentiment dat ten grondslag ligt aan het amendement. Ik kan alleen benadrukken – en dat weet ik omdat ik lid ben van het AB van de ODT en omdat daar in dier voege over dit voorstel is gesproken – dat er geen enkele andere intentie is dan lid te kunnen worden van die werkgeversvereniging. Die afweging is ook gemaakt bij de vier andere omgevingsdiensten die ik heb genoemd, maar er zijn meer omgevingsdiensten die allemaal diezelfde afweging hebben gemaakt. In de Gemeentewet vindt men een soort standaardtekst met diezelfde opsomming en die hebben zij genomen om in hun regeling de gelegenheid te bieden om lid te worden van de werkgeversvereniging.

Het is buitengewoon complicerend als een van die vijftien participanten – nu er geen meerderheid maar unanimiteit vereist is – zegt: wij willen deze tekst niet. Dat komt materieel neer op het niet toekennen van toestemming en dat betekent dat de procedure in vijftienvoud over moet.

De heer ÇETE (Lijst Çete): Toen ik werd benaderd door de collega's van Lokaal Almelo Samen, zei ik dat ik het eerst even zou afwachten. Aan het begin van het betoog van de burgemeester dacht ik: als ik het begrijp, begrijp ik het, maar anders ga ik opstaan. Nu sta ik op. Ik had gedacht dat de burgemeester het alleen zou afraden, maar nu zegt hij: stel dat de raad het amendement aanneemt, dan zorgt de raad ervoor dat het hele traject on hold wordt gezet en dat alle andere gemeenten ook weer opnieuw een besluit moeten nemen. Waarom wordt het voorstel aan de raad voorgelegd als wij het niet mogen amenderen of er een andere mening over mogen hebben? De burgemeester had ons op de hoogte kunnen houden via een raadsbrief en gewoon door kunnen gaan. Principieel snap ik de fractie van Lokaal Almelo Samen wel, maar als we de woorden van de burgemeester horen, zetten we de hele zaak on hold als we het amendement aannemen, en dat is ook niet onze wens. Ik snap het niet.

De heer GERRITSEN (burgemeester): Mag ik het nog een keer proberen? Dit voorstel moet

naar de gemeenteraad. Het verzoek ligt voor om toestemming te geven aan het college om mee te werken aan een wijziging van de GR. De raad kan ervoor kiezen om die toestemming niet te geven. Bij deze wijziging is unanimititeit van de deelnemende gemeenten nodig. Als de raad van Almelo de tekst die hier voorligt niet wil, kan hij een amendement aannemen, maar dat komt erop neer dat de raad geen toestemming geeft voor de wijziging die de ODT voorstelt. Ook dat kan, maar omdat de deelnemers aan de ODT dan niet meer unaniem zijn, is daarmee de wijzigingsprocedure mislukt en is de wijziging van tafel. Als je de regeling alsnog wilt wijzigen, moet je opnieuw de molen door. Dat kan.

De heer ÇETE (Lijst Çete): Dan wil ik de burgemeester een voorstel doen. Er is een amendement ingediend dat door redelijk veel raadsfracties wordt gesteund. Er zijn ook raadsfracties die het straks mogelijk gaan steunen. Als het zo veel problemen oplevert, is het dan niet handiger om het voorstel terug te nemen, er een goed gesprek over te voeren en het daarna weer terug te laten komen? Dat zou veel sneller gaan dan wanneer we het amendement nu aannemen. Als het de problemen oplevert die de burgemeester schetst, raad ik aan om een goed gesprek te voeren en het dan weer hier terug te laten komen.

De heer GERRITSEN (burgemeester): Ik heb zo-even al gezegd dat ik het sentiment dat aan het amendement ten grondslag ligt, begrijp. Dat begrijp ik ten volle, omdat ik in deze raad maar ook elders mij al eens heb beklagd over het fenomeen van de gemeenschappelijke regeling en de gebrekkige mogelijkheden die raden hebben om daar grip op te houden. Ik kan het sentiment zelfs onderschrijven. Mijn opvatting is dat datgene wat nu aan wijziging wordt voorgesteld juist voldoende waarborgen voor de gemeenteraad van Almelo, de andere gemeenteraden en de Staten biedt om tegen de ODT te zeggen: u kunt gebruikmaken van die bepaling in de regeling, maar dan moet u daar wel de zienswijze van alle deelnemende raden en de Staten van Overijssel op vragen. Voordat de ODT ongewenst in een B.V., een maatschap of een andere vereniging kan stappen, is er een besluit van het DB van de ODT, een besluit van het AB en een zienswijze van vijftien participanten. De garanties die het amendement beoogt, zie ik al in de voorgestelde regeling tot uitdrukking komen.

De heer ÇETE (Lijst Çete): Hiermee zegt de burgemeester: we brengen iets naar u toe, het is goed, amendeer het niet. De fracties die het amendement indienen, zien dit heel anders. De burgemeester zegt: zie het nu niet anders, het is goed.

De heer GERRITSEN (burgemeester): Ik wil de indruk verre van mij houden dat ik tegen de raad zeg: amendeer het niet. Ik wijs de raad op de materiële gevolgen van amenderen. De raad denkt dat hij de tekst wijzigt op een manier die de raad graag zou willen, maar feitelijk onthoudt de raad toestemming en dat betekent dat de procedure teniet gedaan wordt en opnieuw gevoerd moet worden. Dat is een afweging die de gemeenteraad van Almelo moet maken ten opzichte van veertien andere participanten.

De heer STÖTELER (PVV): Precies op dat punt heb ik een interruptie. Het moge zo zijn dat het amendement, als het wordt aangenomen, complicerend werkt. Ik hoor de burgemeester zeggen dat de ODT voorstelt om alleen maar lid te worden van de WSGO, maar dat blijkt niet uit de tekst, want men vraagt én lidmaatschap van de WSGO én goedkeuring voor alle toekomstige lidmaatschappen van welke vereniging of stichting ook. Zo hebben wij het in ieder geval begrepen en dat was reden voor ons om het amendement te ondertekenen. De burgemeester begrijpt het sentiment. Als dit voorstel ongeamendeerd wordt aangenomen en de ODT wordt straks lid van andere verenigingen of stichtingen om hun taken uit te voeren, hebben wij alleen nog maar onze zienswijze. Veelal is het voor de raad een grote ergernis dat een zienswijze het enige middel is dat de raad bij al die gemeenschappelijke regelingen heeft. Nu kunnen we een keer het heft in eigen hand nemen en nu zegt de burgemeester: eigenlijk moeten we dat niet doen, want dat werkt allemaal complicerend. Misschien had de ODT dan gewoon bij het doel moeten blijven en de tekst zo compact mogelijk moeten houden.

De heer GERRITSEN (burgemeester): Ik heb met betrekking tot de herkomst van de tekst gezegd dat er leentjebuur is gepleegd bij andere omgevingsdiensten die op dezelfde manier de zaak hebben vormgegeven. Daar zit geen agenda achter om de deur op een kier te zetten om in

wat voor construct dan ook te stappen, ook niet omdat een omgevingsdienst zoals wij die hebben een heel beperkte taakomschrijving heeft, die we met elkaar in Twente hebben toegekend. Het vervolg op het te wijzigen artikel 15 bepaalt dat dat soort verbanden alleen mogen worden aangegaan voor zover ze geacht zijn te behoren tot de behartiging van het te dienen openbaar belang dat de ODT kent. Ik kan het niet langer of breder maken dan het is. Ik signaleer dat de voorliggende tekst de waarborgen biedt om dat sentiment tegemoet te kunnen treden. Dat is de heer Stöteler niet met mij eens. Dat gun ik hem. Ik hoop dat mij dat ook gegund wordt. Ik wijs op het effect van het aannemen van het amendement. Meer kan ik er niet van zeggen.

De heer STÖTELER (PVV): Dat gunnen wij de burgemeester wel, maar het is precies het punt waarom wij het amendement hebben ondertekend en willen dat het aangenomen wordt.

Mevrouw POL (Forum voor Rechts): Als iets lastig is, kan dat nooit een reden zijn om het dan maar niet te doen. Het gaat om de bevoegdheden die de raad heeft. Het wordt benoemd als "sentiment", maar het is een keuze. Wij moeten onze beslissingen nemen met gedegen keuzes en niet op basis van sentimenten. Ik vind het een beetje betuttelend.

Ik begrijp dat het lastig is voor de heer Gerritsen. Ik begrijp ook dat het voor hem niet de gewenste route is. Kennelijk was de gemakkelijke weg om even te kopiëren en te plakken en dan moeten wij dit, om het voor hem niet te lastig te maken, maar laten varen. Dat zie ik niet zitten.

De heer GERRITSEN (burgemeester): Ik vind het jammer dat mevrouw Pol deze woorden kiest. Ik heb zelf geen enkel algemeen of particulier belang bij hetgeen voorligt. Het belang ligt juist bij de medewerkers van de omgevingsdienst. Zij zijn gebaat bij het feit dat hun werkgever toepassing kan geven aan de Wnra. Ik vind deze interruptie wat badinerend, alsof het gemakzucht zou zijn geweest van mij of een ander of dat het ons in de wielen zou rijden. Ik heb in antwoord op andere interrupties al gezegd dat dat niet aan de orde is. Ik laat het aan de vrijheid van de raad om te besluiten wat hij wil. De raad had ook kunnen zeggen: wij dienen geen amendement in, maar wij onthouden de toestemming. Ik wijs op de materiële gevolgen daarvan. Het betekent dat de regeling niet gewijzigd kan worden, omdat de regeling unanimité vereist, en dat wij op zijn minst enkele maanden achterstand oplopen in het vervullen van de werkgeversrol naar de medewerkers.

Mevrouw POL (Forum voor Rechts): Ik constateer dat er kennelijk klakkeloos is gekozen om de tekst van een andere instantie of een andere gemeente over te nemen in plaats van te kijken welke gevolgen dat heeft voor onze raad. Dat is een keuze geweest. Dat betreft het gemak waarover ik sprak. Dat heeft nu consequenties, aangezien wij kritisch zijn. Dat is precies onze taak. Ik hoop dat de raad deze taak voor ogen houdt en dat we onze bevoegdheden voor ogen houden. Dan gaan we maar niet klakkeloos mee en dan is de consequentie maar dat het wat lastiger is voor anderen of dat er vertraging ontstaat. Wij moeten kiezen wat goed voelt en dit voelt niet goed. Dat is iets anders dan sentiment. Sentiment is betuttelend. Dat dit niet goed voelt, heeft te maken met bevoegdheden die ons ontnomen worden. Wij moeten stemmen met ratio en onze ratio zegt dat dit niet goed voelt omdat onze rechten worden ontnomen. Ik zie de kritiek. Ik heb mijn zegje gedaan. Ik hoop dat de raad dit voor ogen houdt.

De heer DE VRIES (PvdA): Er is al veel gezegd en over het algemeen steun ik dat. De burgemeester refereert aan een aantal omgevingsdiensten waarbij leentjebuurt is gepleegd voor de tekst. Er zijn waarschijnlijk ook andere omgevingsdiensten die die tekst hebben weggelaten. Ik vind dat dus geen argument. Is er een onderzoek gedaan waarom de ene het wel hanteert en de andere niet? De burgemeester noemt drie of vier omgevingsdiensten.

De heer GERRITSEN (burgemeester): Ik noemde Haaglanden, West-Holland, IJsselland en West- en Midden-Brabant. Die scan heb ik zelf gedaan. IJsselland heeft ook de provincie als participant. Ik denk dat de ODT vooral heeft gekeken naar de Omgevingsdienst IJsselland en in volle onschuld heeft gemeend dat het artikel daar van toepassing is en dus in de regeling kan worden opgenomen omdat men dan lid kan worden van die vereniging.

De heer DE VRIES (PvdA): Nu kunnen we een keer sturen en nu sturen we aan de voorkant

en dan zegt de burgemeester: dan moet ik terug. Dat vind ik irrelevant.

De heer GERRITSEN (burgemeester): Laat duidelijk zijn dat die weging niet aan mij is. Die weging is aan de raad. De raad kan, ondanks de bezwaren die de portefeuillehouder inbrengt tegen dit amendement, toch toestemming onthouden. Dat is de bottom line van het amendement. De tekst die in het amendement wordt vastgesteld, komt nergens in terug. Feitelijk geeft de raad geen toestemming. Dan berichten we dat aan de ODT en die zal constateren wat ik zo-even al heb gezegd. De raad kan niet van mij verwachten dat ik zeg dat dat geen complicatie is. Dat is een stevige complicatie en het DB en het AB van de ODT moeten daar consequenties aan verbinden. Het is zoals het is.

Ik zeg dat ik in de weging van de hiermee gemoeide belangen een andere afweging had gemaakt, maar dat is de reden waarom ik hier sta en u aan die kant van het spreekgestoelte. Ik acht de belangen die gediend zijn met het lid kunnen worden van de werkgeversvereniging zwaarder dan de grondslag van dit amendement. Die kan bijvoorbeeld ook in een motie worden neergelegd, waarin de raad uitspreekt wat feitelijk al in lid 2 van artikel 15 staat.

Mevrouw TEN SELDAM (CDA): De burgemeester zegt dat de tekst geleend is, onder het spreekwoordelijke mom van "beter goed gejat dan slecht bedacht". Ik vraag mij af waarom men ervoor heeft gekozen om naar IJsselland te kijken. In besluitpunt 1 wordt hetzelfde beoogd en daar wordt heel scherp geformuleerd om toestemming te verlenen met betrekking tot deelneming/toetreding in een belangenvereniging/werkgeversvereniging ter behartiging van het belang van de Stadsbank. Bij punt 2 wordt het meer veralgemeniseerd. Dan ontstaat er een punt van zorg, in ieder geval bij mijn fractie. Het leek een technisch besluit, maar hier vindt een veralgemenisering plaats waarbij je straks de mogelijkheid hebt tot een zienswijze. Dat is beperkend in een gemeenschappelijke regeling. Hoe meer deelnemers, hoe onbeduidender je zienswijze over het algemeen wordt. Dat zien wij bijvoorbeeld ook bij de regio. Daar heeft de gemeente Almelo kritische zienswijzen ingediend en – ik zal het netjes formuleren – daar neemt men kennis van. Waarom is het bij punt 1 wél specifiek geformuleerd en bij punt 2 niet?

De heer GERRITSEN (burgemeester): De formulering is niet afkomstig van het college. Bij de stukken zit een brief van de Stadsbank Oost Nederland, waarin het college gevraagd wordt om dit aan de raad voor te leggen. Van de ODT is er een brief met dezelfde vraag. De teksten van wat nu voorligt in het raadsvoorstel onder punt 1 en 2 zijn niet hier in huis bedacht. Die worden door de besturen van de SON en de ODT hier en in veertien andere gemeenten en het provinciehuis gestuurd met het verzoek om daarop van de raden c.q. de Staten instemming te vragen. Wij hebben in het college dus geen inhoudelijke afweging gemaakt om dat niet te doen. Het oordeel is immers belegd bij het AB van de Stadsbank c.q. de ODT. Zij hebben ieder vanuit hun eigen perspectief – ze hebben blijkbaar geen contact met elkaar daarover gehad – gehandeld. Ik weet niet of de Stadsbank een zusterorganisatie heeft, maar de ODT heeft wel een aantal zusterorganisaties en die heeft naslag gepleegd om tot een voorstel te komen.

Het college geleidt deze teksten dus aan de raad door met de vraag om toestemming te geven. Ik weet dat het buitengewoon lastig is. Eigenlijk is de raad een soort Eerste Kamer. Hij kan alleen ja of nee zeggen. Er is geen mogelijkheid om het besluit van de beide AB's inhoudelijk te wijzigen. Dat is de complicatie die ik zie. Het is dus geen keuze van het college geweest om het ene in een enge zin en het andere in een abstracte zin voor te leggen. Dat hebben anderen gedaan.

Mevrouw TEN SELDAM (CDA): Dat is mij volstrekt helder. Het is ook behulpzaam. Dan rest mij nog de hypothetische vraag: als in al die vijftien raden hetzelfde amendement wordt aangenomen, dienen wij dan alsnog een nieuwe procedure te volgen of is het dan een unaniem geamendeerd besluit?

De heer GERRITSEN (burgemeester): Ik kan melden dat de procedure dan evengoed mislukt is, omdat het alleen gaat om toestemming te geven. De Gemeentewet schrijft de raad voor dat hij alleen op zwaarwegende gronden die toestemming mag onthouden. Dat is een wat lastig argument, maar ik moet dat hier wel inbrengen. De raad kan alleen op zwaarwegende gronden de toestemming onthouden. Wat die gronden zijn, is aan de beoordeling van de raad zelf. Als alle deelnemers hetzelfde amendement aannemen, is er opnieuw geen toestemming voor datgene

wat het AB van de ODT vraagt. Het betekent feitelijk dat er een nieuw besluit genomen moet worden. Ik kan het niet anders maken.

De heer HÜMMELS (Leefbaar Almelo): Voor mij is het niet duidelijker geworden. Als we allemaal hetzelfde besluit nemen, is er iets besloten. Dan kan het iets zijn wat een ander niet wil, maar het is wel iets dat alle partners besloten hebben. Dan ligt er volgens mij een duidelijk besluit. Welke mogelijkheden zijn er om in te grijpen als wij de enige zijn die het goed zien en toch tegemoetkomen aan de wens om het niet ingewikkelder te maken? Welke mogelijkheden zijn er dan nog om in te grijpen?

De heer GERRITSEN (burgemeester): De wet is er helder over: de regeling bepaalt dat het AB de tekst van de GR vaststelt. Die wordt binair voor toestemming of afkeuring voorgelegd. Als alle eigenaren zeggen dat ze een andere tekst willen, kan dat niet, want het AB moet die andere tekst vaststellen. Dat punt noemde ik net. Ik weet dat het heel vervelend klinkt, maar feitelijk is er maar één orgaan dat die tekst vaststelt: het AB. Uiteindelijk is het aan de raden en de Staten om toestemming te geven of niet. Het zou mooi zijn geweest als dat bij meerderheid was geweest, maar het moet met unanimiteit. Dat is een soort bescherming voor iedereen. Dat heb ik voldoende omschreven.

De heer Hümmels vraagt wat er, als de raad wel toestemming geeft, nog is dat de ODT zou kunnen weerhouden om in een construct met een commercieel product of op een andere manier in een dochter- of zusterorganisatie te stappen. In de nieuwe regeling, zoals die dan zou luiden, komt een bepaling te staan dat de ODT kan toetreden tot een aantal van de genoemde rechtsvormen, maar alleen, zo staat in lid 2, voor zover dat in het bijzonder aangewezen moet worden geacht voor de behartiging van het daarmee te dienen openbaar belang. De ODT of de partner van de ODT, met wie hij in dat construct stapt, moeten dat dus doen vanuit de taak die hun is opgedragen, het openbaar belang dat zij moeten dienen. Er staat ook nog bij dat dat alleen kan nadat aan de raden en de Staten een ontwerpbesluit is toegezonden en nadat die in de gelegenheid zijn gesteld hun wensen en bedenkingen kenbaar te maken aan het AB.

De heer Stöteler zegt: dat is geen vetorecht, dat zijn alleen maar wensen en bedenkingen. Dat klopt. Formeel heeft hij daar een punt, maar daar gaat natuurlijk wel wat aan vooraf. Het DB en zeker het AB omvat vertegenwoordigers van colleges. Zij steken hun nek uit voor iets waarvan ze misschien al op voorhand kunnen aanvoelen dat hun raden dat helemaal niet willen. Dat doen burgemeesters en wethouders in de regel niet zomaar. Als een construct gewenst zou zijn waarvan heel veel gemeenteraden of de media het niet gewenst vinden dat de omgevingsdienst dat doet, krijg je een heel andere dynamiek. Het is sowieso een politiek besluitvormingsproces dat dan plaatsvindt.

Heel formeel zou je kunnen zeggen: stel nu dat veertien van de vijftien participanten in de ODT toch vinden dat de omgevingsdienst in een vennootschap mag stappen om een of ander product te gaan ontwikkelen, dan sta je als gemeente Almelo met lege handen. Dan kun je alleen zeggen: het is onze zienswijze dat men dat niet mag doen. Dat klopt. Ik denk zelf dat, met alle respect en waardering die ik heb voor de opstellers van het amendement, dat een academisch vraagstuk is. Ik zie dat er in de praktijk zomaar niet van komen, zeker niet omdat die omgevingsdienst een heel beperkte taakuitvoering heeft. Dat is geen algemeen bestuurlijk orgaan. Het is een omgevingsdienst, die omgevingsregelgeving en milieuregelgeving beheert en toepast. Ik denk zelf dat, als deze gemeenschappelijke regeling op deze manier wordt gewijzigd, de soep helemaal niet zo heet gegeten wordt als de indieners van het amendement vrezen. Als ik dat afzet tegen de effecten van het aannemen van het amendement, maak ik een andere afweging dan een aantal interrumpanten tot nu toe hebben gedaan.

De heer EKIZKUYU (GroenLinks): Mijn vraag is in principe beantwoord. Als we het amendement steunen, is dat tegelijkertijd een "nee", als ik het goed begrijp. Wat betekent het voor de werknemers van de ODT? Betekent het dat zij geen belangenbehartiging hebben als het een "nee" wordt?

De heer GERRITSEN (burgemeester): Volgens mij staat het met zoveel woorden in het stuk. Het betekent dat de werkgeversrol, waar werknemers recht op hebben – werknemers hebben recht op een werkgever die zijn rol kan spelen – heel gecompliceerd uitgevoerd wordt, omdat de ODT, die feitelijk te klein is en te weinig staffuncties heeft om die rol goed te kunnen

spelen, dan niet meer gebruik kan maken van het schaalvoordeel van zo'n werkgeversvereniging. In afwachting van een oplossing moet de ODT dan zelf iets gaan voorzien, een soort houtje-touwtjeverbinding, om die werkgeversrol in het kader van de Wnra te gaan spelen, omdat men geen gebruik kan maken van die verenigingsmogelijkheid. De werknemers zullen niet meteen op straat komen te staan en de omgevingsdienst gaat ook niet meteen op de fles. Dat zeg ik er meteen bij, maar voor het inrichten van de werkgeversrol voor dat relatief jonge bedrijf dat de ODT is, is dat een streep door de rekening.

De heer AKSE (SP): Op 21 november 2019 is het verzoek van SON gekomen en op 6 december 2019 dat van de ODT. Op 10 december 2019 is het raadsvoorstel geschreven. Ik vraag me af of in al die tijd niemand wakker is geworden en heeft gezien dat er twee verschillende onderdelen in die aanvragen zitten. Daarnaast verbaas ik me erover dat dit in één raadsvoorstel is gepropt. Enschede heeft bijvoorbeeld twee raadsvoorstellen. Dan voorkom je dat de een last heeft van de ander, dat de SON moet wachten op de ODT. Kan de burgemeester zeggen waarom dat zo is gedaan?

De heer GERRITSEN (burgemeester): Natuurlijk is ook hier gezien dat het twee verschillende teksten zijn. De gedachte die achter het amendement zit, is niet een gedachte die hier ambtelijk of bestuurlijk gespeeld heeft, namelijk dat hiermee in theorie de mogelijkheid wordt geopend om breder te gaan dan alleen die werkgeversvereniging. Dat is mede gelet op het feit dat er bij IJsselland – en er zullen er ongetwijfeld nog meer zijn want er zijn nogal wat omgevingsdiensten – niemand daarbij heeft stilgestaan, omdat het bezwaar niet op die manier gevoeld werd. Iedereen heeft gedacht: alle regelingen waar wij nu in zitten, zijn spoorstraps bezig om, onder invloed van de totstandkoming van de Wnra, de werkgeversfunctie te kunnen spelen. Er waren gemeenschappelijke regelingen die letterlijk deze bepaling al in hun regeling hadden staan, niet alleen omgevingsdiensten maar ook andere gemeenschappelijke regelingen. Deze gemeente, maar ook andere gemeenten, hebben het aan de besturen overgelaten om hun eigen tekst te maken. Die rode vlag is hier dus niet omhoog gekomen.

Het maakt voor de besluitvorming in de raad niet uit of het in één of in twee voorstellen is verrat, want de raad kan te allen tijde zeggen dat besluitpunt 1 en 2 gesplitst moeten worden. Het materiële doel van dit raadsvoorstel is om beide regelingen toestemming te geven om in een werkgeversvereniging te stappen.

De heer AKSE (SP): Ik blijf me verbazen over het feit dat we constant spreken over een werkgeversregeling en dat er bij de ODT in één keer allerlei andere dingen naar voren komen en dat het niet is teruggekoppeld naar de ODT met de vraag waarom zij dat willen. Misschien is de suggestie van de burgemeester een goed idee, want dan kun je ervoor zorgen dat de SON niet hoeft te wachten op de ODT.

Mevrouw VAN SAANE (D66): Dat is precies wat ik wil voorstellen, namelijk om de twee besluiten uit elkaar te halen. Wat er bij de ODT extra staat, is dat men bevoegdheid heeft om nog andere zaken te doen, in welk belang dan ook. Ik begrijp dat het gaat om het wel of niet toestemming geven en dat er procedures opnieuw opgestart moeten worden, maar ik herinner iedereen eraan dat wij enige tijd geleden eenzelfde verhaal hebben gezien bij een GGD, die samen met anderen een coöperatie ging oprichten in het volste vertrouwen dat het allemaal prima zou gaan. Het ging over software. Enige tijd later kregen we een brief dat ze zich toch een beetje, voor ongeveer € 100.000, hadden vergist. Ik zit nu met argusogen te kijken hoe dat proces verder verloopt. Dat was ook allemaal te goeder trouw en het zou wel goed komen. Ik heb naast de directeur gezeten en die was er totaal van overtuigd dat het allemaal prima zou lopen. Ik vind het een tricky verhaal en stel voor om de twee regelingen in dit raadsvoorstel te scheiden.

De heer GERRITSEN (burgemeester): Ik kan daar niets op zeggen, want er wordt mij niets gevraagd. Ik heb al gezegd dat de raad beide besluitpunten separaat van elkaar kan nemen. Ik kan alleen maar wijzen op de consequenties die dat heeft. Het past mij om respect te hebben voor de afwegingen die daaraan ten grondslag liggen en die ieder daarin maakt.

Mevrouw VAN SAANE (D66): Het was niet zozeer een vraag, maar meer een steun voor het betoog van de burgemeester. Ik snap het heel goed, maar we hebben ook iets anders

meegemaakt. Ik begrijp dat het amendement niet passend is, maar dat er toch wel wat vragen en haakjes aan kleven. Dat wil ik hier even duidelijk gezegd hebben.

De heer STÖTELER (PVV): De portefeuillehouder spreekt over publiek en openbaar belang. Hij zegt dat de ODT zich enkel daarmee bezig moet houden. Dat is precies de angst die we naar aanleiding van dit voorstel hebben. Als wij de ODT aanstellen voor de struiken, kunnen zij straks – al dan niet onder dit bestuur, want deze portefeuillehouder heeft dat niet voor ogen gehad – zeggen: we gaan de bomen er ook bij doen, en de bloemperkjes en we gaan ook straten aanleggen. Dan wordt het een oncontroleerbaar gedrocht, iets wat wij vaker hebben gezien. Dat willen wij als ondertekenaars van het amendement juist voorkomen.

De heer GERRITSEN (burgemeester): Ik kan in reactie daarop, maar ook meer in het algemeen, erop wijzen dat je in alle gevallen moet kijken naar de totstandkomingsgeschiedenis. In de brief van de ODT onder punt 9.2 staat vrij nauwkeurig omschreven waarom de omgevingsdienst dit wil. Daar is geen woord Spaans bij. Het is een heel enge interpretatie van waarom men dit wil. Als men van tevoren had geweten dat dit de discussie was geweest, was het misschien heel anders gelopen, ook omdat bij niemand de intentie bestaat om de deur op een kier te zetten voor een andere participatie dan die werkgeversvereniging.

De heer STÖTELER (PVV): Dat die intentie er niet is, wil ik wel aannemen van de portefeuillehouder. Die is er op dit moment niet, maar over tien jaar zit er een andere portefeuillehouder met een grotere ODT en die grotere ODT zegt: we gaan het nog groter aanpakken. De portefeuillehouder zit ondertussen op Twitter en die steekt zijn hand op en zegt: ik vind het allemaal wel prima. Dan zitten wij, of onze opvolgers, opgescheept met een nog grotere ODT. We kennen onderhand de geitenpaadjes van de gemeenschappelijke regelingen en hoe zij zich door regelingen weten heen te wurmen. De doelstelling van het aanvragen van een regeling of een wetswijziging telt uiteraard mee, maar we weten hoe het gaat.

De heer TEEUW (ChristenUnie): Ja, we weten hoe het gaat. Ik snap het punt van de Lokaal Almelo Samen-fractie, maar ik snap ook het punt dat de burgemeester maakt. Ik ken ook de casus van de GGD. Er zit ook wel wantrouwen achter dat geuit wordt tegen de overheid. Dat stuit me wel tegen de borst. De burgemeester doet voorkomen alsof het maanden duurt om de tekst aan te passen en dat snap ik niet helemaal. Waarom kan dat niet veel sneller geregeld worden?

De heer GERRITSEN (burgemeester): Deze procedure loopt ook nog in een aantal andere gemeenten. Daar moeten raadsbesluiten afgewacht of teruggenomen worden. Vervolgens moet er een nieuwe tekst worden gemaakt. U kent ongeveer de lijnen waarlangs dat loopt. Dat moet eerst ambtelijk ontspringen, dan gaat het naar het DB dat daarover een vergadering heeft. Dan komt het bij het AB van de omgevingsdienst, dat ook niet elke maand bij elkaar komt. Vervolgens wordt het verzonden en komt het binnen bij gemeentehuizen. Daar moet het van een ambtelijke oplegger worden voorzien. Dan gaat het naar de agenda van het college. Ik zou een optimist zijn als ik zou zeggen dat dit in een maand te regelen zou zijn, want dit doorkruist werkvoorraden en procedures die in allerlei gemeentehuizen en in één provinciehuis lopen. Daar wil ik niet te lichtzinnig over doen. Ik ga er niet over, alleen over Almelo, maar ik geef u op een briefje dat het niet in één maand geregeld is.

De heer HÜMMELS (Leefbaar Almelo): Mijn excuses dat ik hier alweer sta, maar is dit niet een voorbeeld van een totaal verkeerd inschatten van een situatie, waarbij duidelijk blijkt dat het verstandiger is om zaken te bespreken met elkaar voordat er een besluit over wordt genomen? Er liggen gegevens van begin december. Daar had allang wat meer mee gedaan kunnen worden, bijvoorbeeld een politiek beraad, om te kijken wat je hiermee moet. Dan had de burgemeester eerder informatie kunnen verschaffen. Misschien ben ik in gebreke gebleven – dat gebeurt regelmatig – maar ik heb nu het idee dat we op het laatste moment met allerlei bezwaren komen waar de burgemeester een probleem in ziet. Ik kan me voorstellen dat nu gestopt wordt omdat blijkt dat wij tegen zijn. Dan hoeft de rest die procedure niet te vervolgen, want dat heeft geen zin. Dan kun je heel snel zorgen dat de ODT met een verstandiger besluit komt.

De heer GERRITSEN (burgemeester): Dan praten we over de agenda van anderen. Ik heb al gezegd dat ik daar niet over ga. Ik ga alleen over wat er in dit huis gebeurt en ook dat maar ten dele, zo realiseer ik me dag in dag uit. Als we eerder een politiek beraad hadden gehouden, had dat aan de juridische omstandigheid waarin we hiermee verkeren niets veranderd, namelijk dat er unanimititeit nodig is voor de toestemming. Bovendien ken ik dit amendement pas sinds gisteren. Dat geldt voor iedereen. Daarom begon ik mijn termijn met de uitspraak dat het fijn zou zijn geweest om de eerste termijn zonder amendement te bespreken en dan in tweede termijn over het amendement te spreken. We zijn nu geconfronteerd met een amendement. Ik heb begrip voor en ik waardeer de poging om te kijken waar licht zit in het hele gesprek, maar dat was er ook met een eerder gesprek niet in gekomen. De werkelijkheid is dat het amendement gisteren gepresenteerd is.

De VOORZITTER: Is er behoefte aan een tweede termijn?

Mevrouw VAN DOORN (Lokaal Almelo Samen): Voorzitter! De portefeuillehouder heeft een aantal zaken aangedragen waarop ik wil reageren. Er is heel veel geïnterrumpeerd, waarvoor dank. Dat geeft aan dat het leeft bij de raad.

De burgemeester zit zelf in het AB van de ODT. Wat is de reden dat hij niet aan de bel heeft getrokken toen dit erin zou komen, terwijl hij zelf voorstander is van het niet verlengen van verlengd bestuur? Toen hadden allerlei alarmbellen moeten gaan rinkelen en had hij moeten zeggen: ja, jongens, maar hier ga ik niet mee akkoord, want dit geeft veel te veel bevoegdheden aan de ODT zelf.

De burgemeester zegt dat er geen bloed vloeit uit de extra toevoegingen. Ik vraag me af waarom het er dan überhaupt in is gekomen. Dan had het ODT-bestuur zo verstandig moeten zijn om te zeggen: we hebben het waarschijnlijk nooit nodig en als we het nodig hebben, gaan we naar de raden en vragen we toestemming. Dat klopt gewoon niet.

Ook zegt de burgemeester dat wij dit niet kunnen amenderen. Ik vind dat vreemd. Als het college de raad een raadsbesluit voorlegt, kan ik dat te allen tijde amenderen. Ik handhaaf het amendement en ik ga ervan uit dat het amendement het besluit amendeert. Als dit wordt opgenomen in het besluit over de ODT en de ODT wil een vereniging oprichten of een coöperatieve organisatie, is het te mager als de raden dan wensen en bedenkingen kunnen uiten. Dat is echt te mager.

Ik wil ook ingaan op de uitspraak dat het een sentiment is. Nee, het is geen sentiment. Wij willen geen verlenging van lokaal verlengd bestuur. Wij willen grip houden. Het voorbeeld van de GGD werd al aangehaald. Als zoiets zich voordoet, moet de raad de afweging kunnen maken om ja of nee te zeggen tegen een voorstel van de ODT om een vereniging of coöperatie op te richten.

De burgemeester spreekt over de andere gemeenten. Het gros van de gemeenten in Twente heeft nog niet besloten om de mensen op te nemen in de WSGO. Het kan dus allemaal nog geregeld worden. Wij hebben een motie klaar liggen. Als het amendement het haalt en het geamendeerde besluit ook, ligt er een motie klaar om naar alle gemeenten en de provincie te sturen om aan te geven wat wij besloten hebben.

De heer ÇETE (Lijst Çete): Ik was net de eerste die de burgemeester interrumpeerde. Ik ga het nu ook bij mevrouw Van Doorn proberen. De burgemeester is ervan overtuigd dat, als we het amendement vandaag aannemen, we daarmee de hele zaak on hold zetten. Is het mevrouw Van Doorn het waard om de zaak on hold te zetten? Ik doe haar hetzelfde voorstel als aan de burgemeester, namelijk dat we het vandaag van de agenda halen en over een aantal weken beter met elkaar kunnen spreken. Stel dat we het vandaag geamendeerd aannemen, dan hebben we een probleem. Er is zo veel weerstand in de raad dat het amendement redelijk veel steun heeft. We kunnen het dus niet zomaar voorbij laten gaan. Ik doe het ordevoorstel om het vandaag van de agenda te halen en over een paar weken te kijken in hoeverre we elkaar kunnen vinden.

Mevrouw VAN DOORN (Lokaal Almelo Samen): Het antwoord is "nee".

De heer ÇETE (Lijst Çete): Oké, ik wilde even helpen. Dank u.

Mevrouw VAN DOORN (Lokaal Almelo Samen): Daar komt bij dat de raad over zijn eigen

besluiten gaat. Wij kunnen hier nu gewoon over besluiten. Het is ieders goed recht om het amendement al of niet te steunen.

De heer ÇETE (Lijst Çete): Ik weet wat mijn recht is. Ik steun de Lokaal Almelo Samenfractie principieel wel. Dat heb ik ook tegen de fractievoorzitter gezegd. Maar na de woorden van de burgemeester ben ik bang dat we veel belangrijker zaken tegenhouden. De burgemeester en mevrouw Van Doorn hebben mij niet kunnen overtuigen. Daarom zeg ik: doe elkaar een handreiking. Mevrouw Van Doorn wil het niet. Ik ben benieuwd wat de burgemeester straks vindt. Dan zien we verder.

Mevrouw VAN DOORN (Lokaal Almelo Samen): Ik denk dat, als wij het voorliggende besluit zonder amendement nemen, we een veel groter risico lopen. Dan lopen we misschien later risico, misschien niet in dit DB en AB van de ODT, maar er komen nieuwe tijden, nieuwe raden en nieuwe colleges. Je weet nooit hoe mensen op enig moment denken: o, dat is grappig, ik ga een vereniging oprichten en de raden kunnen dan alleen maar zienswijzen indienen.

De heer ÇETE (Lijst Çete): Ik steun dat van harte. Ik snap het ook, maar als ik de burgemeester moet geloven, kunnen we beter tegen stemmen. Dan zijn we er helemaal vanaf. Daar komt het op neer. Dienen we dan het algemeen belang? Daar maak ik me ongerust over. Dat is het dilemma waarin ik zit. Mevrouw Van Doorn begrijpt wat ik bedoel en ik hoop dat de burgemeester er straks ook op reageert.

Mevrouw VAN DOORN (Lokaal Almelo Samen): De portefeuillehouder zei ook dat dit amendement er ineens kwam en dat er ineens duidelijk werd dat er problemen waren met het dictum. Vorige week hebben wij al via de ambtenaar de portefeuillehouder op de hoogte gesteld van het feit dat we, zacht gezegd, niet blij waren met het feit dat dit erin stond en dat wij hoopten dat het eruit gehaald kon worden door de portefeuillehouder. Dat kon niet en daarom is het een logisch gevolg – en dat had de portefeuillehouder kunnen voorzien – dat wij met een amendement zijn gekomen.

Mevrouw POL (Forum voor Rechts): Wij hebben twee opties. We kunnen tegen stemmen of we kunnen het voorstel amenderen. Het amendement geeft een signaal af waarom wij dit vinden, of het nu wel of niet effectief betekent dat het een "nee"-stem is. Het amendement zegt dat wij niet tegen het voorstel aan zich zijn, maar tegen een aantal punten ten aanzien van de bevoegdheid. We kunnen voor de makkelijke route kiezen en "nee" stemmen, maar dan is het signaal weg. Hoe denkt mevrouw Van Doorn daarover? Ik ben er voorstander van om de route via het amendement te bewandelen.

Mevrouw VAN DOORN (Lokaal Almelo Samen): Er zijn een paar alternatieven. We zouden dictumpunt 1 en 2 apart kunnen behandelen, zodat de SON wel verder kan met deelname in de WSGO. Dan kunnen we het andere dictumpunt amenderen en dan wordt het hetzelfde besluit als bij de SON. Dat is wat mij betreft akkoord. Ik ga niet allebei de dictumpunten aannemen omdat ik vind dat het eruit moet. Ik vind dat je geen carte blanche moet geven aan een organisatie die nog heel jong en nieuw is. Ik neem ogenblikkelijk aan dat men te goeder trouw is. Daar heb ik helemaal geen mening over. Integendeel, ik denk dat dat zo is. Je moet de schijn vermijden dat er iets gaat gebeuren waarvan we later zeggen dat we het niet hadden moeten doen.

Als het argument is dat er toch waarschijnlijk geen gebruik van gemaakt wordt, begrijp ik niet waarom het erin staat. Dat is voor mij werkelijk onvoorstelbaar. Ik kan me voorstellen dat je gaat kopiëren en plakken. Het AB van de ODT is heel groot en er zitten heel veel mensen in, allemaal met hersens, daar ga ik vanuit. Zij hadden toch kunnen denken: laten we dit alsjeblieft niet doen.

Ik heb een stuk uit de Staatscourant over de gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst Twente. In hoofdstuk 3, bevoegdheden, artikel 9.1 staat: aan het bestuur worden door de deelnemers – dat zijn wij – geen bevoegdheden overgedragen. Dat staat in de Staatscourant en ik vind dan ook dat we dit niet moeten doen.

Ik heb hier het raadsvoorstel van de gemeente Enschede. De raad beslist daar op 3 februari 2020. Dat is een heel ander besluit en daar zitten bijlagen bij waarin het geknipte en geplakte voorstel uit ons dictum staat. Ik vraag mij af, als je een besluit neemt dat gaat over toetreding

tot de WSGO, hoe je een bijlage in het besluit kunt betrekken, maar dat zal Enschede zelf wel weten.

Mevrouw TEN SELDAM (CDA): Mevrouw Van Doorn citeert uit de Staatscourant en ik paraphraseer daarop: er worden geen bevoegdheden overgedragen. Zij wekte bij mij de indruk dat het gaat om bevoegdheden van raad/college naar het management van de ODT. Worden hier niet bedoeld bevoegdheden van gemeenten met betrekking tot vergunningverlening, toezicht en handhaving in relatie tot de ODT? De eindverantwoordelijkheid ligt bij de gemeente Almelo en de uitvoering bij de ODT. Het is maar net hoe je dat artikel interpreteert.

Mevrouw VAN DOORN (Lokaal Almelo Samen): Ja, dat is waar. Dat ben ik met mevrouw Ten Seldam eens. Ik denk dat de raden uiteindelijk de besluitvorming in handen moeten houden. De uitvoering geven wij natuurlijk uit handen. Daarop kunnen wij controleren. Als je al bij voorbaat bepaalde bevoegdheden uit handen geeft, wordt de controle – zie de GGD – wel heel lastig.

Mevrouw TEN SELDAM (CDA): Het is zo dat wij een beleidsplan opstellen c.q. goedkeuren, dat terugkrijgen via een jaarplan en dat een deel zelfs via de provincie gaat. Dat is iets heel anders dan een bestuurlijke verantwoordelijkheid in kaderstellende en controlerende rol. Ik vraag mij af of er hier geen zaken door elkaar gehaald worden.

Mevrouw VAN DOORN (Lokaal Almelo Samen): Daar moeten we het dan nog eens een keer academisch met elkaar over hebben.

Mevrouw TEN SELDAM (CDA): Wellicht kan de portefeuillehouder daar straks op ingaan.

De heer AKSE (SP): Mevrouw Van Doorn wijst naar het voorstel in de gemeente Enschede. Daar is het inderdaad gesplitst. Het zijn twee voorstellen, één voor de ODT en één voor de SON. In het voorstel voor de ODT staat letterlijk: wij stellen u voor te besluiten om: 1. Toestemming te verlenen voor het wijzigen van een gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst Twente, 2. Geen wensen en bedenkingen kenbaar te maken bij het algemeen bestuur van de Omgevingsdienst Twente ten aanzien van het ontwerpbesluit van het algemeen bestuur om toe te treden tot de nieuw opgerichte werkgeversvereniging van de VNG voor niet-gemeenten. Hier staat dus letterlijk in het voorstel hoe wij het willen hebben. Hoe kan het in vredesnaam dat een gemeente dat anders doet?

Mevrouw VAN DOORN (Lokaal Almelo Samen): De eerlijkheid gebiedt mij te zeggen dat in de bijlage bij het raadsbesluit wel dezelfde formulering wordt gebezigd. Daarom vroeg ik in hoeverre ook over de inhoud van al die bijlagen wordt besloten. Dit is het raadsbesluit en dat is wat je besluit.

De heer AKSE (SP): Precies. Daar staat letterlijk in wat je besluit en de bijlage is dezelfde als die wij hebben gekregen.

Mevrouw VAN DOORN (Lokaal Almelo Samen): Ik begrijp dat ik de motie nu moet indienen, ook al weten we nog niet hoe het besluit eruit gaat zien.

"Motie 2.

De raad van de gemeente Almelo, in vergadering bijeen d.d. 14 januari 2020, gehoord de beraadslaging, constateert:

dat de raad van de gemeente Almelo een amendement tot wijziging van het raadsbesluit betreffende 'uitbreiding bevoegdheden SON en ODT' heeft aangenomen; overweegt:

dat dit geamendeerde besluit gevolgen heeft voor de besluitvorming van de overige 13 Twentse gemeenten;

Draagt het college op / verzoekt het college:

het geamendeerde besluit onder de aandacht te brengen van de overige dertien Twentse

gemeenten, alsmede van de provincie,
en gaat over tot de orde van de dag."

De heer HÜMMELS (Leefbaar Almelo): Voorzitter! Ik hoop vaak dat zaken geleidelijk aan duidelijker worden, maar ik begrijp niet waarom er nu een definitief besluit ligt, terwijl de ODT ons vraagt voor 1 februari 2020 eventuele wensen en bedenkingen ten aanzien van dit ontwerpbesluit in te dienen. Wat is daar in hemelsnaam mis gegaan? Of ik heb niet goed geluisterd of de portefeuillehouder heeft het niet duidelijk genoeg gezegd. Ik begrijp niet waarom er nu al besloten wordt, terwijl we volgens de ODT eigenlijk nog bezwaar kunnen maken tegen het ontwerpbesluit. Ik begrijp er helaas steeds minder van.

De heer TEEUW (ChristenUnie): Voorzitter! Ik vind het een heel ingewikkelde procedure worden. Ik snap dat het wijzigen van de GR unaniem moet gebeuren. Maar als Almelo toestemming geeft om lid te worden van een werkgeversvereniging, zijnde de WSGO, en alle andere gemeenten geven toestemming om lid te worden van de WSGO en nog veel meer, snap ik niet waarom niet alsnog op basis van die besluitvorming de ODT lid zou kunnen worden van de WSGO. Dan kunnen we over die extra uitbreiding altijd nog een andere discussie voeren.

Vervolgens vind ik het ingewikkeld worden omdat het amendement van de Lokaal Almelo Samen-fractie blijkbaar helemaal niet kan. Ik wil in ieder geval vragen om de besluitvorming te splitsen in twee verschillende dictumpunten, maar eigenlijk zou het amendement dan moeten zijn om het dictumpunt van de ODT eruit te halen. Dat zou een logischer amendement zijn.

De heer GERRITSEN (burgemeester): Voorzitter! Wat voorligt, is niet de tekst. Het is bijna een soort abstractie. Wat voorligt, is de toestemming. Het staat de raad altijd vrij om op welke tekst hier ook ter tafel een amendement in te dienen. Als dat amendement aangenomen wordt, is het voorstel van vanavond gewijzigd. Maar daar hebben de andere veertien partners geen boodschap aan, want die hebben hun eigen voorstel dat zij van het AB van de ODT hebben gekregen. Feitelijk zegt het aannemen van het amendement, hoe het ook luidt, dat er geen toestemming is om de regeling te wijzigen zoals het AB van de ODT dat wenst. Mevrouw Van Doorn zegt: wij mogen toch wel een amendement indienen? Natuurlijk mag de raad een amendement indienen. Dat bestrijdt niemand.

Ik heb het woord "sentiment" niet gebruikt om mij neerbuigend uit te laten over de afweging van de raad, maar om te duiden op het sentiment dat ook deze burgemeester heeft ten aanzien van gemeenschappelijke regelingen in het algemeen. Het woord is al gevallen – ik weet niet meer wie van de leden het zei – het gaat ook om het vertrouwen in de overheid. Daar kunnen we elkaar de hand schudden. Dat herken ik. Het woord "sentiment" is niet gebruikt om gevoelens van de raadsfracties geringschattend te beoordelen, maar om juist de grondslag van het amendement weer te geven.

Mevrouw Van Doorn vraagt waarom niemand in het AB dit al heeft bedacht. Daar zitten inderdaad vijftien verstandige mensen bij elkaar. Zij hebben geen van allen het idee gehad dat deze wijziging een ander doel heeft dan wat is voorgelegd. Die gedachte is niet aan de orde geweest.

Mevrouw Van Doorn zegt dat het amendement dan wel gisteren gepresenteerd is maar dat de portefeuillehouder het logischerwijs had mogen verwachten, omdat het hem bekend was dat er bezwaren bestonden. Dat laat ik even voor wat het is. Ik heb het amendement gisteren gezien. Inderdaad kwamen die geluiden in de loop van de vorige week.

Er is gerefereerd aan artikel 9 van de regeling over de bevoegdheden. Dat zijn niet de bevoegdheden waarover we hier spreken. Het gaat over de bevoegdheden van een college. Dit is niet een regeling van raden, maar van colleges. Colleges hebben in Nederland de taak om milieuvergunningen af te geven en te handhaven. Een ouderwets woord, maar dat gebruik ik maar even om het wat makkelijker te houden. Die taak, die verantwoordelijkheid, blijft met het oprichten van de omgevingsdienst bij de colleges liggen. De bevoegdheid van ons college om te handhaven op een milieuvergunning ligt bij ons, maar wij hebben die gemandateerd aan de ODT om die voor en namens ons uit te voeren. Het college kan te allen tijde zeggen: we zijn het niet eens met de manier waarop dat gedaan is en we trekken het mandaat in. Dat is ook vervelend, want dan moet de omgevingsdienst het voor de ene gemeente op een bepaalde manier doen en voor een andere gemeente op een andere manier. In het interbestuurlijke contact uniformeer je dat met elkaar, hoewel er altijd couleur locale is. Dat artikel 9 heeft hier dus geen relevantie.

Dan kom ik bij de verwijzing naar Enschede. Enschede spreekt op 3 februari 2020 over het voorstel om toestemming te geven tot het wijzigen van de GR, dus de toestemming die ook hier voorligt. Daar ligt geen andere tekst voor. Integendeel, het is exact dezelfde tekst. Ook wordt voorgesteld om tegelijkertijd iets te doen – en nu zeg ik misschien iets gevoelig – wat de raad van Almelo al gedaan heeft, namelijk geen wensen of bedenkingen kenbaar te maken tegen het toetreden tot de werkgeversvereniging. Deze raad is vorige maand akkoord gegaan met het feit dat de ODT zou toetreden tot die personeelsvereniging. Dat was een verzamelbesluit. Juist om het allemaal te bundelen, hebben we dat niet gesplitst. De raad is dus al akkoord en heeft al besloten wat Enschede nog moet besluiten. Dat is dat punt 2.

Aan de orde is niet al of niet toetreden tot die werkgeversvereniging, want daar is deze raad al mee akkoord gegaan, althans daartegen heeft de raad in december geen wensen of bedenkingen ingebracht. Toen is al gezegd dat in een aantal van die regelingen de grondslag er nog onder moest worden aangelegd. Dat waren de SON en de ODT. Ik hoor een aantal leden zeggen dat zij het niet meer snappen, maar dat is zoals het zit. Er ligt bij geen van de andere participanten een andere tekst en er wordt niets anders gevraagd. Ook Enschede wordt gevraagd akkoord te gaan met de wijziging zoals die hier ligt.

Helaas – en daarmee verval ik in herhaling – is het zo dat als niet alle vijftien participanten, de Staten van Overijssel en de raden van de veertien Twentse gemeenten dat doen, de wijzigingsprocedure opnieuw moet.

De heer EKIZKUYU (GroenLinks): Stel dat het amendement wordt aangenomen, dan staat het de andere raden vrij om dat eventueel over te nemen. Aangezien wij als eerste aan zet zijn of als een van de eersten ...

De heer GERRITSEN (burgemeester): Ik heb in eerste termijn al gezegd – het klinkt wat juridisch – dat dat niet uitmaakt, want dan zeggen al die raden doordat ze een andere tekst vaststellen: wij geven geen toestemming voor de tekst zoals de ODT heeft aangeleverd. Er moet altijd een nieuw DB-besluit, een nieuw AB-besluit, een nieuwe brief van alle colleges naar de raden en de Staten komen. Het zou mooi zijn als alle vijftien het amendement toepassen, want dan zou je een soort shortcut hebben. Ik weet niet of wij de eerste zijn. Dat durf ik niet te zeggen. Maar het maakt feitelijk niet uit. Met het aannemen van een amendement geef je feitelijk geen toestemming. Alle vijftien moeten door het hekje. Als er eentje niet gaat, is het voor de procedure over en uit. Ik heb gezegd dat de raad dat kan doen. Ik neem er geen enkele aanstoot aan. Ik vind niet dat we in het debat de indruk moeten wekken dat we hier op de achtergrond van wat we met elkaar voelen uiteen gaan. Ik wijs er alleen op dat ik een andere afweging maak dan een aantal leden van deze gemeenteraad. Hoeveel dat er zijn, moet nog blijken. Ik heb en voel hetzelfde bezwaar, maar ik kom tot een andere conclusie als ik het afzet tegen de consequenties van dat besluit.

De heer DE VRIES (PvdA): Het duizelt me inmiddels. Ik krijg het idee dat de zwartepiet een beetje deze kant op wordt geschoven. Dat is een gevoel. Kan men dan niet toetreden tot die werkgeversvereniging? De burgemeester heeft gezegd dat de raad daar vorige maand al toe heeft besloten. Dan is het risico voor de werknemers toch geweken en kan iedereen toch rustig gaan slapen? Of zie ik het verkeerd?

De heer GERRITSEN (burgemeester): Met de opmerking over de zwartepiet ga ik niet mee. Dat heb ik niet gezegd. Ik heb gezegd: de raad en het college komen tot andere conclusies op hetzelfde vraagstuk. Dat is iets anders. Ik wil verre van mij houden dat die suggestie wordt gewekt.

Op de vraag van de heer De Vries is het antwoord "nee". De omgevingsdienst moet een juridische basis hebben in de GR om lid te kunnen worden van die werkgeversvereniging. Die juridische basis is er nu niet en die komt er niet als niet alle vijftien participanten de wijziging conform wat voorligt, vaststellen of in ieder geval op een uniforme manier op grond van een AB-besluit vaststellen. Dat heb ik al enkele malen gezegd. Meer kan ik er niet van zeggen. Het is zo lang als het breed is.

De VOORZITTER: Is er iemand die een stemverklaring over het amendement wil afgeven?

De heer TEEUW (ChristenUnie): Voorzitter! Ik wil graag weten hoe er gestemd wordt over het voorstel. Gaan we in één keer over het voorstel stemmen, of apart over de dictumpunten 1 en 2?

De heer GERRITSEN (burgemeester): Dat maakt op zich niet uit, want het amendement richt zich op dictumpunt 2. Als het amendement wordt aangenomen, blijft punt 1 ongewijzigd en kan de raad besluiten over het ongedeelde voorstel. Feitelijk geeft de raad dan toestemming op punt 1 en geen toestemming op punt 2, omdat de raad een gewijzigd voorstel vaststelt. Het voorstel kan gesplitst worden, maar het maakt op zich niet uit, want het wordt al gesplitst door het aannemen van het amendement.

De heer TEEUW (ChristenUnie): Je kunt ook tegen het amendement stemmen, maar dan vervolgens ook tegen dictumpunt 2. In de praktijk maakt het niet uit.

De heer STÖTELER (PVV): Voorzitter! Wie nu leeft, kan nu zorgen.

Aan de orde is de stemming over amendement 1.

De heer ÇETE (Lijst Çete): Voorzitter! Ik heb de discussie gevolgd en de burgemeester en de Lokaal Almelo Samen-fractie gehoord. Vooral de woorden van mevrouw Van Saane over het voorbeeld van de GGD en het feit dat daar geen reactie op is gekomen, hebben mij ervan overtuigd dat ik het amendement ga steunen.

De heer BUITENWEG (GroenLinks): Voorzitter! Ik had gezegd dat ik eerst de beraadslagingen wilde afwachten over dit amendement. Nu ik alles gehoord heb, stemmen wij voor het amendement.

Hierna wordt digitaal gestemd over amendement 1, waarna de voorzitter constateert dat het amendement is aangenomen met 21 tegen 12 stemmen.

Voor het amendement hebben gestemd de aanwezige leden van de fracties van Lokaal Almelo Samen, ChristenUnie, D66, SP, GroenLinks, PvdA, PVV, PVA, Leefbaar Almelo, Fractie Weinreder, Forum voor Rechts, Democraten.Nu en Lijst Çete.

Tegen het amendement hebben gestemd de leden van de fracties van CDA en VVD.

Aan de orde is de stemming over het geamendeerde raadsvoorstel.

Mevrouw TEN SELDAM (CDA): Voorzitter! Mijn fractie was van plan om voor het voorstel te stemmen, maar nu het geamendeerd is, zullen wij tegen het voorstel stemmen.

Hierna wordt digitaal gestemd over het geamendeerde raadsvoorstel, waarna de voorzitter constateert dat het is aangenomen met 21 tegen 12 stemmen.

Voor het geamendeerde raadsvoorstel hebben gestemd de aanwezige leden van de fracties van Lokaal Almelo Samen, ChristenUnie, D66, SP, GroenLinks, PvdA, PVV, PVA, Leefbaar Almelo, Fractie Weinreder, Forum voor Rechts, Democraten.Nu en Lijst Çete.

Tegen het geamendeerde raadsvoorstel hebben gestemd de leden van de fracties van CDA en VVD.

Aan de orde is de stemming over motie 2.

Mevrouw TEN SELDAM (CDA): Voorzitter! De consistentie dwingt ons om tegen de motie te stemmen, hoe sympathiek die misschien ook is.

Hierna wordt digitaal gestemd over motie 2, waarna de voorzitter constateert dat de motie is aangenomen met 21 tegen 12 stemmen.

Voor de motie hebben gestemd de leden van de fracties van Lokaal Almelo Samen, ChristenUnie, D66, SP, GroenLinks, PvdA, PVV, PVA, Leefbaar Almelo, Fractie Weinreder, Forum voor Rechts, Democraten.Nu en Lijst Çete.

Tegen de motie hebben gestemd de leden van de fracties van CDA en VVD.

De VOORZITTER: Ik wijs de raad erop dat het 22.50 uur is. Ik kijk of de aanvragers de motie vandaag op de agenda willen laten staan.

Mevrouw TEN SELDAM (CDA): De inschatting van de indieners is dat dit niet heel erg lang gaat duren. Ik stel voor om de motie af te handelen, zodat we de volgende keer met een verse agenda kunnen beginnen. Het is nu de actualiteit.

De VOORZITTER: Dan geef ik mevrouw Ten Seldam het woord.

Mevrouw POL (Forum voor Rechts): Ik vraag me af of de rest van de raad ook een mening mag geven over de vraag of het punt wel of niet wordt doorgeschoven.

De VOORZITTER: U wilt een ordevoorstel doen?

Mevrouw POL (Forum voor Rechts): Ja, ik zou het fijn vinden als het werd doorgeschoven. Ik merk dat er één raadslid een mening geeft en dat er klakkeloos van uitgegaan wordt dat de rest dat ook vindt.

De VOORZITTER: Het is nog geen 23.00 uur. Normaal is de vergadering om 23.00 uur afgelopen. Ik heb gevraagd aan de indieners of zij de motie alsnog willen indienen vanavond. Maar als u een punt van orde wilt inbrengen om de motie door te schuiven, kijk ik even naar de rest.

Mevrouw POL (Forum voor Rechts): Ja, dat wil ik graag. Ik zou graag naar huis willen en een andere keer verder gaan. Ik denk dat hier best fel over gediscussieerd wordt en ik vind slapen toch ook wel erg prettig. Dat is mijn voorstel, maar ik weet niet hoe de rest erover denkt. Ik zou het fijn vinden als we gezamenlijk een mening zouden bepalen.

De VOORZITTER: Dan gaan wij het ordevoorstel in stemming brengen. Als u de motie vandaag nog in stemming wilt brengen, kiest u voor 2. Als u de motie wilt doorschuiven, kiest u voor 3. Zeg ik het verkeerd, mijnheer Çete?

De heer ÇETE (Lijst Çete): Het ordevoorstel van mevrouw Pol is om het vandaag van de agenda te halen. Als we haar ordevoorstel steunen, kiezen wij 2 en als we dat niet steunen, kiezen we 3.

Mevrouw TEN SELDAM (CDA): Het is niet de vraag of wij de motie willen doorschuiven. Dat zou aanhouden zijn en daar gaan de indieners over. De vraag is feitelijk of het volgende agendapunt behandeld wordt, dan wel wordt doorgeschoven naar de volgende raadsvergadering, waar het dan als eerste geagendeerd wordt. Die vraag wordt volgens mij door mevrouw Pol voorgelegd.

De VOORZITTER: Mevrouw Ten Seldam, kunt u het nog een keer zeggen? Iedereen roept wat en nu ben ik zelf in de war.

Mevrouw TEN SELDAM (CDA): Het betreft een ordevoorstel. Het ordevoorstel zou, gezien het tijdstip – zo staat het in de verordening die wij zelf opgesteld hebben – zijn dat er wordt gekeken of wij het volgende agendapunt willen behandelen of het willen doorschuiven naar de volgende vergadering, zonder een titel te noemen of wat dan ook. Het gaat om de vraag of wij het volgende agendapunt willen behandelen, dan wel de vergadering willen sluiten en met het restant van de agenda de volgende keer willen doorgaan.

De VOORZITTER: Dank u voor de hulp. Dan breng ik bij dezen in stemming het voorstel om het volgende agendapunt vanavond te behandelen, dan wel het door te schuiven naar de volgende vergadering. Keuze 3 is doorschuiven en keuze 2 is nu behandelen.

Hierna wordt digitaal gestemd over het ordevoorstel, waarna de voorzitter constateert dat

het is aangenomen met 20 tegen 13 stemmen.

De VOORZITTER: Dat betekent dat wij de motie nu gaan behandelen.

10. Motie vreemd aan de orde van de fracties van CDA en ChristenUnie inzake Alternatieven voor huidige vuurwerksituatie bij de jaarwisseling.

Mevrouw TEN SELDAM (CDA): Voorzitter! Vuurwerk en Oud en Nieuw lijken onlosmakelijk met elkaar verbonden. Toch staat het gebruik van vuurwerk tijdens ons Oud- en Nieuwjaar ter discussie. Overlast door ongelukken en vandalisme hebben ertoe geleid dat de maatschappelijke maar ook de politieke discussie steeds meer toeneemt. De tijd waarin vuurwerk mag worden afgestoken, is ingekort, maar de periode waarin het verkocht mag worden, is langer geworden. Gemeenten stellen steeds vaker vuurwerkvrije zones in tijdens de jaarwisseling, maar handhaving is bijna niet mogelijk door overbelaste handhavers en politie. De Tweede Kamer neemt een motie aan om het vuurwerkgebruik terug te dringen, maar ook wordt toegestaan om zwaarder vuurwerk, dus met meer kruit, in Nederland te verkopen. Zomaar twee besluiten uit de achter ons liggende jaren die contrair zijn aan elkaar, en zo zijn er nog meer, maar die zal ik nu maar niet benoemen.

Buskruit is in eerste instantie ingezet voor wapens en vervolgens ook om religieuze feesten en rituelen luister bij te zetten. De Nieuwjaarsviering was een van die feesten waarbij vuurwerk werd afgestoken. Met het lawaai werden kwade geesten verjaagd.

Voor velen is de jaarwisseling echter geen feestelijke gebeurtenis meer door het vele en krachtige vuurwerk. Doel van de motie is dan ook om te kijken wat de voor- en nadelen zijn van mogelijke alternatieven om de traditie van een feestelijke jaarwisseling te kunnen blijven voortzetten. Er zullen ongetwijfeld kosten aan verbonden zijn, maar als die kosten zorgen voor lagere kosten van materiële schade door vuurwerk en handhavingskosten, gaan de kosten voor de baat uit.

In het besluit staan twee alternatieven: het organiseren van een drone-show en een vuurwerkshow die door de gemeente of door verenigingen op buurt- of wijkniveau kan worden georganiseerd. Maar er zijn natuurlijk ook andere alternatieven denkbaar. Zoals het nu gaat, is het voor velen geen feestelijke jaarwisseling. Inwoners vragen ons om bezinning en reflectie. Het gaat ons erom dat de jaarwisseling een feest blijft van saamhorigheid, gezelligheid en van elkaar ontmoeten.

"Motie.

Alternatieven voor huidige vuurwerksituatie bij de jaarwisseling.

De raad van de gemeente Almelo, in vergadering bijeen d.d. 14 januari 2020, constateert dat:

- In 2001 er door de Tweede Kamer der Staten Generaal al een motie is aangenomen op initiatief van de leden Van den Berg (SGP), Mosterd (CDA) en Slob (CU), waarin zij de regering oproep 'beleid te ontwikkelen dat gericht is op krachtige ontmoediging van gebruik van vuurwerk';
- in 2006 de vuurwerkregels werden verruimd, vuurwerk met een maximum van 500 gram kruit in plaats van maximaal 200 gram kruit mag worden verkocht in Nederland;
- bij de jaarwisseling 2006 / 2007 steeg het aantal vuurwerkslachtoffers met bijna 50 procent, na jaren van een gestaag dalende lijn;
- er dit jaar weer sprake was van meer incidenten, meer vuurwerkslachtoffers, meer geweld tegen hulpverleners en er zelfs mensen om het leven zijn gekomen;
- naast lichamelijk letsel in Almelo jaarlijks voor vele duizenden en landelijk voor miljoenen aan materiële schade in de openbare ruimte en particulier eigendommen door vuurwerk wordt veroorzaakt;
- acht van de tien letsels werden veroorzaakt door legaal vuurwerk en de helft van de slachtoffers omstanders zijn;
- politie, brandweer, ambulance, artsen en verpleegkundigen, dierenbeschermers en vele andere opgeroepen hebben tot maatregelen om consumenten vuurwerk of bepaalde soorten vuurwerk te verbieden;
- in de gemeentelijke APV wij geen uitzonderingen kunnen maken in soort vuurwerk, we moeten of ja of nee zeggen tegen vuurwerk;

- het afsteken van (zwaar) vuurwerk, vooral in de avond en nachtelijke uren, het gehele jaar plaatsvindt en voor overlast zorgt;

overweegt dat:

- het verbieden van het knalvuurwerk en de vuurpijlen door het kabinet een eerste stap is in de goede richting;
- het beperken van de vuurwerkverkoop tot alleen op 31 december bij draagt aan het beperken van de overlast;
- Oud en Nieuw voor iedereen feestelijk moet zijn en dat het van belang is dat de openbare orde en veiligheid kunnen worden gehandhaafd;
- vuurwerkvrije zones in de stad geen oplossing is omdat het moeilijk handhaafbaar is en de verkoop van consumentenvuurwerk wettelijk is toegestaan;
- voor de vuurwerktraditie andere alternatieven mogelijk zijn zoals drones en dit een mooie uitdaging is voor de gemeente Almelo om samen met de High Tech Academy als een van de eerste gemeenten in Nederland bij de jaarwisseling 2020 / 2021 een droneshow te organiseren;
- de gemeente kan zelf een vuurwerkshow organiseren of dit op wijk- of buurniveau laten organiseren door verenigingen in het kader van eigen initiatief, saamhorigheid en gezelligheid;

verzoekt het college om:

1. te onderzoeken of er alternatieven zijn zoals:
 - a. dat de gemeente Almelo bij de jaarwisseling 2020-2021 (als een eerste stap naar een andersoortige nieuwjaarsviering) als een van de eerste Nederlandse gemeente een drone-show te organiseren;
 - b. om als gemeente een vuurwerkshow te organiseren of dat op wijk- en buurniveau laten verzorgen door verenigingen;
 2. om aan het kabinet en de Tweede Kamer kenbaar te maken dat het huidige vuurwerkbeleid maatschappelijk niet langer verantwoord is en vraagt om een verbod op consumentenvuurwerk of ten minste een beperking van consumentenvuurwerk;
 3. de raad uiterlijk voor 1 juli 2020 te informeren over de resultaten van punt 1 van deze motie,
- en gaat over tot de orde van de dag."

De motie ondertekend door de fracties van CDA en ChristenUnie.

De heer STÖTELER (PVV): Voorzitter! De tendens en de stand van de discussie rondom vuurwerk bevalt de PVV-fractie totaal niet. De PVV-fractie vindt de huidige wet, zoals die er nu ligt, duidelijk. Wat verboden is, is verboden. Wat illegaal is, is illegaal. Waar overlast is, moet die worden gestopt en moet de overtreder zo nodig en zo mogelijk worden bestraft. Zo simpel is het. In plaats van in de aanloop naar de jaarwisseling handhavend op te treden, zoals het hoort, vond onze burgemeester het nodig om in zijn hoedanigheid van handhavend orgaan en onderdeel van de uitvoerende macht druk uit te oefenen en te proberen zich te mengen in een discussie die thuishoort bij de wetgevende macht, een politieke discussie. Politiek bedrijven staat een burgemeester niet.

De heer ÇETE (Lijst Çete): De heer Stöteler doet net alsof onze burgemeester op een eiland zit en dat de rest van Nederland hier geen uitspraken over heeft gedaan. Er zijn zelfs burgemeesters die het hun raden hebben aangeraden om nu al een verbod op te leggen. Hij zet onze burgemeester in een hoekje, net alsof hij de enige burgemeester in Nederland is die hier een uitlating over doet. Terwijl zijn eigen politieke partij landelijk gezien tot een paar dagen geleden altijd fel voorstander was, heeft hij het gedurfd om tegen te zijn, in het belang van de politie, de brandweer, hulpverleners en mensen die er last van hebben. Ik werp het verre van mij. Dat wil ik even gezegd hebben.

De heer STÖTELER (PVV): Ik vervolg mijn betoog. De burgemeester van Almelo toonde zich met het pleiten voor een vuurwerkverbod een echte VVD-burgemeester. De pleziertjes, de tradities en gebruiken van de Nederlandse burger, en dus ook de Almelose burger, moeten verboden worden. Maar Nederland is het niet met hem eens. Afgelopen jaarwisseling werd voor € 77 miljoen aan vuurwerk gekocht, € 77 miljoen. De pleziertjes van de gewone man en van de

kinderen moeten van deze burgemeester verboden worden. Maar als het aankomt op de fanatieke islam in onze stad, moet die van deze burgemeester alle ruimte krijgen ...

De VOORZITTER: Mijnheer Stöteler, ik verzoek u zich bij het vuurwerk te houden.

De heer STÖTELER (PVV): ... en verklaart hij zich een liberaal pur sang. Daarmee kwam wat de PVV-fractie betreft de hardste knal deze Oudejaarsdag niet van een carbidbus in het buitengebied, maar van het zorgvuldig tot ontploffing gebrachte voetstuk van de burgemeester zelf. Namens de PVV zeg ik tegen de burgemeester: ga gewoon handhaven, de regels zijn er niet voor niets.

De Nederlandse bevolking gaf het afgelopen jaar € 77 miljoen uit aan vuurwerk, een absoluut record. Desondanks zie je vandaag dat de volksvertegenwoordiging landelijk, maar ook hier, pleit voor een vuurwerkverbod voor consumenten. Vraagt u zich even af wie u vertegenwoordigt in die discussie.

De heer HÜMMELS (Leefbaar Almelo): Ik vind de heer Stöteler een bijzonder mens. Hij doet heel ingewikkeld over heel veel geld voor vuurwerk en dat vindt hij prachtig. Hoeveel geld wordt er aan windmolens uitgegeven? Vind hij ook dat dat moet?

De heer STÖTELER (PVV): Dit is € 77 miljoen die de Nederlandse inwoner voor zijn eigen vuurwerk uitgeeft. Het zijn geen bestedingen van de overheid. Het zijn mensen die zelf vuurwerk leuk vinden. Dit was een absoluut record aan uitgaven voor vuurwerk.

De heer ÇETE (Lijst Çete): Als dit de meetlat is ... Stel dat er morgen een boek wordt geschreven dat de PVV een ondemocratische partij is en dat het boek voor € 100 miljoen wordt verkocht, is de heer Stöteler het er dan mee eens dat de PVV een ondemocratische partij is? Is zijn meetlat: hoe meer geld hoe beter? Ik snap het even niet.

De heer STÖTELER (PVV): Ik snap deze interruptie niet.

De motie van de fracties van CDA en ChristenUnie roept op tot twee zaken. Het eerste is een onderzoek naar een alternatieve viering van de jaarwisseling. De indieners geven daarbij twee voorschotten, namelijk het organiseren van een drone-show of een centrale vuurwerkshow of decentrale vuurwerkshow in de wijken. Dat onderzoek vinden wij totaal overbodig. Als je dat zou willen regelen, doe het dan gewoon, met steun van de PVV. Maar blijf van het vuurwerk af dat die mensen graag zelf afsteken. Onderzoek kost geld en wat mag dat onderzoek dan kosten en wat moet het behelzen? Moet het bijvoorbeeld een enquête of een referendum onder de inwoners zijn?

Het tweede dictumpunt vraagt ons college aan het kabinet en de Tweede Kamer der Staten-Generaal kenbaar te maken dat het huidige vuurwerkbeleid niet langer maatschappelijk verantwoord is. Heel grote woorden: maatschappelijk niet langer verantwoord. Ik wijs nog een keer op die € 77 miljoen, een absoluut record. Waar baseren de indieners zich op met deze grote woorden dat het maatschappelijk niet langer verantwoord is. Dat vindt onze maatschappij kennelijk niet.

Mevrouw TEN SELDAM (CDA): In de afgelopen weken zijn er diverse enquêtes gehouden. De ene zal wat groter en meer valide zijn dan de andere, maar overal komt naar voren dat inwoners vinden dat de discussie gevoerd moet worden en dat er gekeken moet worden wat het betekent. Die € 77 miljoen geeft de inwoner uit, daar gaan de heer Stöteler en ik niet over. Ik hoor de heer Stöteler echter niet over de schade die aangericht wordt door het vuurwerk, zowel in de openbare ruimte als aan persoonlijke bezittingen. Daar ben ik wel benieuwd naar.

De heer STÖTELER (PVV): Daar begon ik mijn betoog mee. Ik zal het nog een keer voorlezen: wat verboden is, is verboden. Wat illegaal is, is illegaal. Waar overlast is, moet die weggenomen worden. Heel simpel: handhaven!

Mevrouw TEN SELDAM (CDA): Dan is de heer Stöteler het met ons eens dat handhaving met betrekking tot vuurwerk eigenlijk onmogelijk is op dit moment. Ik denk dat we daar realistisch in moeten zijn. Je kunt heel makkelijk roepen dat het niet mag. Je mag niet met je

telefoon in je hand op de fiets zitten. Je mag niet met je telefoon in je hand aan het hoofd zitten. Als ik voor elke fietser en autorijder die ik dat zie doen een tientje kreeg, organiseerde ik een fantastische drone-show bij de volgende jaarwisseling.

De heer STÖTELER (PVV): Dat is een goeie. Dat de handhaving onvoldoende is, wil niet zeggen dat die onmogelijk is. Handhaving is wel mogelijk, maar er wordt niet voldoende op ingezet. Daar kunnen we misschien wel iets aan doen.

De heer BUITENWEG (GroenLinks): Voorzitter! Men kent de GroenLinks-fractie als een groot en fervent tegenstander van vuurwerk, al jaren. Acht jaar geleden is er een meldpunt Vuurwerkoverlast opgericht door GroenLinks. Samen met de PVV hebben we tijdens de begrotingsbehandeling een motie over vuurwerkvrije zones ingediend, die helaas niet gesteund werd in deze raad. Er waren zes stemmen voor.

De heer STÖTELER (PVV): Dat was niet de PVV, maar de PVA.

De heer BUITENWEG (GroenLinks): Sorry, de PVA. Excuus, de heer Stöteler heeft gelijk. Wij zijn blij dat partijen nu voortschrijdend inzicht laten zien en met deze motie komen. Wij kunnen die van harte steunen. Eigenlijk gaat de motie ons niet ver genoeg, want bij punt 2 staat een verbod op consumentenvuurwerk en daar had wat ons betreft een punt achter mogen staan, dus niet de nuancering van een beperking die erachter staat. Ik heb begrepen dat er vandaag in de Tweede Kamer een meerderheid tegen vuurwerk is geconstateerd. Dat wordt ondersteund met deze motie.

Mevrouw TEN SELDAM (CDA): Ik snap de opmerking van de heer Buitenweg, maar ik hoop dat hij het met mij eens is dat je niet altijd direct van de kelder naar de zolder kunt springen. Dan kun je onderweg wel eens een ongeluk krijgen. Je kunt het wel etage voor etage doen.

De heer BUITENWEG (GroenLinks): Die poging heb ik, zolang ik in de raad zit, herhaaldelijk ondernomen, maar ik ben altijd in de kelder gebleven wat vuurwerk betreft, zelfs bij het vragen om een vuurwerkvrije zone. Voor twee plekken in de binnenstad, de Korenmarkt en de kinderboerderij, kregen we hier niet de handen op elkaar. Dat wil ik wel even vermeld hebben.

De PVV is een partij van tradities en pleit voor de traditie van vuurwerk. In Nederland is volgens mij drugsgebruik ook al bijna een traditie en daar gaan zelfs miljarden in om: ook verboden.

De heer STÖTELER (PVV): Daar is GroenLinks dan weer voor.

De heer GERRITSEN (Democraten.Nu): Voorzitter! Zo laat op de avond is het natuurlijk heel mooi en als ik naar buiten kijk, denk ik af en toe aan de vuurwerkpijlen die knallen en schieten. Dat is heel mooi, maar ik wil terug naar de discussie over de voorliggende motie.

Het initiatief is nu bij de CDA-fractie weggekomen, maar had bij alle andere partijen weg kunnen komen, want het is een landelijk spelend fenomeen op dit moment. Die discussie is stevig gaande. Dat is heel mooi, maar aan het einde van de rit moeten we als gemeente niet overal het voortouw in nemen en geld gaan uitgeven om onderzoekjes te gaan doen en om alternatieven te bedenken. Aan het einde van de rit moet er landelijk een besluit komen of het vuurwerk dat nu nog geproduceerd en verkocht wordt nog mag en welke grens er komt.

Uit onderzoeken, waar mevrouw Ten Seldam naar verwees, is gebleken dat er voor- en tegenstanders zijn. Onze fractie is nog steeds voorstander van consumentenvuurwerk in de stad zoals dat er nu ook is. Er moeten alleen wel grenzen worden gesteld aan het extreme knalvuurwerk. Ik ben het eens met de PVV – dat is niet zo vaak het geval maar vandaag wel – dat we het moeten inrichten op de manier die de wet voorschrijft en dat we ook op die manier moeten kunnen handhaven. Dan komen we wel in het spel.

Stel dat er landelijk een vuurwerkverbod komt voor een bepaalde categorie, dan betekent dat dat wij het ook moeten kunnen uitvoeren. Dan komt de raad aan zet. Zijn wij dan van plan om, zoals het voorstel in de motie luidt, eventueel drones of leuke vuurwerkshows te geven, dan is dat prima, maar dan is dat een keuze van de raad. Ik vind echter niet dat, zoals in dictumpunt

2 staat, het consumentenvuurwerk volledig van de baan moet. Daar zullen wij tegen stemmen.

Ik vind dat de voorliggende motie voor de muziek uit loopt. Er staat een aantal punten in waar ik me niet in kan vinden. Wij zullen de motie niet steunen.

De heer TEEUW (ChristenUnie): Voorzitter! Mevrouw Ten Seldam heeft het al keurig verwoord. De bijdrage van de heer Stöteler triggert mij om iets te zeggen. Nee, wij willen geen pleziertjes bieden. Ik vraag mij af of handhaven hier überhaupt de oplossing überhaupt is. Wat voor politiestaat willen we worden? Ik was zelf deze jaarwisseling niet in Almelo, maar heb wel van mensen uit onze kerk gehoord hoe het daar gegaan is. Dat is overigens wel leuk om te vertellen. Er waren mensen 's nachts naar de kerk gegaan om daar voor eenzaam een plek te bieden om het gezamenlijk te vieren, maar er zat ook de gedachte achter dat men 's nachts in het gebouw ging zitten om te kijken of er iets gebeurde. Dan zie je dat er een groep mensen in het gebouw zit en dat desalniettemin de buurtbewoners op het dak klimmen en daar vuurwerk afsteken en dat er ruiten sneuvelen.

Het lijkt alsof we het allemaal normaal vinden. De verzekering regelt het wel. En dat is nog niks vergeleken met de Jasmijnstraat daar tegenover. In de krant stond dat er twee auto's beschadigd waren, maar voor zover ik heb begrepen, is er een dubbele glasplaat van een woning uit geknald. De mensen hebben geen geld om er een nieuwe ruit in te zetten. Het is wel verhaald op de dader. Het lijkt er soms op dat Oud en Nieuw een soort vrijbrief wordt om helemaal los te gaan. Daarom is de ChristenUnie landelijk met een voorstel gekomen voor het model zoals dat nu in Malta gehanteerd wordt. Het gaat om het verbieden van consumentenvuurwerk en om het idee dat iedere buurt zijn eigen vuurwerk kan gaan afsteken. Dan kun je wel vuurwerk afsteken, zoals dat nu ook gebeurt, maar dan zijn er geen incidenten.

Mevrouw POL (Forum voor Rechts): Is de heer Teeuw met mij eens dat dat juist de kern van het probleem wordt, dat het erop lijkt dat Oud en Nieuw een vrijbrief wordt om los te gaan? Kennelijk is de handhaving niet goed. Het systeem zoals het was, was prima, maar er werd ook gehandhaafd. Als er wordt gehandhaafd, is deze motie niet nodig. Dan kunnen we onze tradities in ere houden. Er wordt niet gehandhaafd. Dat zegt de heer Teeuw zelf ook. Is dat niet de kern waarop we ons zouden moeten richten?

De heer TEEUW (ChristenUnie): Ik was de afgelopen jaarwisseling niet in Almelo, maar heb wel de indruk dat er beter te handhaven valt. Dat ben ik met mevrouw Pol eens. Ik vraag me echter af of je daar alles mee oplost. Is een rotje wel of niet legaal? Ik vraag me af hoeveel handhavers zij in gedachten heeft om dit te gaan doen.

Mevrouw POL (Forum voor Rechts): Ik weet niet hoeveel dat er zouden moeten zijn. Het is duidelijk dat er te weinig handhaving en te weinig blauw op straat is. Laten we daar eens mee beginnen. Laten we daar de prioriteit leggen. Daar heeft burgemeester Gerritsen een rol in, maar daar kom ik straks op.

De heer STÖTELER (PVV): Wij willen allebei geen raddraaiers op het dak van de kerk. Wij hebben gepleit voor handhaven. Die mensen moeten de volgende jaarwisseling zo mogelijk worden vastgezet. Dat doet hen daadwerkelijk pijn. Dat is ook gebeurd met die gasten in Den Haag in Duindorp. Zij zijn 30 december opgepakt. Dat doet hen verschrikkelijk pijn. Zij beleven heel veel plezier aan Oud en Nieuw en hebben overtredingen begaan. Er wordt nu gehandhaafd en ze zitten vast met Oud en Nieuw. Dat doet hen verschrikkelijk pijn. Dat zou er moeten gebeuren. Wij willen allebei die mensen niet meer op het dak, maar de heer Teeuw kiest ervoor om alles te verbieden en wij zeggen: wij halen die mensen van het dak en zetten ze vast.

De heer TEEUW (ChristenUnie): De heer Stöteler legt mij in de mond dat wij het willen verbieden, maar zo staat het niet in de motie.

De heer DE OLDE (PVA): Wij waren inderdaad voor vuurwerkvrije zones. Waarom heeft de ChristenUnie-fractie daartegen gestemd? Met handhaving had dat toch ook moeten lukken?

De heer TEEUW (ChristenUnie): Ik moet even in mijn geheugen graven, maar dat slaat denk ik terug op handhaving. Wij hebben geen principiële bezwaren tegen vuurwerkvrije zones.

De heer ÇETE (Lijst Çete): Vindt de heer Teeuw dit niet te voorbarig en te vroeg? Voor het eerst lijkt er een meerderheid in de Tweede Kamer te zijn. Stel dat er een wet aangenomen wordt, dan moet men ook met middelen komen waarmee wij worden gefaciliteerd in het handhaven. Nu wil hij al dingen vooruit regelen, terwijl er nog geen duidelijkheid is. Het lijkt leuk, maar we kunnen er een keer naar kijken als er een meerderheid in de Kamer is.

De heer TEEUW (ChristenUnie): Er zit een wederkerigheid in. Dat punt wilde ik nog noemen. Als je op vergunningenbasis vuurwerk wilt afsteken, moet je lokaal kijken hoe je dat wilt organiseren en of het haalbaar is. Dat zit ook in de onderzoeksvraag in de motie.

Mevrouw POL (Forum voor Rechts): Voorzitter! Een vuurwerkverbod. Is Forum voor Rechts gecharmeerd van aso's, tuig, die rotjes naar bejaarden gooien of sterker vuurwerk? Is Forum voor Rechts gecharmeerd van aso's die vuurwerkbommen onder een politieauto gooien? Nee. Is Forum voor Rechts gecharmeerd van mensen, aso's, tuig, psycho's, die dieren mishandelen met vuurwerk? Nee. Maar dat soort idioten gaat zo ver. Toen ik klein was – en ook als volwassen mens – kwam het niet in me op om dat iemand aan te doen. Als je tot dat soort acties overgaat, zit er al een flink steekje los. Dan ben je eigenlijk een zieke geest. Zieke geesten help je niet met een vuurwerkverbod.

De VOORZITTER: Heeft dit te maken met de motie?

Mevrouw POL (Forum voor Rechts): Ik weet het niet. Heb ik het niet over vuurwerk gehad?

De VOORZITTER: Ik weet het niet. Ik vraag het even. Ik had het idee dat u een ander spoor op ging.

Mevrouw POL (Forum voor Rechts): Volgens mij heb ik allemaal voorbeelden van vuurwerk genoemd. Het gaat over een motie over vuurwerk. Sorry, maar ik vind het echt een domme vraag.

De heer PAUWELS (VVD): Ik zou graag op dit tijdstip van de dag geen woorden horen als "idiot". Laten we elkaar een beetje respecteren.

Mevrouw POL (Forum voor Rechts): Wil je iemand die een dier mishandelt met vuurwerk geen idiot noemen?

De heer PAUWELS (VVD): Mevrouw Pol, dank u wel.

De VOORZITTER: Gaat u door, mevrouw Pol.

Mevrouw POL (Forum voor Rechts): Ik heb ernstige moeite met dat soort mensen. Sterker nog, dat soort mensen mag van mij heel lang de gevangenis in. Kleine kinderen of ettertjes die dit doen – ik doe geen enkele concessie aan het woordgebruik bij dit soort jongetjes of meisjes – moeten hard aangepakt worden. Dan komen we weer terug op het punt van handhaving. Dat gebeurt niet.

Het verbijstert mij – en dan sluit ik aan bij de PVV – dat ik in de krant lees hoe onze burgemeester denkt over een vuurwerkverbod en dat hij zijn mening daarover ventileert. Als ik hem over een concreet aangenomen wetsvoorstel, het boerkaverbod, bevraag, zegt hij: ik ben de burgemeester, maar ik heb daar geen bevoegdheid toe, want dat valt buiten mijn reikwijdte. Sorry, maar waarom bemoeit hij zich dan met het vuurwerk? Dat is kennelijk dan ook niet van de openbare orde. Ik vind dat schrijnend en heb me daar mateloos aan gestoord.

Ik ga niet voor deze motie stemmen, omdat ik geen moeite heb met het vuurwerk dat er thans is en omdat onze mooie tradities misbruikt worden door tuig. Dat verergert. Vroeger gebeurde het ook. Als klein meisje ben ik best wel geschokt en heb ik verschrikkelijke verhalen gehoord over dieren die leed hadden door tuig. Dan ben je een zieke geest. Ik kan niet begrijpen hoe je dat een dier kunt aandoen, net als ik niet kan begrijpen hoe je vuurwerk naar een oudere dame in een rolstoel of iemand met een hond gooit. Dat soort mensen gaan dit soort dingen toch

doen. Zij gebruiken wel een ander wapen of middel om mensen en dieren te mishandelen en te treiteren. Naar mijn idee is dat de oplossing niet.

Er moet sterker worden gehandhaafd en daar ligt een grote rol voor onze burgemeester, als hij zijn taak daadwerkelijk oppakt. Dat had hij ook moeten doen bij het boerkaverbod.

De heer GERRITSEN (burgemeester): Voorzitter! Er is alle reden om deze motie serieus te benaderen. Ik heb waardering voor het initiatief dat de indieners hebben genomen om deze motie onder de aandacht van de gemeenteraad te brengen.

Ik durf nu niet in te schatten wat een onderzoek als bedoeld in de motie gaat kosten, maar kan wel aangeven dat zo'n onderzoek uitvoerbaar is en dat we dat binnen enige proporties kunnen vormgeven. Dat deel van de motie ontmoet geen bezwaar bij het college, voor zover dat al relevant is, zo zeg ik er vanuit mijn respect voor de gemeenteraad bij.

Het tweede punt vraagt om kenbaar te maken wat de opvatting van de raad is. Die moet verwoord worden in de besluitvorming over deze motie. De opvatting van de portefeuillehouder voor openbare orde en veiligheid in deze gemeente, de burgemeester, mag, redenerend op grond van zijn ervaringen en inzichten die hij met zijn medewerkers opdoet, helder zijn. Die is al een aantal malen aangehaald in de eerste termijn. Ik zou het een ondersteuning vinden van het standpunt dat ik zelf heb ingenomen als de gemeenteraad dit ook zou zeggen. De vraag is natuurlijk wel hoe relevant dat nog is omdat in Den Haag in de Tweede Kamer daarover eigen afwegingen gemaakt moeten worden. We mogen verwachten dat men daar, zoals wij dat in onze gemeente doen, rekening houdt met opvattingen die in het land leven.

Punt 3 is uiteraard uitvoerbaar.

Dan reageer ik op de punten die gemaakt zijn over de actualiteit en de handhaving van de vuurwerkregels in het algemeen. De politie in de regio-eenheid Oost-Nederland, feitelijk landelijk maar vooral in de grensstreek, richt zich buitengewoon serieus op het opsporen van de handel in illegaal vuurwerk. Die handel begint overigens al in de zomermaanden. Dan beginnen de eerste busjes al te rijden, vooral naar landen in het Oostblok, waar andere, zwaardere en illegale vormen van vuurwerk verkrijgbaar zijn. Dat vuurwerk wordt vervolgens ondergebracht in distributiecentra in Nederland, van waaruit het in de loop van het najaar wordt doorgesluisd naar de detailhandel. Via allerlei inlichtingen en opsporingsmethoden probeert de politie die handel plat te leggen. Dat is ook handhaving.

Mijn collega van de gemeente Rotterdam zei kort na Nieuwjaar in de oproep over steviger handhaven: waarmee moet ik verder nog gaan handhaven? Handhaven raakt een capaciteitsvraagstuk. Dat is een beschouwing die je moet maken ten aanzien van de lokale handhaving. Je moet capaciteit hebben, uren die je opmaakt en die op een ander moment niet opnieuw te gebruiken zijn bij boa's of politieagenten. Dat is één deel van een beperking op handhaving.

Een tweede is de effectiviteit van handhaving. Dat raakt aan de discussies die we in eerdere instantie aan de hand van een voorstel van de heer Buitenweg voerden over vuurwerkvrije zones. Ik heb toen gezegd dat het effectief moet zijn. Je moet de uren die je extra gaat benutten van je medewerkers en die in februari, maart of april elders gecompenseerd moeten worden, nuttig maken. De vraag is of je zo'n vuurwerkvrije zone op een effectieve manier kunt handhaven. De beste manier is om een agent of handhaver op de hoek van de straat te zetten. Dat kan niet. De handhaving van vuurwerkvrije zones, anders dan dat je een beroep doet op de moraliteit van mensen om in de buurt van een kinderboerderij, een instelling voor dierenwelzijn, een verzorgingstehuis, een hospice of een ziekenhuis geen vuurwerk af te steken, is dus ingewikkeld.

Wordt er dan niemand opgepakt? Integendeel. Ik was op Oudejaarsdag zelf enige tijd op het politiebureau en was er getuige van hoe een aantal jongeren binnen werd gebracht, die aangehouden waren voor het bezit van illegaal vuurwerk. Zij waren tot tranen toe geroerd, omdat het vele zakgeld dat zij hadden geïnvesteerd in het aankopen van illegaal vuurwerk voor hun ogen verdampte. Het vuurwerk werd in een vuurwerkcontainer gegooid. Er wordt dus wel degelijk gehandhaafd. In een stedelijke omgeving met ruim 70.000 inwoners moeten we niet de illusie hebben dat we daarmee de overlast die vuurwerkgebruik, ook legaal vuurwerkgebruik, teniet kunnen doen. Er zullen altijd te weinig handhavers zijn. Er is geen begroting groot genoeg, ook in deze gemeente niet, omdat dat honderd procent te kunnen dekken.

De opvatting van het college is dat wij de motie uitvoerbaar achten op onderdeel 1. Wij zullen, als dat de opvatting van de raad is, die graag overbrengen aan het kabinet en de Tweede Kamer. Wij zullen daarover uiteraard tijdig het gesprek met de raad gaan voeren.

De heer STÖTELER (PVV): De portefeuillehouder begon zijn betoog met de distributie vanuit Oost-Europa, die in de zomer al plaatsvindt. Maar dat heeft niets te maken met de openbare orde, waar de burgemeester als portefeuillehouder verantwoordelijk voor is. Dat is vuurwerk dat, legaal of illegaal, in de aanloop naar Oudejaarsdag wordt afgestoken en op Oudejaarsdag eerder dan toegestaan. Dat is het feit dat het harder vuurwerk is en dat mensen worden lastiggevalen in het tijdvak waarin het wel mag. De burgemeester zegt: handhavers hebben we altijd tekort. Dat kan toch niet waar zijn. Er is een moment waarop je genoeg handhavers hebt. Wanneer zou dat moment kunnen zijn? Wat is daarvoor nodig?

De heer GERRITSEN (burgemeester): Ik ben blij met deze interruptie, omdat die mij de gelegenheid geeft om mijn antwoord nog wat te vervolmaken. Het is een belangrijk punt uit de eerste termijn dat ik nog niet heb geadresseerd. Ik waardeer de welsprekendheid van de heer Stöteler om dat nog eens onder de aandacht te brengen. Wanneer is handhaving voldoende? Dat kun je niet in cijfers uitdrukken. Je kunt in relatie tot regelgeving en handhaving wel tot een conclusie komen of regels zoals we die nu kennen handhaafbaar zijn. Mijn conclusie is dat de regels die we nu hebben rondom vuurwerk, tenzij je over een onmetelijke hoeveelheid middelen beschikt, de facto niet handhaafbaar zijn. Dat brengt mij, anders dan de heer Stöteler, tot de conclusie dat we onze regels zouden moeten bijstellen.

Ik ga er niet over, maar ik heb er als professional wel een opvatting over. Het betekent bijvoorbeeld dat het tijdvak waarin vuurwerk verkocht mag worden, beperkt zou moeten worden, zoals dat vroeger ook het geval was. Het betekent bijvoorbeeld dat je regels kunt afspreken over de zwaarte of de soort vuurwerk die toelaatbaar is in Nederland. Dan kom je uiteindelijk tot een omvang van wat legaal is, wat we met elkaar reguleren, die misschien wel handhaafbaar is. Dan heb je het over andere soorten vuurwerk, andere tijden waarin er verkocht mag worden.

Er zal altijd overlast blijven. Ik waardeer vuurwerk ook en carbid nog meer, maar er zullen altijd mensen zijn die zich ergeren aan vuurwerk of die het lawaaiër vinden of van wie de hond of de kat het helemaal niet fijn vindt. Helemaal beperken kun je het dus nooit, maar dan wordt het wel een meer beheersbaar maatschappelijk vraagstuk, met aanzienlijk minder gezondheidsrisico's. Ik ben geen arts, dus ik moet mij daarover zeer globaal uitlaten.

De heer STÖTELER (PVV): De burgemeester zegt dat de huidige regelgeving niet handhaafbaar is. De huidige regelgeving stelt het college of de gemeente in staat om vuurwerkvrije zones in te stellen, iets waar wij geen voorstander van zijn. Dat zijn zones waarbinnen je geen vuurwerk mag afsteken. Nu is een collega in het college wel in staat om te handhaven in zones waar je afval mag brengen. Dat lukt hem met zeer beperkte middelen. Hij kan handhaven waar afval wordt geplaatst waar dat niet hoort. Dat moet deze burgemeester dan toch ook lukken als hij een zone aanwijst waar je geen vuurwerk mag afsteken?

De heer GERRITSEN (burgemeester): De heer Stöteler kent mij als iemand die tamelijk tough on crime kan zijn, maar het handhaven tegen illegaal plaatsen van afval doe je door cameratoezicht. Ik zou er geen voorstander van zijn – en ik hoop de heer Stöteler ook niet – dat wij hele wijken met drones onder toezicht brengen, nog los van het feit dat we dat niet mogen. We moeten in gedachten houden dat we niet soeverein zijn in het toepassen van een handhavingscriterium. Wij mogen bijvoorbeeld niet mensen die in jaar 1 relatieve overlast veroorzaken – dat is iets anders dan de overlast die in Duindorp is gesignaleerd – een preventieve hechtenis opleggen in het daaropvolgende jaar. Dat kan, maar dan moet je een heel dik dossier over de betreffende persoon hebben. Dat hebben we niet zomaar voor elkaar. Ik weet dat de heer Stöteler en ik daar uiteen gaan. Ik ben iets rechtstatelijker ingesteld, want ik vind dat je echt dikke papieren moet hebben voordat je iemand achter slot en grendel zet. Dat kan namelijk niet zomaar.

De heer STÖTELER (PVV): Als je groter kijkt dan wat je aankunt, kun je inderdaad niet handhaven. We hebben het bij vuurwerkvrije zones niet over hele wijken, maar over een klein gebiedje rondom een kinderboerderij of een verzorgingstehuis. We hebben het niet over een hele wijk. Laten we alsjeblieft niet doen alsof we een hele wijk vuurwerkvrij zouden willen verklaren.

De heer HÜMMELS (Leefbaar Almelo): Ik vind dit een grappige maar ook ingewikkelde discussie. Het hangt heel erg af van welke kant je deze kwestie wilt bekijken. Als je handhaving heel belangrijk vindt, zou je misschien moeten zeggen: geef vuurwerk vrij, doe er niet moeilijk over en laat alle dagen overal ik weet niet hoeveel vuurwerk tekeer gaan. Dan hoeven we niets te handhaven en is er niks aan de hand. Er zijn volgens mij ook heel andere aspecten aan deze kwestie en daarom wordt er aandacht voor gevraagd. Ik ben benieuwd hoe de burgemeester denkt over de handhavingskwestie en de keuze om het vrij te geven.

De heer GERRITSEN (burgemeester): Op andere producten ben ik ook niet zo voor het vrijgeven ervan. Dat weet de heer Hümmels van mij. Dat geldt ook voor vuurwerk. Dat heeft te maken met de algemeen maatschappelijk ervaren risico's van het voorhanden hebben van vuurwerk. Daarom hebben we in Nederland besloten dat het alleen afgestoken mag worden op 31 december tot 02.00 uur 's nachts in de Nieuwjaarsnacht en dat het verkocht mag worden op drie dagen, als er een zondag tussen zit vier dagen, voor de Oud- en Nieuwviering. Dat geeft op zichzelf, zo merken wij jaar in jaar uit, heel veel ongenoegen, overlast, maatschappelijke schade, gezondheidsschade en gevoelens van onveiligheid. Die maken met elkaar dat je zegt: dat willen wij niet meer. De ene zegt: dan moet je er strenger op handhaven. De ander zegt, waaronder ik zelf: dan moet je een zo grootschalig handavingsinstrumentarium voorhanden hebben, dan kies ik er liever voor om de regels wat strakker te trekken, want dan maak ik het probleem daardoor al een stuk beheersbaarder. Zo kijk ik tegen handhaving aan. Op de vraag of ik dat ook op de andere 361 dagen van het jaar wil, is mijn antwoord "nee". Daar zouden we mens en dier geen plezier mee doen.

Mevrouw POL (Forum voor Rechts): Ik weet niet of het vroeger anders was. Ik was zelf niet zo stoer met vuurwerk. Ik was een meisje met een aantal broers en zij vonden het machtig mooi. Het was de bedoeling dat we dat voornamelijk op eigen terrein afstaken en daar hadden we gelukkig veel ruimte. Zoals ik het in mijn geheugen heb, mocht vuurwerk eigenlijk maar één dag verkocht worden, de dag voor Oud en Nieuw. Nu mag het dagenlang verkocht worden. Natuurlijk hebben mensen soms nog een voorraadje van vorig jaar. Ik ben niet voor het verbieden, maar ik vraag me af waarom we de verkoop in Nederland – het is lastiger om controle te hebben op de verkoop in België of Duitsland – niet gaan beperken tot die ene dag ervoor of op de dag zelf. Volgens mij ging het vroeger zo. Dan kon je los en als het op was, was het klaar. Dan was het duidelijk en beheersbaar. Dan hebben mensen hun traditie en het leuke ervan, maar dan gaat het niet dagenlang broeien.

De heer GERRITSEN (burgemeester): Mevrouw Pol en ik zijn het dus best wel eens met elkaar, zelfs zo laat op deze avond. Inderdaad, een van de ontwikkelrichtingen die ik voor mij zie – maar wij gaan er niet over, want dat is de Tweede Kamer die het vuurwerkbesluit vaststelt of toetst – is dat je teruggaat naar de situatie van vroeger dat je op Oudejaarsdag om 08.00 uur bij de sportzaak voor de deur stond, want dan ging de deur open en werd er vuurwerk verkocht, op de dag zelf. Dat is een van de dingen die ik in de media, toen mij gevraagd werd waar ik aan dacht, heb genoemd, namelijk dat je de verkoopmogelijkheid gaat beperken. Ik heb zo-even en op andere momenten al gezegd dat je ook beperkingen kunt aanbrengen in wat je kunt kopen. Is dat knalvuurwerk, siervuurwerk of combinaties daarvan? Er zijn dus maatregelen denkbaar die de maatschappelijke schade, de gezondheidsrisico's kunnen beperken en het draagvlak onder het vuurwerkevenement dat Oud en Nieuw is in stand kunnen houden. Wij treffen elkaar op dat punt aan dezelfde kant van de streep.

Mevrouw POL (Forum voor Rechts): Ik ben blij met deze verbroedering. Je blijft echter het punt houden van de handhaving en dat is de laatste jaren schrijnend geworden. Het is geen verwijt aan agenten, want zij zijn al oververmoeid. Het is belangrijk dat er meer in geïnvesteerd wordt. Hoe kunnen we dit verbod gaan vergroten als agenten al geen tijd hebben om een verkrachter fatsoenlijk te vervolgen en het maar laten bij een foei-gesprek? De dingen zijn op dit moment al zo triest. Ik ben benieuwd hoe de burgemeester dit verbod dat de raad voor ogen heeft gaat nastreven. Hoe gaat hij dat doen met de manuren? Die zullen er niet meer om worden.

De heer GERRITSEN (burgemeester): Dat punt heb ik een- en andermaal stevig onderstreept. Het aantal agenten en boa's is niet onbeperkt. Natuurlijk kun je het hele basisteam

Noord, ongeveer 200 agenten, en de 12 boa's die we hebben allemaal op die dag inzetten, maar dat betekent dat ik die uren op een ander moment niet kan leveren. Dan zullen we drie thuiswedstrijden van Heracles moeten afgelasten omdat ik dan geen politie meer heb. Je moet voorzichtig zijn met je capaciteit.

De heer TEEUW (ChristenUnie): Ik constateer dat de punten die mevrouw Pol naar voren brengt over de verkoop, ook al kun je bij de Lidl in Duitsland alles kopen, prima onder punt 1 van de motie vallen.

De VOORZITTER: Ik kijk naar de indieners van de motie. Willen zij de motie in stemming brengen?

Mevrouw TEN SELDAM (CDA): Voorzitter! Ik merk dat er wat onduidelijkheid ontstaat over het woord "onderzoek". Er is al gevraagd wat dat gaat kosten en welk bureau dat gaat doen. Wat hier bedoeld wordt, is dat er meerdere alternatieven mogelijk zijn. Er zijn er twee genoemd. Kijk nu eens wat de voor- en nadelen zijn. Er hoeft geen wetenschappelijk onderzoek te komen en er hoeft geen veiligheidsbureau aan te pas te komen. Gezond boerenverstand en inventariseren hoe we kunnen zorgen dat we een feestelijke en gezellige Oudejaarsviering kunnen blijven hebben in lijn met de traditie. Als dan in een enquête wordt gevraagd of mensen vinden dat de viering moet blijven zoals die is, zegt een groot deel: het is wel heel erg gezellig. En niet zoals nu: dat 70% tot 80% zegt dat de discussie maar eens gevoerd moet worden.

De heer STÖTELER (PVV): We gaan een enquête organiseren, begrijp ik?

Mevrouw TEN SELDAM (CDA): Nee, dan heeft de heer Stöteler niet goed geluisterd of heb ik me niet goed uitgedrukt. Ik zei dat enquêtes die de afgelopen tijd zijn gehouden, aantonen dat de mensen vinden dat het niet langer kan zoals het nu gaat. Daarom zeggen wij: kijk naar alternatieven. Helaas, ik kom de heer Stöteler niet tegemoet, en al helemaal niet met een enquête.

De VOORZITTER: Dan gaan wij over tot stemming over de motie. Heeft iemand behoefte aan een stemverklaring?

De heer DE OLDE (PVA): Voorzitter! Ik heb begrepen dat handhaving niet lukt. Wij waren voor vuurwerkvrije zones. Er komt een onderzoek. Wij zullen voor stemmen.

Hierna wordt digitaal gestemd over de motie, waarna de voorzitter constateert dat de motie is aangenomen met 22 tegen 11 stemmen.

Voor de motie hebben gestemd de aanwezige leden van de fracties van VVD, CDA, ChristenUnie, SP, GroenLinks, PvdA, PVA, Leefbaar Almelo, alsmede mevrouw Van Doorn.

Tegen de motie hebben gestemd de leden van de fracties van D66, PVV, Fractie Weinreder, Forum voor Rechts, Democraten.Nu, Lijst Çete en Lokaal Almelo Samen, met uitzondering van mevrouw van Doorn.

Sluiting.

De VOORZITTER sluit hierna, te 23.41 uur, de vergadering.

**Gewijzigd vastgesteld door de gemeenteraad van Almelo
in zijn vergadering van 3 maart 2020**

De griffier,

drs. C.M. Steenbergen

de voorzitter,

A.J. Gerritsen